

Projekt budżetu województwa małopolskiego

Skąpy i bez rezerwy

(INF. WL.) Projekt przyszłorocznego budżetu dla województwa małopolskiego zakłada, że wydatki inwestycyjne będą o 64 proc. mniejsze niż w tym roku. Na wydatki pozapłacowe przewidziano tylko 75 proc. ubiegłorocznych, nie ma też 1-procentowej rezerwy na nieprzewidziane sytuacje.

Wczoraj w Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie posłowie Małopolski spotkali

się z wojewodami: krakowskim, tarnowskim i nowosądeckim. Zapoznali się z problemami budżetu na przyszły rok i zadeklarowali wsparcie dla uzyskania większych środków, zwłaszcza na inwestycje.

Budżet wojewody małopolskiego ma zdecydowanie inną strukturę niż dotychczasowe budżety wojewody krakowskiego. W związku z reformą służby zdrowia, w bu-

dziecie Małopolski nie znajdzie się ani zło-tówka na leczenie, choć do tej pory wydatki na ten cel stanowiły 2/3 wszystkich wydatków wojewody. Wojewoda będzie natomiast dysponował środkami na bezpieczeństwo publiczne, których do tej pory nie miał, a które będą stanowić największą pulę jego wydatków, bo aż 32 proc.

Dokończenie - str. 3

Wstrzymane przetargi

W krakowskiej strefie

Przetargi na sprzedaż działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zostały wstrzymane do podjęcia przez Ministerstwo Finansów decyzji w sprawie korekty rozporządzenia z 1997 roku ustanawiającego strefę.

Dokończenie - str. 2

Kryzys makulaturowy

Jadą niemieckie papiery

(INF. WL.) Zbieranie makulatury z miesiąca na miesiąc staje się coraz trudniejsze. Wiele punktów w Krakowie zawiesiło swoją działalność, inne przyjmują surowce tylko od stałych klientów.

Prywatne osoby, które uskładają trochę gazet i starych zeszytów w ciągu miesiąca, nadal mogą wrzucać je do pojemników komunalnych w Krakowie. Gmina, prowadząca od kilku lat akcję segregacji odpadów, nie zamierza jej przerwać, pomimo że niektóre punkty skupu przestały płacić

za przyjmowaną makulaturę. Gorzej jest z większymi „producentami” makulatury - drukarniami, hurtowniami, dużymi supermarketami - którym niedługo pozostanie tylko wywożenie papieru na wysypiska.

Kilogram mieszanej makulatury kosztuje w punkcie skupu 5 - 6 gr i jest to cena o połowę niższa niż w ubiegłym roku. Stale spadają też ceny makulatury w papierniach, które są głównymi odbiorcami tego surowca.

Dokończenie - str. 2

Odwołanie Wisły przesłane

Utajniony list

(INF. WL.) Wisła przesłała wczoraj - faksem i pocztą - do UEFA oficjalne odwołanie od decyzji Komisji Kontroli i Dyscypliny odsuwającej Wisłę na rok od rozgrywek pucharowych. W piśmie Wisła prosi UEFA o zmniejszenie wymiaru kary.

- Treści pisma do UEFA nie podajemy do publicznej wiadomości - powiedział Maciej Bóbr, rzecznik prasowy Wisły. - Taką decyzję podjął zarząd. Przedstawiamy jednak mediom główną linię naszej obrony. W jakim terminie odbędzie się posiedzenie Komisji Odwoławczej - nie wiadomo. Być może zaproszona zostanie na nie delegacja Wisły.

Głos w tej sprawie zabrał PZPN. Tomasz Jagodziński, rzecznik związku skrytykował postawę działaczy Wisły zaprezentowaną tuż po incydencie. - Uważam, że przedstawiciele UEFA, do których musieli dotrzeć krakowskie reakcje na bandycki czyn chuligana i wypowiedzi oficjalnych przedstawicieli klubu, ocenili to jako próbę zatuszowania, a następnie zbagatelizowania incydentu. Szczegóły - str. 28

Wysyłanie kartek i ekip

Naprawy na życzenie

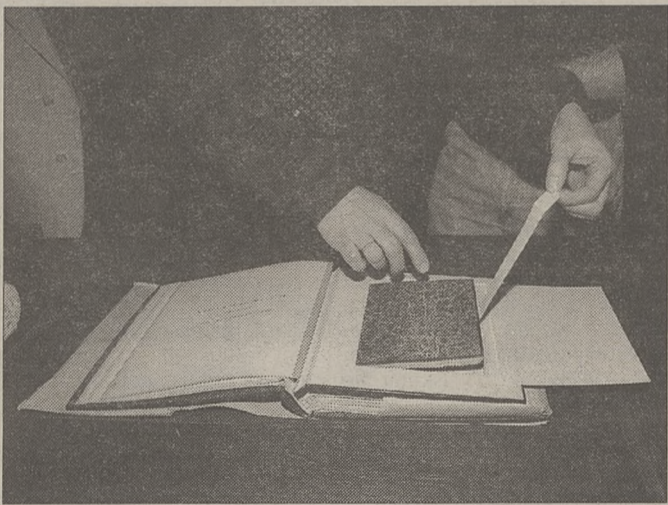
(INF. WL.) Od dzisiaj pracownicy Miejskiego Zarządu Dróg czekają na informacje o dziurach w nawierzchni, uszkodzonych znakach drogowych, źle funkcjonującej sygnalizacji, ciemnym przejściu podziemnym czy nie działającej latarni. Trzeba je wysłać na specjalnych kartkach pocztowych, które można znaleźć na stacjach benzynowych.

- Kontrolą stanu dróg zajmuje się u nas 28 inspektorów. Nie są jednak w stanie codziennie sprawdzić około 8 kilometrów kwadratowych dróg, które należą do nas w Krakowie. Dlatego informacja od mieszkańców będzie bardzo pomocna - mówi Wojciech Litewka, wicedyrektor MZD.

Szczegóły - str. 13

Prawie w całości

W Krakowie zostaną pokazane wszystkie fragmenty - z dotychczas odnalezionych - rękopisu „Pana Tadeusza”

Fot. Anna Kaczmarz

(INF. WL.) Największa, wypożyczona ze zbiorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu, część wielokrotnie dzielonego autografu „Pana Tadeusza” została wczoraj przywieziona na Wawel.

Trwają ostatnie przygotowania przed jutrzejszym otwarciem wystawy, na której po raz pierwszy zostanie zaprezentowany prawie kompletny rękopis Mickiewiczowskiej epepei.

Szerzej - str. 3

Poniżej 10 proc.

W październiku po raz pierwszy od początku transformacji roczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych osiągnął poziom jednocyfrowy (9,9 proc.). Wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych obniżył się w październiku do 0,6 proc. z 0,8 proc. we wrześniu, natomiast inflacja spadła do 9,9 proc. z 10,6 proc.

Szerzej - str. 6

„Brak wiary i zrozumienia”

O kasach chorych - str. 3

Po ulgę do banku

Wzrosło zainteresowanie oszczędzaniem w kasie mieszkaniowej

(INF. WL.) Niedawne zamieszanie wokół dużej ulgi budowlanej spowodowało, że wiele osób w pośpiechu szukało sposobu „załapania się” na podatkowy odpis mieszkaniowy. Część tych, którzy nie mogli rozpocząć konkretnych inwestycji, mogła skorzystać z oferty kas mieszkaniowych.

Oszczędzanie w kasach pozwala bowiem na odpisywanie części gromadzonych kwot od podatku. Zainteresowanie kasami w ostatnim czasie wzrosło. Jednak nadal prowadzą one łącznie tylko kilkadziesiąt tysięcy rachunków. To chyba stanowczo zbyt mało, by marzyć o pokonaniu mieszkaniowej recesji...

Szczegóły - str. 6

Czy w Polsce można płacić czekiem?

„Nie” - dla świętego spokoju

(INF. WL.) Książeczki czekowe ma większość naszych rodaków posiadających rachunki bieżące, tzw. ROR-y. Większość sprzedawców zapytanych, czy można u nich płacić czekami, odpowiada jednak: „nie”. Czasami odpowiedź brzmi: „nie, jeszcze nie”, ale zdarza się również, że: „nie, już nie”.

Dlaczego sklepy nie chcą przyjmować czeków? Po prostu dlatego, że ich realizacja jest kłopotliwa. - W Polsce obrót czekami jest bardzo niewygodny i nikt nie próbuje stworzyć żadnych

udogodnień - mówi sprzedawczyni w jednym z krakowskich sklepów sprzedających telefony komórkowe. - Nie możemy przystać na zestawienia czeków do realizacji w naszym banku, tylko z każdym czekiem musimy wysłać naszego pracownika do tego banku, w którym klient ma rachunek. Dlatego jak na razie nie przyjmujemy czeków. Często też właściciele sklepów i sprzedawcy po prostu boją się otrzymania czeku bez pokrycia.

Dokończenie - str. 2

Deszcz Leonidów

Spotkanie z meteorami

Dziś Ziemia spotka się z rojem meteorów zwanym Leonidami, będącym pozostałością komety Tempel-Tuttle. - Jeśli dopisze pogoda, będziemy mogli w Polsce oglądać prawdziwy deszcz meteorów. Wprawdzie kulminacja roju wypadnie nad Azją Wschodnią, ale mamy szansę zobaczyć w Polsce jego końcówkę - powiedział Andrzej Olech z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego.

Leonidów trzeba szukać późnym wieczorem około godz. 20 - 22 na wschodnim niebie, nisko nad horyzontem. W dużych miastach jak Warszawa, przy rześkim oświetleniu, obserwacje mogą być utrudnione.

(PAP)

TOWARZYSTWO BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO „KLINY ZACISZE” S.A.
działające na zasadach ustawy z dn. 26.10.1995r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz o zmianie niektórych ustaw.

Ogłasza nabór na nowe

MIESZKANIA CZYNSZOWE

w osiedlu Klina Zacisze
Odbiory mieszkań od III kwartału 1999r.

Informacje:

BIURO POŚREDNICTWA BUMA SYSTEM S.A.
Kraków, Rynek Główny 30; tel. 422-09-54
od pon. do pt. od 8.00-16.00

APARATY SŁUCHOWE
wysoka jakość - niskie ceny-raty
laryngolog-indywidualny dobór-
również w domu pacjenta
MED F.U.P.H. „dor-MED”
KRAKÓW
ul. Św. Gertrudy 19 ☎ 421-15-77
os. Urocz. 2 ☎ 644-27-55

kasy fiskalne
tel./fax
(012) 421-01-36, 422-55-71, 421-83-56
KRAKÓW, ul. B. Prusa 33
PINNEX - INFO
PATRZ STRONA 35

PIECE AKUMULACYJNE DYNAMICZNE 2-7,5 kW
firmy **AEG**
EL MECHANIKA KRAKÓW, ul. Łazarza 13,
tel. 421-15-14, 0601-42-30-45,
tel./fax 422-19-15

Taxi BARBAKAN
96-61 lub 423-80-00
GSM (0602) 238-000
IDEA 0501 13-96-61
PROMOCJA
Taxi bagażowe. Zakupy na telefon.
Nabór taksówkarzy. Promocja!

Ford
serwis
bezpłatne przeglądy
B&S MOTOR
ul. Makuszyńskiego 9a, tel. 644-75-55.
Patrz strona 25

RADIO-TAXI
919 KRAKÓW
dodatkowe numery komórkowe:
0602 122-919
0501 232-555

Ogłoszenia drobne
str. 43 - 48

OLEJ OPAŁOWY Z DOSTAWĄ
tel. (012) 648-62-96

CARCADE
Leasing
Legalny leasing oprogramowania!
Komputery
Kraków, ul. Ofiar Dąbia 3, tel. (012) 414 14 33
Kraków, ul. Dobrego Pasterza 68, tel. (012) 412 80 74

Małżeństwa konkordatowe

Więcej papierkowej roboty

(INF. WŁ.) – *Panna młoda straciła okazję do kupienia sobie nowej sukienki na ślub cywilny – żartują przedstawiciele urzędów stanu cywilnego. Już poważnie mówią natomiast, że w związku z wejściem w życie przepisów konkordatowych wcale nie ubędzie im pracy. Na brak zajęć nie będą też mogli narzekać przedstawiciele duchowieństwa.*

Od niedzieli można już w Polsce zawierać tzw. małżeństwa konkordatowe. Nowożeńcy biorący ślub kościelny nie muszą zawierać go wcześniej w urzędzie stanu cywilnego. Tym samym więc wszystkie małżeństwa kościelne mają przewidziane prawem gwarantowane skutki cywilne.

– *Przed ślubem każdy z nowożeńców w miejscu swojego zamieszkania ma obowiązek pobrać zaświadczenie o braku przeszkód ze strony prawa polskiego do zawarcia małżeństwa religijnego ze skutkami cywilnymi* – mówi Janina Sawicka-Rozdzeńska, kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie. – *Do tej pory osoby starające się o takie zaświadczenie można jednak zliczyć na palcach jednej ręki.*

W USC w Tarnowie wydano dotychczas dwa zaświadczenia, natomiast do nowosądeckiego urzędu nie zgłosił się jeszcze nikt. Za wydanie dokumentu trzeba zapłacić 5 zł. Dziesięć razy tyle płaci się później za odpis aktu małżeństwa.

– *Procedura wydawania aktów ślubu oraz zmiany dowodów i innych dokumentów nie zmieni się* – wyjaśnia Janina Sawicka-Rozdzeńska. – *Teraz tylko młode pary nie będą musiały zawierać ślubu przed cywilnym urzędnikiem.*

– *Będziemy mieć mniej pracy w soboty, czeka nas za to więcej papierkowej roboty, związanej z wydawaniem zaświadczeń i – już po ceremonii kościelnej – przyjmowaniem odpowiednich dokumentów z parafii* – przewiduje Barbara Golonka, kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Nowym Sączu.

– *Nam też przybędzie trochę papierkowej roboty w związku z wysyłaniem akt do urzędów. To duża odpowiedzialność* – mówi ks. Benedykt Lewandowski, wikariusz parafii Świętej Rodziny w Tarnowie.

Pobierany w USC certyfikat stwierdzający, że nie ma przeszkód prawnych do zawarcia małżeństwa konkordatowego będzie ważny przez trzy miesiące od momentu jego wystawienia. Przyszli małżonkowie mają obowiązek złożyć go w parafii, w której biorą ślub. Ksiądz udzielający ślubu w ciągu pięciu dni od ceremonii musi przesłać stosowne zawiadomienie do USC właściwego miejsca zamieszkania panny młodej. Jeżeli nowożeńcy będą brali ślub poza miejscem zamieszkania ich obydwojga, dokumenty zostaną wysłane do urzędu, który jest położony najbliżej parafii, tam też w takim przypadku będzie się załatwiała odpisy aktu małżeństwa oraz zmiany wpisów w dowodach osobistych.

Jak na razie przedstawiciele urzędów i parafii nie mogą mówić o nadmiarze pracy. Zwyczajowo listopad jest miesiącem, w którym zawiera się bardzo mało małżeństw. Od dawna za to zarezerwowane są już terminy ślubów na koniec grudnia.

(KRM)

Wstrzymane przetargi

Przepisy dotyczące krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej wymagają zmian

Dokończenie ze str. 1
Jerzy Sładek, wiceprezes spółki zarządzającej strefą, powiedział wczoraj, że chodzi przede wszystkim o umożliwienie firmom inwestującym w SSE wpisywania zakupu działek czy budynków w poczet nakładów inwestycyjnych.

Dolna bariera pozwalająca na inwestowanie w krakowskiej strefie to 2 mln ECU. Specyfika strefy, ukierunkowanej na wdrażanie wysokich technologii powoduje, że powstawać w niej mogą głównie ośrodki rozwojowo-badawcze czy centra produkcji oprogramowania, które dużą część nakładów przeznaczają właśnie na nieruchomości.

– *Jest to zagadnienie kluczowe dla krakowskiej SSE* – podkreślił prezes. – *Prawodawca wydając rozporządzenie wzorował się na wcześniejszych regulacjach dotyczących stref przemysłowych i nie uwzględnił specyfiki Parku Technologicznego w Krakowie.*

– *Przed ślubem każdy z nowożeńców w miejscu swojego zamieszkania ma obowiązek pobrać zaświadczenie o braku przeszkód ze strony prawa polskiego do zawarcia małżeństwa religijnego ze skutkami cywilnymi* – mówi Janina Sawicka-Rozdzeńska, kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie. – *Do tej pory osoby starające się o takie zaświadczenie można jednak zliczyć na palcach jednej ręki.*

W Czyżynach do tej pory zdecydowały się inwestować dwie firmy: informatyczna ComArch SA i inżynierska AMK Kraków SA. Łączna wartość deklaratywnych inwestycji obu spółek przekracza 28 mln zł.

Tereny w Pychowicach zarezerwowano dla koncernu Motorola, który kosztem 110 mln dolarów zbuduje tam centrum oprogramowania oraz zakład montowania i testowania półprzewodników.

(PAP)

Kryzys makulaturowy

Dokończenie ze str. 1
Obecnie za kilogram makulatury, specjalnie przygotowanej do przetwarzania, fabryki płać dostawcom 13 – 16 gr. Najmilej widziane są transakcje związane – w zamian za makulaturę dostawca musi przyjąć odpowiednią ilość gotowych wyrobów.

– *Zwykle dostarczałem 1000 – 1200 ton miesięcznie. Teraz, mimo umów i kontraktów, obcięto mi limit do 100 – 120 ton* – mówi Jerzy Dymek, właściciel firmy „Kama” w Krakowie. – *Ludzie chcą oddawać makulaturę, nawet za darmo, ale nikt tego nie chce brać.*

Na pytanie, co firmy i osoby prywatne mają robić z makulaturą, której nie mogą się pozbyć, właściciele punktów skupu odpowiadają: wysypywać przed urzędami. Przyczyn kryzysu dopatrują w imporcie taniej makulatury z zagranicy.

– *Większość papierni to kapitał obcy; importują makulaturę z krajów macierzystych, głównie z Niemiec, tanio i w bardzo dużych ilościach. Robią sobie śmietnik u nas, a my musimy wywozić naszą makulaturę na wysypiska* – mówią rozgoryczeni przedsiębiorcy. Inaczej przedstawiają sytuację odbiorcy makulatury: – *W branży papierniczej obserwuje się ogólne załamanie. Jest bardzo duża nadprodukcja tektury w kraju, poza tym wchodzi na nasz rynek zagraniczne koncerny. Koszt przetworzonej makulatury w Polsce jest wyższy niż za granicą* – mówi Robert Juchniewicz, specjalista ds. public relations w zakładach papierniczych w Ostrołęce.

Papiernie mają własne punkty skupu makulatury, które są jednocześnie ich przedstawicielstwami handlowymi zapewniającymi zbyt towarów.

Na import surowców wtórnych z zagranicy wymagana jest zgoda Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Jak się dowiedzieliśmy, na początku tego roku zezwolenia takie uzyskało kilka przedsiębiorstw. Od kilku miesięcy jednak decyzje zostały wyśniewane do momentu wyjaśnienia sytuacji na rynku.

– *Zezwolenie wydaje się tylko wtedy, gdy odpady sprowadzane są celem ich wykorzystania, nie wpływają na pogorszenie się stanu środowiska, a w kraju nie ma*

możliwości pozyskania wystarczającej ilości określonego surowca – mówi Włodzimierz Garczyński, naczelnik Wydziału ds. Odpadów w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska. – *Sytuacja na rynku surowców wtórnych zmieniła się w ostatnich latach i wydawałoby się zgodę na import różnych asortymentów makulatury, niekiedy nawet na kilka lat. Ale w zezwoleniu zawsze znajduje się zastrzeżenie, że w pierwszej kolejności powinna być wykorzystywana makulatura z kraju.*

Jak się okazuje, najbardziej brakowało na polskim rynku tektury falistej, gdyż o jej import zabiegała większość wnioskodawców. Niektórzy motywowali swoje wnioski faktem, że makulatura niemiecka jest tańsza od polskiej.

– *Jeśli wnioskodawca używa tylko argumentów ekonomicznych, nie udzielamy mu zezwolenia. Musi udowodnić, że ma problemy ze zdobyciem danego surowca w naszym kraju* – mówi Włodzimierz Garczyński.

Informacje o przeładowaniu rynku polską makulaturą spr-

wiły, że GIOŚ zwrócił się do przedsiębiorstw mających zgodę na import odpadów o przedstawienie bilansów. Jak się okazało, w roku 1997 i w pierwszym kwartale 1998 sprowadzili oni dużo mniej makulatury niż wyznaczały limity. Z przerobionego surowca tylko 2,3 proc. to makulatura sprowadzona z zagranicy. Oczywiście nie można wykluczyć, że surowiec ten wjeżdża do Polski bez odpowiednich zezwoleń, ale dotychczas nie ujawniono takich przypadków (były tylko takie, które dotyczyły innych surowców wtórnych).

Obecnie, ze względu na zasadnicze rozbieżności zdań pomiędzy firmami skupującymi makulaturę a wytwórcami papieru, GIOŚ zamierza zlecić wiarygodnej firmie wykonanie ekspertyzy dotyczącej sytuacji na rynku surowców wtórnych w Polsce. Do tego czasu wydawanie zezwoleń na import makulatury będzie wstrzymane. Właściciele punktów skupu nie spodziewają się jednak w tym roku poprawy swojej sytuacji.

(KAR)

„Nie” dla świętego spokoju

Dokończenie ze str. 1

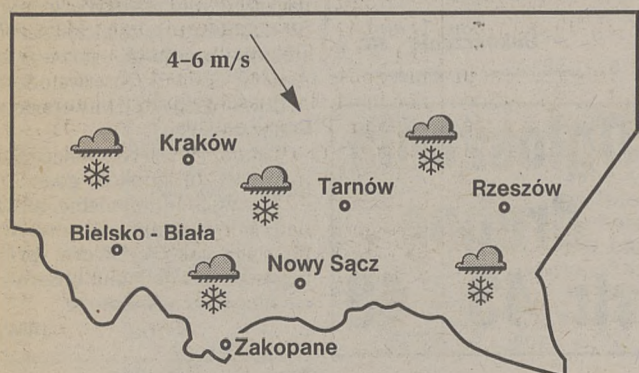
Czeka na pewno nie przyjmą małe sklepy prywatne, punkty usługowe i kioski „Ruchu”. Nie zapłacimy w ten sposób również w kawiarni i w kasie teatru. Dysponując wyłącznie czekiem nie ostrzyżemy się, nie kupimy butów, kurtki, kosmetyków czy książek. Sprawdzonej na Zachodzie wzorców płacenia nie przejęło też sporo zdawałoby się nowoczesnych hipermarketów.

Z książeczką czekową można natomiast wybrać się po telefon komórkowy, telewizor, odtwarzacz wideo, wieżę, kamerę, aparat fotograficzny lub faks. Czeki honoruje większość sklepów sprzedających tego rodzaju sprzęt; kłopotów nie ma zwłaszcza w sklepach renomowanych firm światowych.

W sklepach, które przyjmują czeki zazwyczaj obowiązuje pewien limit, który ogranicza wysokość płatności. Jest to zazwyczaj 300-500, a najwyżej 1000 zł. Żeby dokonać zakupów powyżej tej kwoty, trzeba mieć czek potwierdzony przez bank.

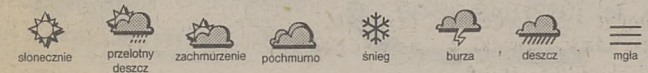
(MON)

Prognoza pogody

Temperatura (min./max)

Bielsko	-6	-2	Nowy Sącz	-6	-1
Częstochowa	-5	0	Przemysł	-8	-4
Kasprowy Wierch	-14	-11	Rzeszów	-7	-2
Katowice	-5	0	Tarnów	-6	-2
Kraków	-5	-1	Zakopane	-6	-4
Krosno	-8	-4	Warszawa	-8	-3

Sytuacja baryczna: Polska jest pod wpływem rozległego niżu z centrum nad Ukrainą. Napływa zimne powietrze z północnego wschodu.

Prognoza pogody: Pochmurno. Okresami opady śniegu, miejscami, zwłaszcza w górach, mogą być dość silne. Temperatura maksymalna od -5 st. na wschodzie do ok. 0 st. na zachodzie, w Tatrach -11 st. Nocą od północnego wschodu regionu pozostałym obszarze nadal pochmurno i miejscami opady śniegu. Temperatura minimalna od -8 do -5 st., w Tatrach -14 st. Wiatr przeważnie umiarkowany północno-zachodni i północny.

Sytuacja biometeorologiczna: Niekorzystna, u meteoropatów spowoduje nasilenie stanów gośćcowych i astmatycznych, obniżenie sprawności działania oraz spadek koncentracji uwagi. Utrzymuje się zwiększona skłonność do przeziębienia.

Prognoza orientacyjna na następną dobę: Miejscami, zwłaszcza na zachodzie i w górach, przelotne opady śniegu.

Temperatura maksymalna w dzień od -5 do -2 st., minimalna w nocy od -10 do -6 st.

5-dniowa prognoza na okres od 18 do 22 listopada: 18-20.11: Pochmurno z przejaśnieniami. Miejscami opady śniegu. Temperatura min. nocą od -9 do -4 st. Temperatura maks. dniem od -5 do 0 st. Wiatr słaby i umiarkowany, przeważnie z zachodu. 21-22.11: Zachmurzenie umiarkowane i duże. Opady śniegu przechodzące od zachodu w deszcz ze śniegiem i deszcz. Wzrost temperatury minimalnej od -8, -3 st. do -4, 0 st. i temperatury maksymalnej od -2, 2 st. do 1, 5 st. Wiatr umiarkowany i dość silny, zachodni i południowo-zachodni.

Pokrywa śnieżna: Hala Ornak 24, Kościelisko 18, Bukowina 14, Poronin 18, Kasprowy Wierch 57, Hala Gąsienicowa 45, Zakopane 17.

Temperatura z 16 listopada: Bielsko-Biała 0,0, Jelenia Góra 1,3, Kasprowy Wierch -10,1, Katowice 1,5, Kielce 0,3, Kraków 1,6, Krosno -0,6, Nowy Sącz 1,5, Tarnów 0,9, Warszawa -2,5, Wrocław 2,6, Zakopane -2,9.

Horoskop codzienny

BARAN: Dobre aspekty Merkurego zwiastują rewelacje. Dynamiczny, obrotowy, załatwisz setki spraw – kontrakty wyglądają poważnie.

BYK: Odczuwasz pewne skutki przesilenia: zmęczenie, podrażnienie. Wyrabiaj w sobie dystans. Czekaj. Już niedługo cierpienia.

BLIŹNIĘTA: Taki czas, trzeba przetrwać, przeczekać – odnaleźć się w innych układach. Za tydzień, dwa... Teraz szkoda gadać.

RAK: Szczęśliwe aspekty planet – tylko wiary więcej i radości – z nich popłynie entuzjazm – wszystko się uprości.

LEW: Korzystnie w interesach. Działasz na pełnych obrotach. A będzie coraz lepiej. Wielkość pokaz.

PANNA: Zmęczenie może Ci towarzyszyć – to już końcówka wielkiej aktywności. Nie zrywaj się!... odpocznij.

WAGA: Dzieło prawie na ukończeniu – nie oddawaj się jednak próżniactwu. Dopnij celu!

SKORPION: Sprawy domowe i rodzinne – najważniejsze. Tu sukcesy prawdziwe i... pewniejsze.

STRZELEC: Czas na pozytywne zmiany, błyskotliwe sukcesy. Przełom właśnie nadchodzi! Więcej wiary, nadziei.

KOZIOROŻEC: Silny i aktywny śmiało pokonujesz przeszkody. Podążasz naprzód. Radość przygody.

WODNIK: Jedyny dobry interes – to rodzina. Jak wszystko zawodzi ona trzyma.

RYBY: Piękny czas dobrych zmian – wszystko się udaje. Chcesz czy nie – wysiedzisz jakieś jaje.

ASTROLOGUS

Będzie Iryda? W przededniu reformy służby zdrowia

Zadecyduje Szeremietiew

Brak wiary i zrozumienia

Wstępne porozumienie między WSK PZL Mielec a Ministerstwem Obrony w sprawie kontynuacji programu „Iryda” paraflowano wczoraj w Warszawie. Umowa dotyczy badań, które mają wykazać, czy nowa wersja samolotu M-96 Iryda spełnia wymogi stawiane przez wojska lotnicze.

(INF. WL.) Główny problem w przededniu reformy służby zdrowia to nadal niski stopień jej zrozumienia wśród kadry zarządzającej placówkami medycznymi, przede wszystkim w klinikach - twierdzi minister Anna Knysok, pełnomocniczka rządu do spraw reformy służby zdrowia.

- „Uprzejmie proszę o zarezerwowanie 40 mln zł na zabezpieczenie funkcjonowania naszej kliniki” - pismo tej treści wpłynęło niedawno do Śląskiej Kasy Chorych. Świadczy to o zupełnym niezrozumieniu zasad reformy, która zakłada przecież, że placówka medyczna dostanie teraz dokładnie taką kwotę, za jaką zdoła sprzedać swoje usługi - powiedziała wczoraj w Krakowie minister Knysok podczas spotkania z dziennikarzami.

Kolejny, poważny dziś problem stwarza około 400 gmin, które nie podjęły jeszcze decyzji o usamodzielnieniu swoich Zakładów Opieki Zdrowotnej - tym samym jednostki te nie mogą podpisać kontraktu z kasami chorych. Chodzi o te gminy, które wcześniej przejęły ZOZ-y i są dziś odpowiedzialne za ich przekształcenie i wpis do sądowego rejestru samodzielnych placówek służby zdrowia. Takich gmin na terenie całego kraju jest około 530, jednakże

samorządy tylko jednej czwartej z nich zdołały podjąć stosowne uchwały przed rozwiązaniem rad, co nastąpiło z końcem czerwca; pozostałe gminy były zmuszone czekać na wybór i ukonstytuowanie się nowych samorządów.

- Do wielu nowych burmistrzów i radnych nie dotarło jednak jeszcze, jak dalece problem ten jest istotny dla funkcjonowania gminy w przyszłym roku. Jeśli placówki medyczne nie zostaną usamodzielnione - kasy nie podpiszą z nimi kontraktów i w przyszłym roku gminy będą musiały utrzymywać swoje ZOZ-y z własnych funduszy - przypomina minister Kazimierz Barczyk, sekretarz Komitetu Społecznego Rady Ministrów. - Na jednym z posiedzeń rządu zastanawialiśmy się, jak nakłonić nowe rady do zajęcia się tą sprawą, ale są one całkiem samodzielne; możemy im jedynie uświadamiać wagę problemu.

Spośród placówek podległych wojewodom nie usamodzielnionych jest dziś tylko 2 procent oraz około 40 szpitali klinicznych, które zostaną przekształcone na mocy odrębnych przepisów przygotowywanych obecnie przez ministra zdrowia - proces ich usamodzielniania powinien zostać zakończony do 15 grudnia.

Czy kasom chorych wystarczy pieniędzy na opłacanie usług lekarskich - to jedna z głównych wątpliwości dręczących dziś pacjentów. Zdaniem minister Anny Knysok obawy te są całkiem bezpodstawne; pieniędzy nie zabraknie, bo budżety kas były planowane w oparciu o sytuację zdrowotną w każdym regionie. Gdyby zatem dana placówka nagle zaczęła żądać od kasy znacznie większych kwot na leczenie niż pierwotnie oszacowano, będzie to sytuacja tzw. sztucznie mnożonego popytu. - Może wystąpić, rzecz jasna, epidemia czy wzrost zachorowalności na jakąś chorobę, ale - po pierwsze - jest to stosunkowo łatwe do wykazania, po drugie - zostanie utworzony tzw. fundusz rezerwowany, który będzie uruchamiany właśnie w takich sytuacjach - uspokaja minister Knysok.

Pełnomocniczka rządu ds. reformy służby zdrowia uczestniczyła wczoraj w Krakowie w seminarium zorganizowanym przez Małopolską Okręgową Izbę Pielegniarek i Położnych oraz w konferencji przygotowanej przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, na którą przybyło ponad 300 prezydentów, wójtów, burmistrzów i radnych.

(DSF)

Boją się przyszłości

Krakowska Izba Rolnicza chce odwołania Balcerowicza i Janiszewskiego

(INF. WL.) Obawy o przyszłość rolników zdominowały wczorajszą dyskusję podczas V Walnego Zgromadzenia Krakowskiej Izby Rolniczej. Zdesperowani delegaci zobowiązali Zarząd, aby wystąpił do premiera o odwołanie ministrów finansów i rolnictwa.

Rolnicy narzekali przede wszystkim na nieopłacalność produkcji, zwłaszcza trzody chlewnej i drobiu. - Koszt produkcji kurczaka wynosi 3,20 zł, a ubojnie płacą poniżej 3 zł - mówili hodowcy. Ceny żywności wieprzowej spadły o 30 proc., podobnie jak średnie ceny pozostałych produktów rolnych. Delegaci KIR w przyjętej uchwale zaprotestowali także przeciwko projektowanemu na przyszły rok ograniczeniu budżetu Izby Rolniczych o 25 proc.

Podczas dyskusji z sali zaczęły padać coraz bardziej radykalne wnioski. W rezolucje jednogłośnie przyjęto uchwałę domagającą się odwołania wicepremiera i ministra finansów Leszka Balcerowicza oraz ministra rolnictwa Jacka Janiszewskiego. Tego typu posunięcia nie mieszczą się, co prawda, w ustawowych kompetencjach Izby Rolniczych, ale delegaci byli zbyt zdesperowani, aby zwracać uwagę na przeszkody formalne. - Znamy sytuację kraju i nie stawiamy nierealnych żądań, ale chcemy przynajmniej wiedzieć, jakie perspektywy czekają polskich rolników i w jakim kierunku powinni oni kształcić swoje dzieci - powiedział „Dziennikowi” prezes Zarządu KIR, Włodzimierz Okrajek. - Nikt jednak nie potrafi nam tego powiedzieć.

(MAT)

Autograf „Pana Tadeusza” na Wawelu

Prawie w całości

(INF. WL.) W Krakowie zostaną pokazane wszystkie, z dotychczas odnalezionych, fragmenty rękopisu „Pana Tadeusza”. Największa, wypożyczona ze zbiorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu, część wielokrotnie dzielonego autografu została wczoraj przywieziona na Wawel. Trwają ostatnie przygotowania przed jutrzejszym otwarciem wystawy, na której po raz pierwszy zostanie zaprezentowany prawie kompletny rękopis Mickiewiczowskiej epopei.

- Na Wawelu jest grób Mickiewicza, tu oddaje się hołd jego twórczości. Dlatego ważne jest, by rękopis został pokazany w tym miejscu - mówi Jerzy Petrus, wicedyrektor Wawelu do spraw muzealnych i komisarz wystawy. Już w XIX wieku autograf „Pana Tadeusza” traktowano z wielką czcią. Kartki dzielono na mniejsze części, czasem nawet na pojedyncze linijki. - Autograf nie za-

chowal się w catości, jednak jak na polskie warunki jest wyjątkowo kompletny - wyjaśnia dyrektor Petrus.

Największą, przywiezioną wczoraj do Krakowa, część rękopisu „Pana Tadeusza” odziedziczył po ojcu Władysław Mickiewicz. Potem właścicielem autografu został Stanisław Tarnowski, a w 1939 r. rękopis trafił do zbiorów lwowskiego Ossolineum. Podczas wojny przez pewien czas był w rękach rosyjskich, potem niemieckich. Obecnie jest przechowywany we Wrocławiu, skąd trafił na Wawel. Ta część autografu była już dwukrotnie w Krakowie. Po raz pierwszy została przywieziona do naszego miasta przez Stanisława Tarnowskiego, a podczas II wojny światowej przez Niemców.

Przywieziony z Wrocławia autograf „Pana Tadeusza” zawiera czystopis pierwszych trzech i fragmentu czwartej księgi oraz

część czystopisu i brudnopisu pozostałych ksiąg. Z Ossolineum do Krakowa przyjechał wczoraj także kodeks obejmujący ponad siedemdziesiąt luźnych kart Mickiewiczowskiej epopei.

Autograf „Pana Tadeusza” bardzo rzadko jest pokazywany na wystawach. Kartki są kruche i muszą być przechowywane w odpowiedniej temperaturze, wilgotności i natężeniu światła. Ważnymi eksponatami wystawy będą także notes, pióro i ołówek Mickiewicza oraz pośmiertna maska poety.

W trakcie przygotowań wystawy stwierdzono poważną stratę: nie udało się odnaleźć części kartki z rękopisu przechowywanej na pewno do 1947 r. w bibliotece w Sandomierzu.

Wystawa zostanie udostępniona publiczności jutro o godz. 14.00 w wawelskim Centrum Wystawowo-Konferencyjnym. Potrwa do 30 listopada.

(LCK)

Krótko

■ OBLODZONA ISKRA.

Najbardziej prawdopodobną przyczyną katastrofy wojskowej Iskry w dniu Święta Niepodległości było oblodzenie samolotu. Według wojskowych pilotów, było to następstwem złych warunków atmosferycznych na trasie przelotu Iskry. Głośno o przyczynach katastrofy mówili dotychczas 11 pilotów z pułku lotniczego „Warszawa”, którzy zamierzają do końca listopada opuścić wojsko. Piloci z Mińska Mazowieckiego i Radomia (stamtąd pochodzili tragicznie zmarli piloci) mają nadzieję, że osoba, która wydała rozkaz wylotu, „jest godna munduru, który nosi, i przyzna się do swojego błędu”. Nieoficjalne wyniki komisji Ministerstwa Obrony Narodowej badającej przyczyny katastrofy wskazują, że jej przyczyną były złe warunki pogodowe. Silnik samolotu działał do ostatniej chwili.

■ MEDALE DLA TOLERANCYJNYCH.

Prof. Mikołaj Kozakiewicz, prof. Janusz Tazbir, ks. Roman Indrzejczyk, zespół redakcji „Info-radio” oraz Jerzy Giedroyc i Tomasz Venclowa wyróżnieni zostali Medalami „Zasłużony dla tolerancji”. Medale przyznała po raz pierwszy Fundacja Ekumeniczna „Tolerancja”. Wręczenie medali odbyło się 16 listopada - w dniu, który został proklamowany przez UNESCO Międzynarodowym Dniem Tolerancji.

■ WYBITNI UCZNIOWIE.

44 uczniów ze szkół podstawowych i średnich o wybitnych uzdolnieniach poznawczych, muzycznych i baletowych otrzymało nominacje na stypendystów Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci. W sumie stypendystów Funduszu będzie w tym roku 137. Ponadto 353 uczniów zakwalifikowano do grona tzw. podopiecznych i kandydatów. Dzięki temu będą mogli uczestniczyć w zajęciach organizowanych przez Fundusz, np. w warsztatach humanistycznych.

RADIO TAXI
LAJKONIK
96-28, 267-35-35
Z KARTĄ STAŁEGO KLIENTA NAJTANIEJ

KRAKOWSKA SZKOŁA FINANSÓW
Kraków, ul. św. Anny 9
organizuje szkolenia z zakresu nieruchomości
• POŚREDNIK
• ZARZADCA
• WYCENA NIERUCHOMOŚCI
licencje państwowe.
Informacje i zapisy:
tel. (012) 423-01-38, fax (012) 421-70-02

PCV OKNA DRZWI
KONSTRUKCJE ALUMINIOWE
rolety okienne
Termin realizacji 3 tygodnie
632-70-03
653-23-54
Krzaków ul. Siemaszki 1, Kraków ul. Golińkowska 4
SPRZEDAŻ MIESZKAŃ WŁASNOŚCIOWYCH - HIPOTECZNYCH
Firma Remontowo-Budowlana, inwestor - generalny wykonawca osiedla mieszkaniowego ul. Koberzyńska 167 prowadzi w godz. od 9⁰⁰ do 17⁰⁰ sprzedaż mieszkań własnościowych-hipotecznych.
UWAGA!!! BLOK nr 4! CENA 1 m² wraz z działką od 2.250 zł. Termin oddania III/IV kwartał 1999 r. Mieszkania od 29 m²-110m² Sprzedaż prowadzona w systemie rabalnym, odpis podatkowy. Wysokiej klasy wyposażenie: drzwi zewm. i wewm. kanadyjskie, okna PCV zespolone, marmurowe parapety, domofon, rolety okienne. Garaże - cena 1m² - 1.450 zł.
Informacje: Biuro Sprzedaży, Skład Materiałów Budowlanych ul. Koberzyńska 169/24
Biuro Firmy: ul. Golińkowska 4, tel. 653-15-05
tel. 262-12-96; 262-12-64

Skąpy i bez rezerwy

Dokończenie ze str. 1

Na opiekę społeczną zostanie przeznaczona 30 proc. środków wojewody, podobne kwoty trafią na oświatę i wychowanie, 8 proc. budżetu pochłonie administracja państwowa. Na dotacje wojewoda wyda 77 proc. swoich środków (dotychczas dotacje stanowiły 16 proc. budżetu), a jego własne wydatki będą stanowiły 15,5 proc. (do tej pory - 60 proc.).

- Dość poważnym mankamentem jest brak możliwości wprowadzenia rezerwy budżetowej na nieprzewidziane sytuacje. Zawsze były tego typu potrzeby, a w przypadku tworzenia nowego budżetu mogą się pojawić dodatkowe błędy. Niestety - obecnie przepisy na to nie zezwalają - powiedział Marian Molo, dyrektor Wydziału Finansowego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Mniej na inwestycje

W dziedzinie inwestycji budżet Małopolski będzie bardzo skąpy. - Do tej pory wojewoda przeznaczal na inwestycje od 8 do 10 proc., teraz mowa jest tylko o 6,5 proc. - stwierdził Adam Masny, dyrektor Wydziału Polityki Regionalnej i Przestrzennej. - Człowa inwestycja, czyli ochrona zlewni rzeki Raby i zbiornika Dobczyckiego, przy utrzymaniu obecnych tendencji finansowania, będzie realizowana przez 36 lat. Gdyby utrzymywać poziom finansowania budowy zbiornika Świnna Poręba na Skawie, to zakończono by ją po 700 latach.

Aby zapewnić właściwe finansowanie budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków w dorzeczu Raby, budżet państwa powinien wesprzeć te inwestycje kwotą 15 mln zł, tymczasem w projekcie budżetu jest mowa tylko o 4 mln zł. Na dokończenie budowy zbiornika Świnna Poręba trzeba jeszcze blisko 2,4 mld zł, a w budżecie państwa jest na to w przyszłym roku tylko 3 mln zł.

Budowę szpitali w Nowym Targu i Chrzanowie będzie można zakończyć dopiero w roku 2000, choć budowa pierwszej z nich zaczęła się w roku 1979, a drugiego - w 1978.

Jako inwestycje centralne w budżecie wojewody zapisano kolektor sanitarny i modernizację oczyszczalni ścieków w Zakopanem oraz magistralę wodociagową „Kra” w Oświęcimiu. Oprócz tego w budżetach ministerstw uwzględniono: stopnie wodne Dwory i Smolice na Wiśle oraz III Kampus UJ.

Drogi i lotnisko

- W projekcie budżetu nie ma żadnych wydatków na drogi, ale otrzymaliśmy deklaracje, choć na razie tylko ustne, że dokończenie autostradowej obwodnicy Krakowa nie stanowi żadnego problemu i pieniądze na ten cel będą zarezerwowane w specjalnym funduszu drogowym - stwierdził Ryszard Masłowski, wojewoda krakowski. - Większym problemem jest umniejszenie

roli lotniska w Balicach poprzez postanowienie nadania Pyrzowicom koło Katowic rangi lotniska międzynarodowego. Gdy my od kilku lat staramy się o przedłużenie pasa startowego, to Pyrzowice, choć formalnie nie są jeszcze lotniskiem międzynarodowym, taką zgodę już mają.

Program inwestycyjny dla nowego województwa, przygotowany przez Małopolską Radę Regionalną, wskazuje na konieczność realizacji ponad 40 zadań niezbędnych dla właściwego funkcjonowania regionu. Priorytetem jest autostrada A-4, która w pierwotnej wersji Ministerstwa Transportu miała prowadzić do granicy z Ukrainą. Niestety, dziś mówi się tylko o odcinku do Tarnowa, choć resort wolałby zakończyć ją przy Wieliczce. Ważnym zadaniem jest także dalsza rozbudowa lotniska w Balicach, modernizacja dróg ekspresowych (Kielce - Kraków - Chyżne, Kraków - Rabka - Zakopane, Tarnów - Busko - Kielce) i dróg krajowych. Program eksponuje także magistrale i linie kolejowe (zwłaszcza modernizację odcinka Kraków - Medyka i budowę linii Podłęże - Tymbark).

- Zdajemy sobie sprawę, że wszystkich zadań inwestycyjnych nie da się promować. Chodzi o to, by posłowie wspólnie działali na rzecz wybranych inwestycji - tak, żeby lobbying okazał się skuteczny - powiedział wojewoda krakowski.

(GEG)

Basia Trzetrzelewska promuje w Warszawie swoją nową płytę

Wszyscy wydają składanki

Wczoraj ukazała się płyta pt. „Clear Horizon... The Best of Basia” Basi Trzetrzelewskiej. Piosenkarka, która od 17 lat mieszka w Londynie, przyjechała do Warszawy na premierę swojego albumu. Podczas dwudniowego pobytu w stolicy piosenkarka towarzyszy kompozytorowi Danny White, z którym Basia współpracuje już od 16 lat.

Na płycie „Clear Horizon... The Best of Basia” znalazło się 17 kompozycji. Oprócz znanych piosenek takich jak „Cruising for a Bruising”, „Baby You're Mine” czy „New Day for You” są także cztery nowe utwory: „Clear Horizon”, „The Waters of March”, „Go for You” i „Angles Blush”.

– Nie chciałam wydać takiej płyty. Planowałam zupełnie nowy album. Ale moja firma fonograficzna przekonała mnie, twierdząc, że przed świętami wszyscy wydają składanki, które teraz najlepiej się sprzedają – twierdzi piosenkarka.

Cztery nowe utwory na płycie zapowiadają nowy album, który ma się ukazać w połowie przyszłego roku. Wówczas piosenkarka wyruszy także w trasę koncertową, ale nie wiadomo, czy zaśpiewa w Polsce.

Fot. PAP/CAF

– Bardzo chciałabym wystąpić w Polsce, jednak tu trudno zrobić na biletach. Ja sama zaśpiewałabym za darmo, ale mam 30-osobowy zespół, który

nie pali się do akcji charytatywnej – twierdzi.

Trzetrzelewska jest także autorką tekstów. Jednak przyznała, że nadal obawia się na-

pisać tekst po polsku. – W Anglii czy USA nie przykłada się takiej wagi do tekstów, nie ma też takiego rozgraniczenia na kompozytora i autora słów. Często się zdarza, że teksty pisze się w studiu na kolanach. W Polsce są one ważniejsze, a ponadto trudno konkurować z takimi autorami jak Osiecka czy Młynarski – opowiada Trzetrzelewska.

Basia Trzetrzelewska urodziła się w Jaworznie (woj. katowickie). Zaczynała karierę jako nastolatka w grupie Alibabki, później śpiewała z zespołem Perfect.

W 1981 roku zamieszkała w Londynie, gdzie wkrótce nagrała płytę z zespołem Matt Bianco. Sukces przyniósł jej solowy album „Time and Tide” wydany w 1987 roku. Druga – najpopularniejsza – płyta Basi „London – Warsaw – New York” ukazała się w 1990 roku.

Trzetrzelewska występowała w Polsce tylko raz, w 1994 roku – podczas trasy promującej album „The Sweetest Illusion”. Rok później ukazała się płyta pt. „Basia on Broadway”, na którym piosenkarka przypomniała piosenkę „Dzień się budzi”.

(PAP)

„Akustycznie” w blaszanym opakowaniu...

Ozłociona płyta

Za rok Budka Suflera wystąpi w nowojorskiej Carnegie Hall

Wczoraj ukazała się płyta „Akustycznie” z największymi przebojami Budki Suflera. Album z nowymi utworami planowany jest dopiero za dwa lata. Przyszły rok zdominuje jubileusz 25-lecia zespołu, podczas którego zespół wystąpi w nowojorskiej Carnegie Hall.

Płyta „Akustycznie” – wydana w nietypowym, blaszanym opakowaniu – zyskała za sprzedaż ponad 50 tys. egzemplarzy w dniu jej premiery status Złotej Płyty.

Album z przebojami – m.in. „Jest taki samotny dom”, „Cisza”, „Wieża Babel” – został zarejestrowany 3 października podczas koncertu w Krakowie, gdzie Budka Suflera wystąpiła z towarzyszeniem krakowskiej Orkiestry Symfonicznej. Wśród 13 utworów jest także jedna premierowa piosenka „Martwe morza”.

W styczniu najnowsza płyta Budki Suflera zaprezentowana zostanie jako pierwsze DVD Video polskiego zespołu na Międzynarodowych Targach Płyty i Wydawnictw Muzycznych MIDEM.

Przyszły rok zdominowany będzie imprezami związanymi z jubileuszem zespołu. 10 czerwca planowany jest koncert w nowojorskiej Carnegie Hall. Planowane jest także wznowienie całej dyskografii zespołu, wydana będzie autobiografia Budki Suflera, autorstwa Jerzego Janiszewskiego.

Budka Suflera wydała w ub. roku płytę „Nic nie boli tak jak życie”, która okazała się największym sukcesem grupy. Według firmy „New Abra” – wydawcy płyt zespołu – sprzedano ją w 900 tys. egz.

(PAP)

Mac Laverty w Polsce

Powieściopisarz północnoirlandzki Bernard Mac Laverty spotka się w czwartek z czytelnikami w Krakowie.

Mac Laverty jest autorem ekranizowanych powieści „Lamb” i „Cal” oraz „Grace Notes”. Wizytę Mac Laverty'ego w Polsce zorganizował Instytut Brytyjski z okazji 60-lecia działalności tej instytucji w Polsce.

(PAP)

Zainteresowanych 300 muzyków

Zagrać z Zimermanem

(INF. WL.) Ponad 300 telefonów od zainteresowanych muzyków odebrali przedstawiciele Krystiana Zimermana, którzy organizują w Polsce przesłuchania do orkiestry tego wybitnego pianisty. Do tej pory dotarło do nich 80 kaset z nagraniami, na podstawie których odbędą się pierwsze etapy eliminacji do zespołu. Organizatorzy spodziewają się, że mogą otrzymać nawet 400 kaset.

Krystian Zimerman, słynny polski pianista mieszkający na stałe w Szwajcarii, laureat Konkursu Chopinowskiego z roku 1975, podczas swojego pobytu w Polsce zapowiedział, że zamierza stworzyć orkiestrę, która w przyszłym roku będzie podróżowała po świecie, wykonując dwa koncerty fortepianowe Chopina. Pianista podkreślił, że chce stworzyć orkiestrę o ciepłym brzmieniu smyczków, w której będą grali przede wszystkim młodzi muzycy.

Przesłuchania odbędą się w dniach 20 – 22 grudnia w Teatrze Małym w Warszawie. Zanim jednak zainteresowani muzycy zostaną zaproszeni na te przesłuchania, muszą przejść przez eliminacje, które odbędą się na podstawie nadesłanych do organizatorów kaset wideo. – Kasetę powinna zawierać 10 minut muzyki, właściwie obojętne jakiej. Krystian Zimerman określił ją jako próbkę własnych umiejętności – mówi Andrzej Haluch, dyrektor orkiestry, reprezentant Krystiana Zimermana na Polskę.

Organizatorzy przesłuchań podkreślają, że jedynie kasetę wideo gwarantuje, że nagrany utwór nie zostanie zmontowany, co można zrobić z kasetą audio i płytą kompaktową. – Poza tym

Krystian Zimerman, który sam dokona wyboru muzyków, chce także zobaczyć, jak wygląda kandydat do zespołu, jak rusza się podczas grania itd. Te wszystkie szczegóły są dla nas ważne, natomiast jakość nagrania nie jest istotna. Można więc posłużyć się kamerą amatorską – mówi dyrektor orkiestry. – Najlepszymi kandydatami są młodzi artyści już po studiach, którzy nie są nigdzie na stałe zatrudnieni. Nie znaczy to jednak, że nie przyjmujemy innych osób – wszak podstawowym kryterium jest umiejętność gry.

Ze wstępnych obliczeń wynika, że w ciągu dwóch dni spędzonych w Teatrze Małym Krystian Zimerman przesłucha nie więcej niż 70 osób. Każdemu muzykowi pianista chce poświęcić 15 minut. Przesłuchania będą się odbywały przy drzwiach zamkniętych.

Do organizatorów przesłuchania trudno się dodzwonić. Telefon podany w reklamie telewizyjnej (0-22 646-28-29) jest źródłem informacji dla wszystkich kandydatów. – Dzwonią do nas różni muzycy. Młodzi i dojrzały, często doświadczeni kameraliści, a nawet pedagodzy z wyższych uczelni. Mieliśmy także telefony od Polaków grających w Australii i Japonii – mówi dyrektor Haluch.

Trasa koncertowa orkiestry Zimermana ma się rozpocząć 1 sierpnia w Salzburgu, a zakończyć 11 listopada w Carnegie Hall w Nowym Jorku. Szczególnie ważny ma być koncert 17 października – w rocznicę śmierci Chopina – który odbędzie się w Sali Pleyela w Paryżu. W Polsce orkiestra wystąpi kilkakrotnie, jednak terminy tych koncertów nie są jeszcze ustalone. Wiadomo natomiast, że koncerty zostaną nagrane na płycie. (AMS)

Wieczór w Filharmonii

Moszumańska-Nazar i Beethoven

Od lat przyzwyczailiśmy się narzekać, że w programach filharmonicznych koncertów mało jest muzyki XX wieku, a przecież w naszym stuleciu powstało wiele utworów wspaniałych, a ich lista wciąż wzbogaca się o nowe pozycje. W tym sezonie dyrekcja Filharmonii postanowiła spełnić życzenia utyskiwaczy. Obok zawsze chętnie słuchanych dzieł epok minionych zamieściła w programie utwory stanowiące kanon dwudziestowiecznej literatury muzycznej, a także nowo powstałe kompozycje, przede wszystkim krakowskich twórców.

W minionym tygodniu na filharmonicznym koncercie pod batutą Wojciecha Michniewskiego mogliśmy poznać napisany w tym roku Koncert na perkusję Krystyny Moszumańskiej-Nazar. Kompozytorka od lat z upodobaniem penetruje melodyczne i barwowe możliwości perkusyjnego instrumentarium. Od lat też wykonawcą jej utworów jest znakomity krakowski perkusista Jan Pilch. Dla niego też Krystyna Moszumańska-Nazar napisała trzydziestocinny koncert zachowujący wszelkie cechy gatunku, wirtuozowski w częściach skrajnych,

z piękną kantyleną w pełnym zadumy środkowym Tranquillo.

Dzięki wyśmienitemu warsztatowi kompozytorki osiągnięta idealną równowagę pomiędzy solową perkusją o bardzo rozbudowanym instrumentarium a partią orkiestry, w której grupa perkusyjna również odgrywała niebagatelną rolę. Podziwiać można wyobraźnię dźwiękową Krystyny Moszumańskiej-Nazar, która niejednokrotnie kwintet smyczkowy traktuje perkusyjnie, elementy melodyczne znajdując w instrumentach o zgoła innym przeznaczeniu.

Koncert na perkusję pisany jest językiem współczesnym, ale klasyczny ład formy i treści wiąże ten utwór z dziełami minionych epok, czyniąc go przystępnym dla szerokiego grona słuchaczy. Mistrzostwo wykonawcze Jana Pilcha tę atrakcyjność utworu podkreśliło, nic więc dziwnego, że publiczność gorąco przyjęła nowe dzieło Krystyny Moszumańskiej-Nazar.

Wykonanie Koncertu na perkusję było zresztą najjaśniejszym momentem piątkowego wieczoru w Filharmonii. Kolejny punkt programu, poemat symfoniczny

„Śmierć i wyzwolenie” Ryszarda Straussa wykonany został poprawnie, bez tego rodzaju ekspresji, która sprawia, że muzyka Straussa porwa słuchaczy. Ale dobrze, że młodzi filharmoniczni muzycy – a jest ich w orkiestrze coraz więcej – grają poematy symfoniczne Straussa. W tym sezonie usłyszymy jeszcze jego „Don Kichota”. Nie znajduję natomiast żadnego usprawiedliwienia dla takiego wykonania V symfonii Beethovena, jakim uraczono nas w piątek. Miałam uczucie, że gest dyrygenta nie znajduje odbioru w orkiestrze, nie mogącej równo zagrać słynnego „motywu losu”, zamazującej figury rytmiczne, sypiącej się w kadencjach. Ale też tempa, jakie proponował Wojciech Michniewski, znacznie odbiegały od ogólnie przyjętych. Czyżby jakieś nowe odczytanie Beethovenowskiego dzieła? Tydzień wcześniej Paweł Kamasa rozłożył na czynniki pierwsze Koncert fortepianowy d-moll Brahmsa. Grając partię solową tak zastanawiał się nad każdym dźwiękiem, że zgubił konstrukcję całości. Panowie, nie wydziwiającie. Grajcie po prostu to, co w nutach!

ANNA WOŹNIAKOWSKA

Panu Redaktorowi

Prof. dr. hab.

STANISŁAWOWI WYDYMUSOWI

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci OJCA

składają

Kanclerz, Senat,
Pracownicy i Studenci

Wyższej Szkoły Zarządzania w Rzeszowie

Dużo mówisz. Mało płacisz.

ERICSSON PH 388

ZA

222

zł netto.*

*CZAS PROMOCJI I ILOŚĆ TELEFONÓW OGRANICZONA.

Autoryzowany Przedstawiciel PTK Centertel

IDEA
centertel

gł j
KRAKÓW
ul. Chopina 33, tel. (012) 6330464, 6323223,
ul. Mogilska 51, tel. (012) 4130456,
ul. 29 Listopada 42C, tel. (012) 4113163,
ul. Wielopole 20, tel. (012) 4295552
Marz-Telecom ul. Dietla 50, tel. (012) 4225080

Rewelacja na krakowskim rynku
RADIO TAXI
METRO
Nr tel. 636 00 00
636 36 36, 96-67
TRANSPORT BAGAŻOWY
JESTEŚMY NAJTAŃSI III
ZADZWOŃ • SPRAWDŹ • PORÓWNAJ
Ogłaszamy nabór taksówkarzy

Miesięcznik „MORZE”
- sprzymierzeńcem w nauczaniu i wychowaniu
- w każdej bibliotece szkolnej.
Pedagogu!
Zamów do 25 listopada
prenumeratę pocztową na 1999 r.
1 egzemplarz tylko 4 zł.

Na giełdzie

Skok po niedzieli

Zaskakująco dużym entuzjazmem rynek rozpoczął nowy giełdowy tydzień. Wczorajszy fixing przyniósł ostrą zwyżkę (ok. 4-6 proc.) wszystkich głównych indeksów. W tabeli wyników sporo nadwyżek i redukcji kupna. To wszystko sugeruje spory popyt. Łączne obroty na fixingu jednak nie były specjalnie duże, co może ochłodzić entuzjazm przynajmniej części obserwatorów.

O tym, iż giełda to przeplatanka wzrostów i spadków przypomina przykład Forte. Ubiegłotygodniowy bohater (niemal 46 proc. wzrostu kursu) potaniał wczoraj o 8,1 proc. Zresztą trudno się temu dziwić - zyski niektórych graczy są tak duże, że zwleknięcie z realizacją byłoby wręcz dziwne.

O zmieniających się czasem rolach świadczą także przypadki Optimusa. Ostatnio jego walory zostały ostro przecenione. Wczoraj zaś podrożały aż o 10 proc. a z uwagi na znaczną przewagę popytu nad podażą ogłoszono ofertę kupna.

Roczne maksimum cenowe osiągnęły wczoraj walory Pierwszego Polsko-Amerykańskiego Banku. 6,5-procentowa zwyżka wyniosła notowania akcji tej spółki do poziomu 16 zł 50 gr. Tym samym do blisko 70 proc. wzrósł potencjalny zysk tych, którzy - wykorzystując przecenę - nie tak dawno kupowali je po ok. 10 zł.

Odwaga została wynagrodzona sownie.

ŁUKASZ KWIECIEŃ

Powyższy tekst stanowi wyraz osobistej wiedzy i poglądów autora i nie powinien być inaczej interpretowany.

Table with 4 columns: Fundusze powiernicze, 98-11-16, 98-11-13, zmiana w proc. Rows include ABB 1, ABB 2, ABB 3, Arka (małych spółek), Arka (dużych spółek), Arka (ochrony kapitału), Atut 1, Atut 2, Atut 3, Atut 4, DWS (zrówn.), DWS (dpw), DWS (akcji), DWS (pryw.), Eurofundusz 1A, Eurofundusz 1B, Eurofundusz 2, Eurofundusz 3A, Eurofundusz 3B, Eurofundusz 4A, Eurofundusz 4B, Fidelia, Forum-Dragon (akcji), Forum-Olimp (zrówn.), Forum-Sfinks (bezp.), ING (akcji), ING (zrówn.), Korona (zrówn.), Korona (pien.), Korona (akcji), Korona (pryw.), Pioneer 1, Pioneer 2, Pioneer 3, Pioneer 4, PKO/CS (stab. wzrostu), PKO/CS (zrówn.), PKO/CS (akcji), Skarbiec (Kasa), Skarbiec (Waga), Skarbiec (Akcja)

Na szarym tle - maksymalna cena zakupu

16 listopada 1998 r. Notowania giełdy papierów wartościowych sesja nr 1443

Main market data table with columns: Kurs 52 tyg., AKCJE, KURS (Bieżący, Poprzedni), Zmiana %, OBRÓT (Wolumen, Wartość), Proc. emis., P/BV, P/E, OFERTY, DOGRYWKI. Includes sub-sections for 'Akcje - rynek podstawowy' and 'Akcje - rynek równoległy'.

Celtycki kuzyn

Irlandia zapewni o poparciu dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej

– Irlandia wyraża stałe poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej i oferuje daleko idącą pomoc w stosunkach dwustronnych – powiedział dziennikarzom premier Jerzy Buzek po spotkaniu z szefem rządu Irlandii Bertie Ahernem. Było ono pierwszym punktem programu rozpoczętej wczoraj wizyty Buzka w Irlandii.

Tematem rozmowy szefów rządów obu krajów były sprawy rozszerzenia UE, reforma instytucjonalna Unii oraz stosunki dwustronne. Ahern podkreślił, że takie sprawy jak reforma instytucjonalna w UE, wprowadzenie w życie Traktatu Amsterdamskiego, wspólna polityka

rolna oraz rozszerzenie Unii na wschód powinny być rozwiązywane równoległe tak, „by nie spowodować dalszego opóźnienia” wejścia Polski do Unii.

Zdaniem polskiego premiera, Irlandia jest krajem, który przygotowując się do wejścia do UE i przeprowadzając reformy w ostatnich 10-12 latach, dokonał olbrzymich postępów – niemal w każdej dziedzinie. – Dla tego przyjechalimy tu, by dowiedzieć się, jak się to robi – dodał Buzek.

Polski premier zachęcał wczoraj irlandzkich przedsiębiorców i inwestorów do współpracy z Polską. Buzek był gościem Konfederacji Przedsiębior-

ców i Pracodawców (IBEC). W spotkaniu brali udział polscy biznesmeni towarzyszący premierowi podczas wizyty. – Pana kraj jest nazywany bałtyckim tygrysem, a pan odwiedza jego celtyckiego kuzyna – powiedział Buzkowi przewodniczący IBEC Richard Burrows. Dodał, że podstawą pozytywnych przemian gospodarczych Irlandii było członkostwo w UE. Dodatkowym czynnikiem była stabilna i rozważna polityka ekonomiczna i monetarna kolejnych rządów oraz funkcjonujący tu model partnerstwa społecznego, który przyczynił się do wysokiego poziomu zaufania dla biznesu.

(PAP)

Polski aktor jest w śpiączce

Przestępcy pod kluczem

Korespondencja „Dziennika” z Wilna

Policja kryminalna z Wilna w stolicy Litwy zatrzymała dwóch młodych przestępców, którzy w ubiegłym tygodniu okradli i brutalnie pobili w okolicy hotelu „Velga” Kazimierza Zaklukiewicza, aktora Teatru Dramatycznego Juliusza Osterwy z Gorzowa. Aresztowano 18-letniego Vadima K. i 17-letniego Arturasa S. (zatrzymanego już dwa razy za kradzież). Obaj zatrzymani nigdzie nie pracują. Vadim K ukończył 9 klas szkoły, Arturas S. w szkole spędził tylko 6 lat.

Polski aktor, który przyjechał do Wilna, aby wystąpić na scenie rosyjskiego teatru dramatycznego, wyszedł z hotelu, by wymienić pieni-

dze i kupić papierosy. Bandyci dostrzegli go przy kantorze banku „Snoras”, kiedy wymieniał pieniądze. Przestępcy śledzili aktora. W ciemnym podwórku, już w drodze powrotnej do hotelu, zdecydowali się na napad. Kijem baseballowym uderzyli aktora w głowę, ukradli kurtkę i pieniądze – 30 dolarów oraz 40 litów (ok. 10 dolarów). W sobotę policja aresztowała zbrodniarzy.

Stan poszkodowanego jest bardzo ciężki. Lekarze wciąż walczą o jego życie. Aktor jest w stanie śpiączki; ma pękniętą czaszkę i wstrząs mózgu. Oddycha przy pomocy respiratora.

JADWIGA BIELAWSKA

Komuniści odchodzą

Korespondencja „Dziennika” z Sofii

Według nieoficjalnych wyników wyborów, opozycyjnej koalicji konserwatywnej WMRO-DPMNE i Demokratycznej Alternatywy udało się zdobyć absolutną większość miejsc w macedońskim parlamencie – 63 na 120. Pewnym kandydatem na premiera jest lider WMRO-DPMNE Ljupczo Georgijewski.

Los ostatnich 7 mandatów rozstrzygnął się w dodatkowych głosowaniach przeprowadzonych w niedzielę w 18 okręgach wyborczych. Z 7 miejsc, które były jeszcze do rozdzielenia, konserwatywnej opozycji udało się zdobyć 5. Pozostałe 2 mandaty przypadły rządzącym dotychczas socjaldemokratom (byłym komunistom); będą oni w sumie mieć 27 posłów.

Swoich 24 przedstawicieli będą miały w parlamencie także dwie partie reprezentujące miejscową społeczność albańską. Jedną z nich, kierowaną przez Arbana Dzaferiego prawicowo-radyczna Demokratyczna Partia Albańczyków, uchodzi za potencjalnego sojusznika zwycięzców.

PAWEŁ JANOWSKI

Rady zamiast pieniędzy

Korespondencja „Dziennika” z Moskwy

– Wszystkie możliwości pomocy finansowej z naszej strony dla Rosji zostały wyczerpane, jesteśmy jednak zawsze gotowi do konsultacji. A dla ich przeprowadzenia i w Bonn, i w Moskwie telefon już wymyślono – stwierdził wczoraj w Moskwie nowy kanclerz Niemiec. Gerhard Schroeder przywiózł także Rosjanom pomoc humanitarną w postaci lekarstw, których 1,5 tony przyleciało z Bonn do Moskwy.

Gerhard Schroeder podczas swej pierwszej oficjalnej wizyty w Moskwie nie uśmiechał się wczoraj prawie wcale. Ma to zapewne podkreślić koniec ery niemiecko-rosyjskiej polityki opartej na

przyjaźni osobistej liderów obu państw, tak jak to było między „przyjacielem Helmutem” i „przyjacielem Borysem”. Polityki zwanej na Zachodzie „faziebną”, jako że obaj przywódcy – zgodnie z rosyjskim obyczajem – korzystali z uroków łaźni podczas spotkań nieoficjalnych, na Kremlu zwanych „spotkaniami bez krawata”.

Tym niemniej po spotkaniu Schroedera z premierem Rosji Primakowem obaj politycy potwierdzili kontynuację dotychczasowej polityki dwustronnej współpracy, niezależnie – jak stwierdził kanclerz – od konkretnych osób.

KRYSZYNA KURCZAB-REDLICH

Napięcie w stosunkach włosko-tureckich

Ocalić Ocalana

Korespondencja „Dziennika” z Rzymu

Dzisiaj odbędzie się pierwsze przesłuchanie Abdulla Ocalana, przywódcy Partii Pracujących Kurdystanu aresztowanego w ubiegły czwartek wieczorem na rzymskim lotnisku Leonardo Da Vinci. Sprawa udzielenia mu azylu politycznego lub jego ekstradycji z Włoch do Turcji grozi poważnym kryzysem w relacjach pomiędzy Rzymem a Ankarą.

Włosi dotąd pomagali szukającym tutaj schronienia uchodźcom z Kurdystanu. Nie wzbudziło więc zdziwienia, że i Ocalan, który przybył do Rzymu z Moskwy, zwrócił się w sobotę z wnioskiem o udzielenie azylu politycznego.

Obecny jednak w Rzymie na konferencji Unii Zachodnioeuropejskiej (organizacji militarnej Unii Europejskiej) turecki minister spraw zagranicznych Ismail Cem już w niedzielę podkreślił, iż Ankarę oczekuje od władz w Rzymie wydania terrorysty, odpowiedzialnego za śmierć, jak

powiedział, 35 tys. ofiar partyzanckich walk o wyzwolenie Kurdystanu, prowadzonych od 1984 r. przez partię Ocalana.

Wniosek o udzielenie azylu politycznego oddał w czasie, według włoskich przepisów, postępowanie o ekstradycję. Na razie minister spraw zagranicznych Włoch Lamberto Dini i minister sprawiedliwości Olibviero Diliberto unikają zdecydowanych odpowiedzi pod pretekstem, że nie otrzymali jeszcze kompletnej dokumentacji.

O tym, że Ankarę przygotowuje wniosek o ekstradycję, poinformował Włochów osobiście szef dyplomacji tureckiej, dodając, iż został już także przygotowany rządowy projekt zmiany obowiązujących w Turcji norm prawnych, dopuszczających stosowanie kary śmierci. Zgodnie z włoskim prawem, niedopuszczalna jest ekstradycja do kraju, w którym wydalona osoba może zostać skazana na śmierć.

Kolejnym kruczkiem prawnym mogącym „ocalić” Ocalana jest ewentualna ekstradycja do Niemiec, bowiem i Bonn poszukiwało przywódcy PPK listem gończym.

Wolności dla swojego lidera domagają się natomiast manifestujący od kilku dni w stolicy Włoch Kurdowie, przybyli do Rzymu nie tylko z całej Europy, ale nawet z Australii. Kilka tysięcy uchodźców, demonstrując przed gmachem szpitala wojskowego na wzgórzu Celius, gdzie ma przebywać Ocalan, swoje poparcie dla swojego przywódcy, wywiera poważny wpływ na światową opinię publiczną.

Turcja jest jednak najważniejszym w basenie Morza Śródziemnego sojusznikiem włoskim w NATO – jej żądania przez Rzym muszą być więc traktowane poważnie. Sprawa Ocalana, tak naprawdę, ostatecznie zależy od dowództwa NATO.

ANNA T. KOWALEWSKA

Inspektorzy ONZ wracają do Iraku

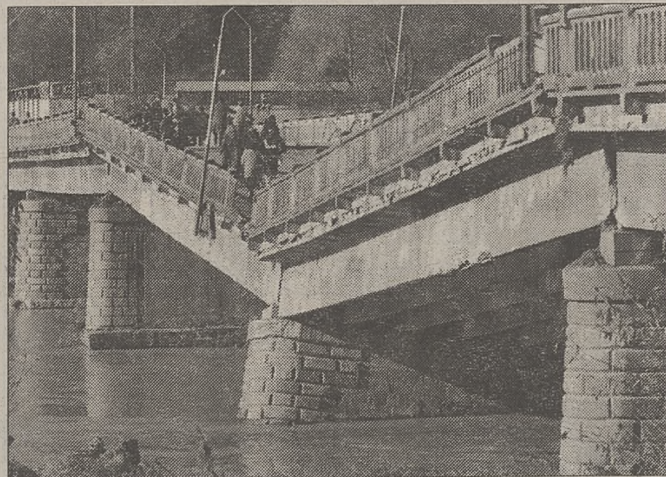
Bagdad pod presją

Do Bagdadu wczoraj powróciły pierwsze ekipy ekspertów ONZ, ewakuowanych z Iraku w ubiegłym tygodniu w związku z groźbą amerykańskiego ataku lotniczego na strategiczne cele w Iraku. Powrót inspektorów – a także odwołanie akcji militarnej przeciwko Irakowi – umożliwiło anulowanie przez Bagdad w sobotę decyzji o zerwaniu współpracy ze specjalną komisją ONZ ds. likwidacji irackich zapasów broni masowej zagłady (UNSCOM).

Minister obrony USA William Cohen ostrzegł wczoraj, że siły zbrojne USA uderzą na Irak bez ostrzeżenia, jeśli iracki prezydent Saddam Husajn złamie obietnicę pełnej współpracy z inspektorami ONZ. – Nie będzie więcej zabawy w kotka i myszkę. Nie będzie już żadnych gier – powiedział Cohen dziennikarzom w Pentagonie. – Myślę, że Saddam otrzymał już wystarczająco wiele ostrzeżeń. Nie sądzę, by trzeba było go jeszcze raz ostrzegać.

Cohen poinformował, że ponad 180 amerykańskich samolotów szturmowych i maszyn wsparcia, w tym pewna liczba bombowców B-52 z pociskami samosterującymi oraz bombowców B-1, pozostanie w regionie Zatoki Perskiej wraz z około dwudziestoma okrętami amerykańskiej marynarki wojennej.

(USA)

Zniszczony przez powódź most na rzece Cisie w Użgorodzie na Ukrainie. Liczba ofiar powodzi na Zakarpaciu, na Ukrainie, wzrosła do 14. Powódź zniszczyła 1 630 budynków i uszkodziła ponad 12 tysięcy domów. Zalanych zostało 118 miast i wsi. Ewakuowano ponad 24 tysiące ludzi. Fot. PAP/EPA

WSTRZYMANE WYCOFYWANIE.

Premier Benjamin Natanjahu oświadczył wczoraj, że Izrael wstrzymuje wycofywanie wojsk z Zachodniego Brzegu, dopóki Jaser Arafat nie odwoła deklaracji o proklamowaniu niepodległej Palestyny. Przywódca palestyński w niedzielę zapowiedział ogłoszenie niepodległości w maju przyszłego roku. Wycofywanie wojsk izraelskich z Zachodniego Brzegu Jordanu, uzgodnione w porozumieniu z Wye Plantation, miało rozpocząć się w najbliższy czwartek.

SOLANA OSTRZEGA.

Napięcie w stosunkach między Belgradem a międzynarodowymi obserwatorami w Kosowie ujawniło się wczoraj w sporze o domniemane próby zastraszania amerykańskich obserwatorów przez żołnierzy jugosłowiańskich. Sekretarz generalny NATO Javier Solana ostrzegł Belgrad, że jakiegokolwiek próby atakowania lub zastraszania obserwatorów pociągną za sobą poważne konsekwencje.

ORDER DLA BRZEZIŃSKIEGO.

Prof. Zbigniew Brzeziński otrzymał wczoraj z rąk prezydenta Litwy Valdas Adamkusa Order Wielkiego Księcia Gedymina za szczególne zasługi dla litewskiej niepodległości, wsparcie dla litewskich starań integracyjnych i wysiłki na rzecz zbliżenia narodów amerykańskiego i litewskiego.

ZWIERZENIA STAZYSTKI.

Monika Lewinsky zgodziła się na zawarcie umowy na temat książki opisującej skandal seksualny z jej udziałem w Białym Domu – poda amerykański dziennik „New York Post”. Umowa opiewa na siedmiocyfrową sumę w dolarach. Autorem książki ma być biograf księżnej Diany, Brytyjczyk Andrew Morton. Była stażystka w Białym Domu zawarła także porozumienie z telewizją ABC. Znana prezenterka tej sieci Barbara Walters ma przeprowadzić z Lewinsky wywiad. Jego emisja nastąpi w lutym, równoległe z opublikowaniem książki Mortona.

Lotnisko na morzu?

Korespondencja „Dziennika” z Holandii

Budowa na Morzu Północnym sztucznej wyspy, na której mieściłoby się lotnisko, to najlepsza alternatywa dla rozwoju coraz bardziej zatłoczonego międzynarodowego, holenderskiego portu lotniczego Schiphol pod Amsterdamem – uważają przedstawiciele tutejszego sektora lotniczego. Ich zdaniem, nowe lotnisko powinno przejąć cały ruch lotniczy z Schiphol, a teren obecnego portu lotniczego winien zostać przekazany na mieszkania, biura i na cele rekreacyjne.

Holenderski rząd, który musi jeszcze w tym roku podjąć decyzję w sprawie rozbudowy lotniska i wybrać jedną z trzech opcji (rozważana jest również rozbudowa istniejącego lotniska lub budowa nowego w prowincji Flevoland), nie jest jednoznaczny. Liberałowie z VVD uważają, że budowa sztucznej wyspy to zbyt droga inwestycja, a demokraci z D66 – iż jest to niedobre rozwiązanie. Z trzech koalicyjnych partii w holenderskim rządzie jedynie socjaliści premiera Wima Koka (PvdA) akceptują pomysł budowy sztucznej wyspy. W parlamencie opowiada się za tą koncepcją również opozycyjna partia chrześcijańska (CDA).

Zwolennicy budowy sztucznej wyspy, która byłaby oddalona od wybrzeża o 20 – 30 km, a jej budowa kosztowałaby ok. 40 mld guldenów (20 mld dolarów), uważają ponadto, że jest to jedyny sposób na zakończenie sporu związanego z przekro-

zeniem norm hałasu wytwarzanego przez samoloty, czyli corocznego limitu liczby startujących i lądujących na Schiphol samolotów. Limit ten przynajmniej co roku rząd pod naciskiem ekologów, walczących o ochronę środowiska wokół Schiphol.

„Zielone lobby” doprowadziło do zawarcia umowy, która zmusza do ścisłego planowania liczby samolotów przyjmowanych przez lotnisko. Ponieważ limit na ten rok został już przekroczony, ekologowie pozwali zarząd lotniska do sądu.

W ubiegłym roku w podobnej sytuacji sąd „podarował” Schiphol winę, zaznaczył jednak, że sytuacja nie może się więcej powtórzyć. Jednak sytuacja powtórzyła się w tym roku.

Zgodnie z prognozami, Schiphol osiągnie kres swoich możliwości w przyjmowaniu samolotów w 2010 r. Tylko w 9 miesiącach tego roku prawie 26 mln pasażerów skorzystało z usług lotniska pod Amsterdamem – jest to, przeszło 10 proc. więcej niż w tym samym okresie ub.r. Wzrost byłby o wiele większy, gdyby nie limit nałożony na Schiphol. Lotnisko w tym roku ma zgodę na obsłużenie tylko 380 000 tzw. startów i lądowań. W przyszłym roku rząd zezwolił na maksimum 400 000 startów i lądowań. Limity te zmuszają zarządzających lotniskiem do ograniczania korzystania z niego, zwłaszcza przez duże linie lotnicze.

JOLANTA VAN GRIEKEN-BARYLANKA

Kurowanie słowem

W wielu rosyjskich szpitalach nie ma czym leczyć chorych na gruźlicę

W większości więziennych szpitali w Rosji nie ma pieniędzy na pełną kurację 90 tys. chorych na gruźlicę więźniów. Według danych belgijskiej organizacji humanitarnej „Lekarze bez granic”, więźnia mają tylko 20 proc. potrzebnych lekarstw. Co najmniej 20 proc. chorych już ma uodpornioną formę choroby. Tylko w zeszłym roku nie udało się uratować pięciu tysięcy.

Lekarze szpitala więziennego w Rybinsku rozwiązali problem w jedyny sposób, w jaki mogli - zrezygnowali z leczenia chorych. - Nie mamy czym - wyjaśnia PAP Siergiej Kofanow, naczelnik wydziału chirurgii. W tym roku na zakup lekarstw szpital nie dostał ani kopiejki. Gdy we wrześniu kończyły się ostatnie zapasy, pracownicy zrezygnowali z własnych miesięcznych pensji i kupili lekarstwa. W listopadzie już nie mają z czego zrezygnować, a zapasy antybiotyków sprowadzają się do kilku pudełek streptomycyny, przydatnej może do leczenia zapalenia gardła, ale całkiem bezsilnej wobec gruźlicy. Na domiar złego, do Rybinska zjeżdżają z całej Rosji gruźlicy, chorujący też na zaburzenia psychiczne. Dla ich leczenia niezbędne są drogie lekarstwa psychotropowe.

- Leczymy ich czym się da - mówi Siergiej Kofanow. - Na razie głównie słowem.

Na ścianie korytarza farbą olejną wypisano jałospis 7B - wzmocniony pokarm dla chorych na gruźlicę: 600 gramów mleka, jedno jajko, zwiększona porcja cukru. - Mleka to ja nie widziałem od ponad dwóch miesięcy - wzdusza ramionami 43-letni Aleksiej Gurin, odsiadujący już dziewiąty rok za kradzież. Do więzienia przyszedł zdrowy. Gruźlicą się zaraził dwa lata temu. - Problem gruźlicy jest problemem spadku po sowieckim systemie więziennym - wyjaśniał niedawno znany rosyjski działacz na rzecz praw człowieka Siergiej Kowaliow na otwarciu wystawy fotografii poświęconych chorym na gruźlicę.

Według rosyjskiego prawa, do więzienia można trafić za przestępstwa, za które w innych państwach przewidziana jest kara pieniężna. Potężna biurokracja i pauperyzacja systemu sądownictwa doprowadziły do tego, że ludzie czekają na proces po dwa lata w zatłoczonych celach. Wystarczy, że jeden z uwięzionych choruje na zakaźną gruźlicę, by w ciągu miesiąca zachorowali wszyscy w celi.

ANA UZELAC (PAP)

Walka z narkomanią w szkołach

Nigdy za wcześnie

Korespondencja „Dziennika” z Wielkiej Brytanii

Już w wieku 5 lat dzieci w brytyjskich szkołach będą nauczone o szkodliwości narkotyków. Nowa instrukcja dla nauczycieli, która przekazana zostanie do szkół w tym tygodniu, dotyczyć będzie również wskazówek dla nauczycieli, jak radzić sobie z obecnością narkotyków w szkole, a także zachęcać do większej współpracy z rodzicami w zwalczaniu narkotyków. Jest to brytyjska część rozpoczętego wczoraj Europejskiego Tygodnia Zapobiegania Narkomanii.

Ministerstwo Edukacji przedstawiło nowy program ostrzegania dzieci i młodzieży przed narkotykami w porozumieniu z rządowym koordynatorem walki z narkotykami, nazywanym tutaj narkotykowym carem. Keith Hellawell, były szef policji w hrabstwie Yorkshire, uważa, że dzieci powinny się dowiadywać o narkotykach jak najwcześniej i edukacja ta powinna trwać przez cały okres pobytu w szkole.

W środę uruchomiona zostanie również nowa rządowa strona w Internecie, gdzie nauczyciele i uczniowie będą mogli uzyskać informacje na temat narkotyków i ich zwalczania. Akcentowana będzie tam również konieczność informowania dzieci o narkotykach już w szkołach podstawowych.

Związki zawodowe nauczycieli, które coraz częściej donoszą o coraz głębszej wiedzy na temat narkotyków w szkole i skutków ich używania, przyjęły propozycje rządowe z zadowoleniem.

DARIUSZ GALASIŃSKI

24 godziny

■ **ZABÓJCZE MROZY.** 11 osób zmarło na śmierć w Moskwie w miniony weekend. Do szpitali z objawami wychłodzenia trafiło ponad 200 osób. Meteorologowie twierdzą, że zima będzie najchłodniejsza w ostatnich 30 latach. W ub. tygodniu panowały w Moskwie niezwykle ostre - jak na listopad - mrozy. W miesiącu, w którym przeciętna temperatura wynosi od 0 do 1 stopnia mrozu, temperatura spadała poniżej minus 15 stopni.

■ **SZKODLIWY DYMEK.** Przebywając przez 5 godzin w jednym pomieszczeniu z palaczami tytoniu, osoba niepaląca wchłania tyle dymu, ile powstaje przy wypaleniu 2 papierosów - donosi austriacki tygodnik „Format”, powołując się na prof. Wernera Lindingera z Uniwersytetu w Innsbrucku.

PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi F
Z rodzi PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ
NIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi PIEN
PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi F
Z rodzi PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ
NIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi PIEN
PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi F
Z rodzi PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ
NIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi PIEN
PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi F
Z rodzi PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ
NIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi PIEN
PIENIĄDZ rodzi PIENIĄDZ rodzi F

...U NAS OD 70 LAT BEZ PRZERWY

W tym roku minęło 70 lat odkąd amerykański fundusz powierniczy Pioneer zainwestował pieniądze pierwszego klienta. Dzisiaj The Pioneer Group z Bostonu zarządza kilkudziesięcioma miliardami dolarów na całym świecie.

Działające od 6 lat Pioneer Pierwsze Polskie Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA, które jest częścią bostońskiego Pioniera, oferuje cztery duże fundusze inwestycyjne: zrównoważony, obligacji, prywatyzacji i akcji, a także wyspecjalizowane produkty takie jak plany systematycznego oszczędzania.

Swoją przyszłość związało z Pioneerem już kilkaset tysięcy polskich inwestorów. Jeżeli chcesz, aby eksperci

Pioniera pracowali również na bezpieczną przyszłość finansową dla Ciebie i Twoich bliskich, skontaktuj się z nami.

Bezpłatna infolinia: 0 800 25 555

Internet: <http://www.pioneer.com.pl>

Twój ekspert od inwestycji finansowych

WIECZÓR ANDRZEJKOWY W SUKIENNICACH
28 XI '98 za jedyne 150 zł od pary!
Wspaniała zabawa (DJ)
odlotowe drinki
przepyszne zakąski
wrózby
najlepsza wróżka w Krakowie

inf. i sprzedaż biletów - Café Sukiennice 31-042 KRAKÓW, Rynek Główny 1/3, tel. 422 24 68

MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE
ZAPRASZAJĄ NA

poleko '98

MIĘDZYNARODOWE
TARGI
EKOLOGICZNE

TEMATYKA:

- technologie, urządzenia i aparatura dla ochrony wód, gleby i powietrza
- aparatura kontrolno-pomiarowa do pomiaru zanieczyszczeń hałasu i wibracji
- zarządzanie i kontrola odpadami przemysłowymi, miejskimi i chemicznymi
- urządzenia komunalne
- transport i komunikacja miejska
- sprzęt do pielęgnacji terenów zielonych
- doradztwo i usługi

W targach weźmie udział 666 wystawców z 18 krajów.

TARGI INWESTYCYJNE MIAST POLSKICH

INVESTCITY'98

organizator: ZWIĄZEK MIAST POLSKICH

24-27.11.1998

25-26.XI - DNI DLA PROFESJONALISTÓW

INFORMACJE O KARNETACH RABATOWYCH
DLA PROFESJONALISTÓW - tel. (061) 869-25-54

Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.
ul. Głogowska 14, 60-734 Poznań
tel. 061/869 22 95, 866 43 14
fax +48 061/866 07 07
<http://www.mtp.pol.pl>

DZIENNIK z Paragrafem

Nr 38

Prawo od deski do deski - interesy (2)

Kupieckie słowo

Prowadzenie interesów nie jest zajęciem dla mizantropa, odludka. Interes polega na wzajemnej wymianie dóbr, na świadczeniu usług. I z natury rzeczy wymaga wchodzenia w relacje z innymi ludźmi, podobnie jak my dreptającymi w codziennym kieracie zwanym obrotem gospodarczym. Te relacje mają charakter szczególny. W mniejszym stopniu, niż inne kontakty między bliźnimi, podlegają normom tradycji czy obyczaju. Każde nasze działanie w tej mierze regulowane jest prawem.

Samo w sobie nie gwarantuje ono rzetelności naszych zachowań. W „porządnym czasie” więcej niż pisemne umowy, węzły, poręczenia, kaucje, zastawy, warte jest „kupieckie słowo”. Słowo, które się daje i które, jak jeszcze nieoczekiwanie niedawno usłyszałem z ust pewnego starszego rzemieślnika: „droższe jest mi od pieniędzy”. Ale jeśli nawet my jesteśmy sumienni i akuradni, inni być takimi nie muszą, a porządne czasy na ogół albo już były, albo dopiero nadejść mają. Stanowi się więc prawo, które funkcjonuje trochę podobnie jak kolegowy rozkład jazdy; pociągi i tak się późnią, ale przynajmniej wiemy o ile.

Wiedzieli o tym już starożytni Rzymianie (o prawie, nie o pociągach), tworząc niedościgny wzór prawa zobowiązań, kwintesencję jasności, precyzji, zwiezłości. Wszystkie kodeksy cywilne po dziś dzień, z niewielkimi modyfikacjami - stamtąd. Kto zna rzymskie prawo prywatne, nie zginie. *Disce puer latinae...*

Naszą biblią w interesach będzie kodeks cywilny, przede wszystkim księga III - zobowiązania, niespełna 600 artykułów na około 100 stronach kodeksu. Szczęśliwie, lecz niech się strzeże

ten kto przypuszcza, że przewertowawszy te stronice posiadzie całą wiedzę tam zawartą. Komentarze, objaśnienia, glossy, judykatura i dogmatyka poświęcone związyłym zapisom kodeksu, nieustannie konfrontowanym z bogactwem zdarzeń naszego życia - to potężna biblioteka. Jest swojego rodzaju bezczelnością porwać się na wykład prawa zobowiązań na łamach codziennej gazety. Ale, biorąc sobie do serca zalecenie wieszczą Adama „mierzyć siłę na zamiary” - ambitnie zaryzykujemy...

Prowadząc jakąkolwiek działalność gospodarczą, w sposób nieunikniony, wcześniej czy później naszymi kontrahentami zwiążemy się węzłem prawnym, czyli usankcjonowanym prawem lustrzanym układem. Z jednej strony z obowiązkiem działania - z drugiej odpowiadającym mu uprawnieniem do domagania się tego działania; łącznie zobowiązaniem. Będziemy w zależności od okoliczności raz podmiotem obowiązku, raz podmiotem uprawnienia. Czasem, mówiąc najogólniej, dłużnikiem, niekiedy wierzycielem. Bierzymy nie płacąc - jesteśmy dłużnikami, gdy płacimy nie biorąc - wierzycielami. Nasze zobowiązania cywilno-prawne mogą powstać z wielorakich powodów, mogą przybrać rozmaite formy i różnie kształtować się będzie nasza odpowiedzialność.

Na trzech filarach „strzeżonych jak żrenica” wspierać się będzie główne źródło naszych zobowiązań - umowy. Na wolności umów, na swobodzie wyboru kontrahenta, na nie skrupowanym prawie kształtowania treści umów zgodnie z naszą wolą. Ale raz zawarte wiążą.

Zgodnie z treścią tej umowy, będziemy świadczyć lub doma-

gać się świadczenia. Niedopełnienie umowy lub nienależyte jej wykonanie pociągnie za sobą obowiązek naprawienia wynikłej stąd szkody (tzw. odpowiedzialność *ex contractu*). Ale możemy być też dłużnikami *ex delicto*, z czynu niedozwolonego, który choć nie pociąga za sobą innej odpowiedzialności - karnej, także jest przez prawo ganiony i wymaga stosownej rekompensaty. Odpowiadamy majątkowo za szkody powstałe nieraz bez naszego udziału czy winy. Odpowiadamy za wady towaru, za szkody spowodowane przez zwierzęta, za szkody spowodowane ruchem zakładów wprawianych w ruch siłami przyrody.

Nasz wierzyciel nabywa roszczenie, a zaspokojenie roszczenia będzie z naszej strony następować wskutek świadczenia. Świadczenia też bywają rozmaite, niekoniecznie - choć na ogół - pieniężne. W ślad za niespełnionym świadczeniem pieniężnym podążać będą jak cień - odsetki, zmora wszystkich dłużników i ich wyrodna siostrzyczka - lichwa. Świadczenia mogą polegać na działaniu lub zaniechaniu; te pierwsze z kolei mogą polegać albo na dopełnieniu określonego efektu (zobowiązanie rezultatu) lub tylko dołożeniu starań w osiągnięciu efektu, jak np. w przypadku zabiegu lekarskiego. Zaniechanie może polegać na zaprzestaniu pewnego działania, może też być wstrzymaniem się od niego, cierpliwym znoszeniem (*patientia*) działania innych.

Tyle luźnych uwag, skreślonych tytułem wstępu w celu zniechęcenia. Kogo zniechęcić się nie da, tego potraktujemy za tydzień bardziej systematycznym wykładem.

ROG

Tadeusz G. pobierał w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych rentę z tytułu inwalidztwa i co czas jakiś stawał przed komisją lekarską, która notorycznie stwierdzała u niego stan zdrowia, kwalifikujący do trzeciej grupy inwalidów. Pewnego dnia jego przypadkiem zainteresował się, zawodowo nieufny, lekarz inspektor orzecznictwa inwalidzkiego i zarządził specjalistyczne badanie neurologiczne. Specjaliści odkryli, że pacjent „ogólnie stan zdrowia posiada dobry”, a inwalidztwo ustało. Renta została więc wstrzymana. T.G. nie zaprzeczył, że „ogólnie” czuje się dobrze, ale specjalistycznie - co ogranicza jego zdolność do pracy - wciąż słabuje. Zaskarżył więc decyzję ZUS do sądu.

Sąd orzekł

O samym sobie

Przed sądem dowód z biegłych został ponowiony, jednak z wynikiem dla skarżącego niekorzystnym. Biegli, a w ślad za nimi sąd, orzekli, że rozpoznane schorzenie nie stawia granic zdolności badanego do pracy. Podobnego zdania był również Sąd Apelacyjny.

W meritum tej sprawy nie ma właściwie nic nadzwyczajnego. Każda strona klepie wedle swego koperta, a rzeczą sądu jest dojść ładu z ich przeciwstawnymi racjami. Takich i podobnych procesów toczą się setki i tysiące. Ten zasługuje na odnotowanie z pewnych niecodziennych okoliczności formalnoprawnych.

Odesłany z kwitkiem z apelacji Tadeusz G. przymierzał się do kasacji. Jako człowiek skrupulatny, nadto jako rencista, posiadając dużo wolnego czasu trawił go na studiowaniu dokumentacji swojej sprawy i procesu. Ogłądał pod światło każdy dokument, studiował każdy werset, każde słowo, szukał dziury w całym. Aż znalazł...

Jak to jest? - zapytał w skardze kasacyjnej do Sądu Najwyższego - czyżby mnie aż tak wzrok zwodził? Wszak za stołem w Sądzie Apelacyjnym siedziały trzy dorodne - ponad wszelką wątpliwość - niewiasty. Atoli w pisemnej sentencji wyroku w składzie zespołu orzekającego figuruje sędzia Jerzy ...ski. Imię chrześcijańskie i stąd bez wątplenia przynależne płci męskiej! Powtórzone jeszcze w zamasytym podpisie pod uzasadnieniem wyroku.

Skonfundowany SN zważył co następuje: Szanowni Koledzy z niższej instancji popełnili istotnie fatalny błąd powodujący nieważność postępowania i konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku nawet bez badania ewentualnego naruszenia prawa materialnego, zarzucanego w dalszej części kasacji.

Jak ustalono, sentencja wyroku Sądu Apelacyjnego została wydana przez skład sędziów, który nie rozpoznawał sprawy. Jak to się stało - spowija mgła tajemnicy. Ale stało się... By wybrnąć z kłopotliwej sytuacji, zarządzeniem i postanowieniem sądu sprostowano „oczywistą pomyłkę” oznaczenia składu w protokole i sentencji wyroku. Niestety... Sprostowanie w wyroku dotyczyć może zgodnie z art. 350 par.1 k.p.c. niedokładności, błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych pomyłek. W pojęciu „niedokładności” i „oczywistych pomyłek” nie mieści się zmiana oznaczenia składu sądu rozpoznającego sprawę, polegająca na wpisaniu innego sędziego. Niedokładność czy oczywista pomyłka może dotyczyć pisowni nazwisk czy imion,

nie jest nią wpisanie innej osoby w miejsce uwidocznionej w sentencji wyroku.

W myśl art. 323 k.p.c. wyrok może być wydany jedynie przez sędziów, przed którymi odbyła się rozprawa poprzedzająca bezpośrednio wydanie wyroku, a jego sentencja powinna zawierać właśnie ich nazwiska (art. 325 k.p.c.). Gdy w doręczonym stronie odpisie wyroku i uzasadnieniu figurują inne osoby niż te które brały udział w ogłoszeniu stronie wyroku, zachodzi ewidentne naruszenie wyszczególnionych przed chwilą przepisów prawa, skutkujące nieważnością postępowania.

Rażące niedbalstwo w oznaczeniu składu sądownego nie może podlegać sprostowaniu w trybie i na zasadach dotyczących niedokładności i oczywistych pomyłek. Daje natomiast asumpt do stwierdzenia nieważności postępowania w myśl art. 379 k.p.c. i uwzględnienia kasacji. Artykuł ten wymienia przypadki bezwzględnej nieważności postępowania sądowego, gdy - niedopuszczalna jest droga sądowa, brak zdolności sądowej lub procesowej strony, brak należytego umocowania pełnomocnika, gdy o to samo sprawa między stronami toczy się już w innym sądzie lub została już prawomocnie osądzona, jeśli skład sądu był sprzeczny z przepisami prawa (nasz przypadek), gdy strona była pozbawiona możliwości obrony swoich praw lub gdy orzekł sąd rejonowy w sprawie właściwej sądowi wojewódzkiemu.

W tych przypadkach nieważność niweczy walor prawny dotychczasowego postępowania i nie ma znaczenia, czy i na ile wykroczenia przeciw tym regułom wpłynęły na wynik sprawy.

Źle, źle, wszystko źle, siadaj, dwójka... Cała sprawa od początku (wyrok SN z 29.10.1997 II UKN 313/97). JAN ROGÓŹ

Domniemani zabójcy małżeństwa Jaroszewiczów zostali uniewinnieni. O taki werdykt wniesli nie tylko obrońcy, w czym nie ma nic nadzwyczajnego, ale również prokurator. Przypadek raczej rzadki, ale godny podkreślenia - zawodowej rzetelności. Mocne początkowo dowody, w toku procesu okazały się wątpliwymi poszlakami. Zatriumfowała praworządność, zasada domniemania niewinności. W pewnym sensie jest to jednak pyrrusowe zwycięstwo. Prawdziwi sprawcy pozostają nieznani, bezkarni, czas, energia i pieniądze pochłonięte przez śledztwo i proces trzeba odpisać na straty, co w odczuciach opinii publicznej ma swoje konsekwencje.

Jeden z obrońców oskarżonych za taki stan rzeczy wini nieprawidłowości w przebiegu dochodzenia, błędy i zaniedbania w zabezpieczeniu śladów na miejscu przestępstwa. Zapewne jest w tym wiele racji, trudno jednak definitywnie wyrokować z pozycji obserwatora procesu, niejako z drugiej ręki, bez fachowego przygotowania i źródłowych materiałów.

Błędy w sztuce zdarzają się i zdarzać się będą zawsze, omyłek nie popełnia tylko ten, kto nic nie robi. Zrozumiałe, że stają się głośne, są faktami medialnymi przez swą niezwykłość. Nikogo wszak nie interesują np. setki i tysiące rutynowych udanych operacji chirurgicznych, mówi i pisze się o takich, których pacjent - choć powinien być - nie przeżył.

Sprawa Jaroszewiczów, głośna z różnych powodów, nie jest jedyną, w której zapadł wyrok uniewinniający. Jaki jest odsetek procesów kryminalnych zakończonych podobnie z braku niezbitych dowodów? Dowodów nie przekonywujących, bo uzyskanych wbrew regułom dochodzeniowym, niedopracowanych, przyjmowanych jako pewnik

Zdeptany ślad, urwany trop...

w miejsce roboczej hipotezy? Dowodów bezpowrotnie straconych, bo niepowtarzalnych a przeprowadzonych niedbale czy niekompetentnie, śladów przeoczonych czy nierozważnie poniechanych?

Być może dla pewnych celów ktoś takie statystyki sporządza, z uwzględnieniem rozmaitych aspektów dochodzenia. Pewnego wyobrażenia o całości możemy nabrać okazjonalnie, czytając opracowania dotyczące niektórych elementów śledztwa.

Tadeusz Tomaszewski w pracy „Alibi - problematyka kryminalistyczna” przebadał pod tym kątem akta sądowe lub prokuratorskie w 872 sprawach karnych z roku 1986 z terenu Warszawy. Na 182 sprawy, w których wystąpiła kwestia alibi, w 45 proc. stwierdził niedocenianie czy wręcz lekceważenie samego ich sprawdzania lub sposoby przeprowadzania. Często, co podkreślali w wywiadach sędziowie, organy ścigania z góry niektóre tłumaczenia podejrzanych traktują jako niewiarygodne. W pewnej sprawie podejrzany utrzymywał, że w krytycznym czasie był z żoną i dzieckiem w szpitalu i złożył wniosek o przesłuchanie na tę okoliczność świadków, ale prokurator wniosek oddalił utrzymując, że nie jest to konieczne. Zarządzone przez sąd sprawdzenie książki dyżurów, przesłuchanie lekarza

i rentgenologa, dokonanie okazania i konfrontacji przekonało, że podejrzany mówił prawdę.

Tzw. okazanie podejrzanego czy oskarżonego jest ważnym dowodem, ale często przeprowadzanym w sposób nieprzemysłany czy nieumiejętny. Częstym błędem jest dopuszczenie do budzącego sugestię, wcześniejszego, przy różnych okazjach, nieformalnego kontaktu świadka czy pokrzywdzonego z podejrzanym, sugerujące uwagi czy podpowiedzi prowadzących śledztwo. W sprawie, w której oskarżony był Cyganem, wg jego wyjaśnień okazano go w towarzystwie dwóch mężczyzn. „Byli ode mnie wyżsi o głowę i mieli jaśniejsze niż ja włosy”, podczas gdy świadek identyfikował sprawcę „po cygańskim urodzie”. Inny, 20-latek zeznał: „Zostałem wywołany z celi z 2 m mężczyznami. Jeden 52-letni, niski, siwy, drugi niski w drelichu. Zanim świadek powiedział, czy poznaje kogoś, ta pani (funkcjonariuszka policji) pokazując na mnie spytała, czy to jest właśnie ten mężczyzna”. Osoba dobrana do okazania potwierdziła przed sądem, że tak okazanie przebiegało i że rozpoznający wskazał na 20-latkę. Inny funkcjonariusz nie dopuszczał u świadka wątpliwości, „powiedział, że mam dawać odpowiedzi kategoryczne tak - nie”. Zdarzają się

błędy nie do naprawienia, np. odbieranie zeznań świadka o wyglądzie sprawcy po, a nie przed okazaniem. Są i błędy takie, o jakich czytamy w zeznaniach przed sądem jednego ze świadków: „mam niesprawne oko, ale na nie troszkę widzę, drugie zaś jest całkiem niesprawne.” Niedoceniana bywa rola eksperymentu dowodowego. W badanych sprawach T. Tomaszewski natknął się tylko na jeden taki przypadek. Chodziło o zbadanie możliwości zobaczenia włamywacza w nocy, z okna mieszkania po drugiej stronie ulicy, przez dwoje świadków. W szczególności należało ustalić, czy mogli spostrzec charakterystyczne cechy budowy ciała i ubiór oskarżonego, które służyły jako podstawa późniejszego rozpoznania podczas okazania. Dodać wypada, że eksperyment przeprowadzono dopiero po zwróceniu przez sąd akt do uzupełnienia postępowania przygotowawczego.

W sprawach, w których przeprowadzono oględziny miejsca przestępstwa, poziom tych oględzin oceniono krytycznie w 64 proc. przypadków. Powierzchnie i pobieżne ich przeprowadzenie, brak prób poszukiwania śladów, brak materialnego utrwalenia śladów, lekceważenie pewnych ich kategorii - mechanicznych, biologicznych, mikrośladów. W pewnej sprawie o włamanie oględziny przeprowadzono dopiero po 18 dniach; nic więc dziwnego, że w protokole napisano: „miejsca, przez które wszedł sprawca, nie noszą (szyba, okno) śladów mechanicznych uszkodzeń”. Przesłuchiwany później funkcjonariusz, który był na miejscu przestępstwa, przyznał, że pokrzywdzona pokazywała mu nawarstwione pod oknem i na ścianie ślady stóp. Sprawę umorzono z braku dowodu winy.

Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz? Często, niestety - nic. ROG

Dzisiaj o godzinie 18.20 Ziemia przeżyje kosmiczny sztorm

Zarobić na meteorycie

Dzisiaj o godzinie 18.20, Ziemia przeżyje kosmiczny sztorm meteorów. Wiele z 600 komunikacyjnych satelitów może zostać uszkodzonych. Nasza planeta często przeżywa deszcz meteorów, ale ten będzie tysiąc razy większy niż typowy kosmiczny deszcz i pochodzący będzie z komety Tempel-Tuttle.

Jedną z największych kolekcji meteorytów w świecie znajduje się w muzeum Logan Hall w Ottawie (Kanada). Liczy 1,6 tys. eksponatów. Największy meteoryt znaleziony w świecie waży 60 ton. Kilka lat temu zwiedzający muzeum pytali kierownika: „Po co panu takie ciemne kamienie?” i z chęcią oddawali znalezione mete-

oryty do muzeum. Dzisiaj to już historia. Na znalezionym meteorycie można zarobić. Pojawili się kolekcjonerzy i ceny stale rosną.

W 1992 roku Michelle Knapp siedział w swoim czerwonym chevy malibu, kolega kręcił film o mającym się odbyć meczu piłkarskim. Spadający meteoryt uderzył w samochód Michella. Dzięki temu naukowcy określili miejsce w kosmosie, skąd pochodził meteoryt. Na aukcji ten meteoryt osiągnął niebotyczną cenę 35 tysięcy dolarów za gram. Cały meteoryt został sprzedany za 69 tys. dolarów. Samochód, który wart był 300 dolarów, tylko dlatego, że miał zadrapanie pozostawione przez spadający meteoryt, osiągnął cenę 10 tysięcy dolarów.

Handlem meteorytami zajmuje się kilka tysięcy osób. Mają nawet swoje adresy w internecie (np <http://www.ticetboo.demon.co.uk/metlinks.htm>). Dealerzy przecinają kamienie na małe kawałki, które sprzedają kolekcjonerom.

Meteority na aukcjach są wyceniane podobnie jak dzieła sztuki. Jeżeli jest to nietypowy, rzadko spotykany okaz, jego cena rośnie. W domu aukcyjnym Phillips w Nowym Jorku meteoryt znaleziony na pustyni Kalahari osiągnął cenę 8 tys. dolarów. Inne uzyskały ceny 69 tys. i 30 tys. dol. Zazwyczaj meteoryt o wielkości piłki do tenisa wart jest kilka tysięcy dolarów.

Na Ziemię meteority spadają co kilka godzin...

MAREK ŚWIERAD (USA)

Wędrowka biegunów

400 mln lat temu północny biegun magnetyczny Ziemi znajdował się w rejonie równika na Atlantyku. Polskie badania paleomagnetyczne pozwoliły odtworzyć wędrowkę tych biegunów w dawnych epokach geologicznych.

W skałach osadowych i wulkanicznych znajduje się utrwalone obrazy pola magnetycznego Ziemi w chwili powstawania tych skał. Ostatnie badania starych osadów w Sudetach pozwoliły odtworzyć położenie północnego bieguna magnetycznego. Znajdował się on wówczas na środkowym Atlantyku w pobliżu równika. Dziś jest w Arktyce Kanadyjskiej – poinformowała prof. Maria Jeleńska z Instytutu Geofizyki PAN. (PAP)

Nauka Technika

Dorsze znikają z Bałtyku

Iłość dorszy w Bałtyku dramatycznie się zmniejsza. Zdaniem instytutu badań nad zasobami morskimi z Karlskrony w Szwecji dorsz coraz rzadziej przypląwa na tarło z powodu zanieczyszczenia wody. Do końca czerwca br. w Bałtyku złowiono zaledwie 9,4 tys. ton dorsza, podczas gdy w tym samym okresie roku ubiegłego było to 18 tysięcy ton.

Jeżeli w dalszym ciągu będzie się prowadzić połowy rabunkowe, dorsz zniknie całkowicie z Bałtyku – ostrzegają szwedzcy biologowie. Podkreślają jednak, że „dorsz nie należy do Bałtyku. Woli morza zachodnie, podczas gdy tutaj tylko się dopasował”.

Laboratorium w Karlskronie wyspecjalizowało się w badaniach właśnie nad dorszem i stwierdza z niepokojem, że coraz mniej dorszy w wieku reprodukcyjnym pojawia się w wodach Bałtyku. Szwedzi proponują inny rodzaj sieci z większymi oczkami, tak, aby dorsze reprodukcyjne mogły się wymknąć podczas połowu i być podstawą zachowania gatunku.

Już od czerwca tego roku szwedzcy rybacy wyrzucają do morza mniejsze okazy, a jesienią rozpoczęli testowanie trzech nowych rodzajów sieci.

ZBIGNIEW KUCZYŃSKI (Szwecja)

Dyrektor wrocławskiego zoo, Antoni Gucewicz zdecydował się pokazać dopiero po dwóch tygodniach urodzonego po raz pierwszy po wojnie hipopotama karłowatego. Urodziny tych hipopotamów w ogrodach zoologicznych to rzadkość. Młody hipocju czuje się znakomicie – co widać na zdjęciu.

Fot. Adam Hawalej (PAP/CAF)

Szansa transplantologii

Genetyczne oszustwo

Wszczurzej wątrobie umieszczono gen, którego białko blokuje system immunologiczny. Wątrobę tę wszczepiono innemu szczurowi. Nie podawano mu zwyczajowych w takich przypadkach leków, które powstrzymują układ odpornościowy i uniemożliwiają odrzucenie przeszczepu. Operacja mimo to zakończyła się sukcesem: wątroba została zaakceptowana przez nowy organizm.

System immunologiczny, który chroni nasze organizmy przed obcymi ciałami, a więc także bakteriami, jest najpoważniejszym przeciwnikiem transplantologów. Gdyby układu takiego nie było, każdy przeszczep kończyłby się sukcesem, gdyż z punktu widzenia serca lub wątroby nie byłoby ważne, w jakim ciele pracują. Niestety, gdyby nie leki blokujące układ, żadna transplantacja nie zakończyłaby się sukcesem. Dlatego też pacjenci, których życie zależy właśnie od przeszczepionego organu, przez całe życie muszą brać leki, które blokują układ odpornościowy. Zazwyczaj leki takie niosą ze sobą wiele szkodliwych dla zdrowia skutków ubocznych.

Zdaniem twórców zastosowanej po raz pierwszy na szczurach metody, genetyczne „oszukanie” systemu immunologicznego jest szansą transplantologii. Metoda ta pozwala bowiem wykluczyć terapię farmakologiczną, która nie zawsze okazywała się skuteczną. (PAP)

„Nieustraszone” wylądował w rejonie Oceanu Burz 19 listopada 1969 roku

Jak marynarze Księżyc zdobywali

Podczas gdy w lipcu 1969 r. Neil Armstrong i Edwin Aldrin stawiali swe pierwsze kroki na Księżycu, do kolejnej wyprawy przygotowywali się Charles Conrad, Alan Bean i Richard Gordon – trzej oficerowie marynarki wojennej USA. Wyprawa Apollo-11 udowodniła, że człowiek jest w stanie żyć i pracować na Księżycu. Taki był jej główny cel. Ze względu na odkrywczy charakter misji, jej program naukowy był stosunkowo skromny – głównymi zadaniami astronautów było pobranie próbek gruntu, wykonanie zdjęć, przeprowadzenie trzech eksperymentów naukowych.

Załoga Apollo-12 miała znacznie bogatszy program badań. Start drugiej w historii wyprawy księżycowej nastąpił 14.11.1969 r. o godz. 11.22 czasu wschodnioamerykańskiego z wyrzutni 39 A. Wyprawa rozpoczęła się mocnym akcentem: we wznoszącej się rakietę uderzyły dwa pioruny, co na chwilę zakłóciło zasilanie układów elektronicznych. To wielka zasługa kontrolerów lotu, że nie rozpoczęto procedury awaryjnej – użycia rakiety ratunkowej i awaryjnego wodowania. Dalszy lot przebiegł już bez zakłóceń – Saturn-5 wprowadził Apollo-12 na orbitę wokół-

ziemską, następnie na trajektorię Ziemia – Księżyc.

17 listopada o godz. 22.47 statek wszedł na orbitę wokółksiężycową. Nazajutrz dowódca wyprawy Charles Conrad i Alan Bean przeszli tunelem do lądownika LM, nazwanego „Intrepid” („Nieustraszone”), podczas gdy Richard Gordon pozostał w statku macierzystym, nazwanym „Yankee Clipper”. Statki zostały rozłączone. Na około godzinę przed lądowaniem, po drugiej stronie Księżyc, Intrepid wykonał manewr hamujący w celu obniżenia peryselenium orbity. Następnie rozpoczął ciągłe hamowanie, w wyniku czego na słupie ognia opadł na wyznaczone lądowisko na Oceanie Burz.

***

Lądowanie nastąpiło 19 listopada o godz. 1.54. Było ono prawdziwym popisem precyzji – lądownik osiadł 180 m od spoczywającego tu od kwietnia 1967 r. próbnika Surveyor-3. Houston przekazało wyrazy uznania. Dla pilotów marynarki (US Navy) taka dokładność to rzecz normalna – muszą przecieź lądować na lotniskowcach, co wcale nie jest łatwe. Conrad i Bean przygotowali się do wyjścia, po czym Conrad jako pierwszy zszedł po drabince na powierzchnię Księżyc. Stawiając swój pierwszy krok, nawiązał do słów Armstronga:

„To był może mały krok dla Neila, ale nie dla mnie”. Pół godziny później dołączył do niego Al Bean.

Astronautów Apollo-12 cechowało duże poczucie humoru. Ich praca na Księżycu wpływała wesołej atmosferze. Najpierw ustawili oni dużą antenę talerzową do łączności w paśmie S, rozwinęli arkusz folii do łapania cząstek wiatru słonecznego i ustawili flagę USA. Pierwsze 20 minut transmitowano na Ziemię za pomocą kolorowej kamery TV. Niestety, chwila nieuwagi Alana Beana, który skierował ją na Słońce zakończyła transmisję. Była to jedyna „wpadka” tej wyprawy, sprawiła jednak, że popsuły się stosunki między NASA a sieciami telewizyjnymi.

Najważniejszym zadaniem było ustawienie zestawu aparatury naukowo-badawczej ALSEP (Apollo Lunar Scientific Experiments Package). W skład zestawu wchodziły: spektrometr cząstek wiatru słonecznego, sejsmometr, magnetometr, detektor jonów nadciśnionych (do wykrywania jonów dodatnich) i sprzężony z nim detektor gazów do wykrywania neutralnych cząstek. Przyrządy te wylądowano z bagażników LM-a i ustawiono w odległości 100 m od miejsca lądowania. Zostały one połączone kablami ze stacją centralną, sterującą

ich działaniem i utrzymującą łączność z Ziemią. Poszczególne przyrządy ustawiono daleko od siebie, w promieniu ok. 30 m od stacji centralnej. Do ich zasilania użyto jądrowego ogniwa termoelektrycznego SNAP 27.

Lunonauca musieli przynieść ze schowka w LM do ogniwa element paliwowy z izotopu plutonu, rozgrzany do temperatury 5000°C, pamiętając przy tym, że powłoka skałafandra stopiłaby się nawet przy niższej temperaturze. Po ustawieniu aparatury została włączona, rozpoczynając przekaz informacji. Sejsmometr rejestrował kroki astronautów, gdy tymczasem zbierali oni próbki gruntu. Rozstawione przyrządy stanowiły ogromny postęp w badaniach Księżyc, a dzięki jądrowemu zasilaniu zapewniono ich pracę na kilka lat, tak w dzień, jak i w nocy.

Dla porównania przypomnijmy, że w misji Apollo-11 sejsmometr zasilany był z baterii słonecznych, w dodatku przy starcie LM-a baterie te zostały zanieczyszczone, stąd efektywność przyrządu była niewielka.

Tymczasem Conrad i Bean powrócili do Intrepida, wypełnili kabinę tlenem i położyli się spać w zawieszonych hamakach-śpiworach. Odpoczynek trwał 5 godzin. Następnie rozpoczęto drugą wycieczkę tere-

nową, podczas której przeprowadzono inspekcję ALSEP-a, wywołano „lawinę kamienną” w kraterze Head (w tym celu Conrad wrzucił do wnętrza kawałek skały), odwiedzone krater Bench, Sharp, Halo, zbierając przy tym próbki gruntu i robiąc zdjęcia. Wreszcie podróżnicy dotarli do próbnika Surveyor-3. Conrad zauważył, że zmienił on kolor z białego na brązowy. Bean spytał go nawet: „Pete, czy myślisz, że jest jakaś szansa na to, że stoisz przy innym Surveyorze?”. Astronauca zdemontowali i zabrali z próbnika czerpak minikoparki, kawałki kabli i kamerę telewizyjną, w której znaleziono później bakterie. Przeżyła ona ponad 2 lata na Księżycu.

***

20 listopada o godz. 9.25 „Intrepid” wystartował z Księżyc i pomknął na spotkanie z Apollem. Po przesiadce kosmonautów, LM został odłączony i zdalnie zepchnięty z orbity, w wyniku czego spadł na powierzchnię Księżyc, wywołując przeszło 50-minutowe „trzęsienie”. Była to wielka sensacja naukowa. 21 listopada rozpoczęto lot w kierunku Ziemi. Wodowanie nastąpiło 24 listopada na Pacyfiku, na południowy wschód od wysp Pago Pago. Astronautów przyjął lotniskowiec Hornet.

ADAM MARTYNIAC

Świątynie na Krymie

Polskie badania w Sewastopolu

Ślady 13 wczesnochrześcijańskich świątyń z V-VII wieku badali w październiku polscy archeolodzy na terenie starożytnego miasta Chersonesz Taurydzki (dzisiejszy Sewastopol).

Polska ekspedycja zorganizowana przez Uniwersytet Poznański przy współpracy ukraińskich archeologów jest pierwszą zagraniczną ekipą, która dostała pozwolenie na prace wykopaliskowe w granicach Sewastopola, bazy rosyjskiej floty czarnomorskiej – powiedział kierujący badaniami dr Andrzej Borkowski z UAM.

Wspólny projekt naukowy Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu i placówki naukowej p.n. Rezerwat Archeologiczny Chersonesz Taurydzki obejmuje badania w latach 1998-2001 śladów wczesnochrześcijańskich świątyń na terenie Sewastopola.

Zidentyfikowano już wcześniej 13 takich obiektów z V-VII wieku – bazylik i rezydencji biskupiej. Zachowały się one w postaci ruin w terenie lub luźnych detali architektonicznych w lapidariach i muzeach.

Chersonesz Taurydzki – znane już w starożytności miasto portowe i handlowe na Krymie – był w czasach rzymskich a później w bizantyjskich ważnym ośrodkiem chrześcijańskim. Pierwsze badania starych świątyń prowadzili polscy archeolodzy jeszcze w połowie XIX wieku. (PAP)

KRONIKA KRAKOWSKA

Odjechali ze skórą

Obezwładnili dozorcę, zarzucając mu na głowę szmatę, po czym przykuli go kajdankami do kaloryfera

Czterej zamaskowani mężczyźni napadli, w nocy z soboty na niedzielę, na dozorcę garbarni w Alwerni. Uwięzili go i skradli około 700 metrów kwadratowych skór o wartości 150 tysięcy złotych.

Złodzieje dostali się na teren garbarni około północy. Obezwładnili dozorcę, zarzucając mu na głowę jakąś szmatę, po czym przykuli go kajdankami do kaloryfera. Następnie otworzyli bramę, przez którą wjechała na teren zakładu ciężarówka. Dostali się do magazynu i zaczęli ładować na samochód skóry. Część towaru załadowali także do firmowego poloneza-trucka. Po opróżnieniu magazynu - odjechali w nieznanym kierunku. Wcześniej jednak uwięzili dozorcę w jednym z pomieszczeń garbarni, zamykając drzwi na kłódkę od zewnątrz. Na skraju lasu, przy ul. Różanej w Alwerni, porzucili poloneza, przerzucając ładunek na inny samochód.

Dozorcę uwolniono w niedzielę około godziny 11. Sprawcy na razie są nieznani. Prowadzący postępowanie w tej sprawie - funkcjonariusze z Komendy Rejonowej Policji Kraków - Zachód - proszą o kontakt osoby, które posiadają jakiegokolwiek informacje związane z napadem (tel. 6101-025, 6101-061 lub 997). (EK)

Naprawy na życzenie

Na informacje o dziurach w nawierzchni, uszkodzonych znakach drogowych, źle funkcjonującej sygnalizacji, ciemnym przejściu podziemnym czy nie działającej latarni - czekają od dzisiaj pracownicy Miejskiego Zarządu Dróg w Krakowie. O usterkach napisać trzeba na specjalnych kartkach. Umieszczono je na około 40 stojakach ustawionych na stacjach benzynowych. Przygotowano ok. 50 tys. kartek. Wystarczy wrzucić je do skrzynki pocztowej; nie trzeba za nie płać i kupować znaczka.

Kartki zostaną w MZD posegregowane i przekazane do odpowiednich działów, które zleca wykonawcy usunięcie usterki. - Czas realizacji będzie trwał kilka godzin, jeśli jest to sytuacja zagrożająca bezpieczeństwu. W pozostałych przypadkach na usunięcie usterki trzeba czekać kilka dni - mówi Jacek Nowak, dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg. Sześćdziesiąt MZD zapewniają, że znajdą się pieniądze na wszystkie naprawy, które leżą w gestii MZD. Kartki ze zgłoszeniami innych uste-

rek będą odsyłane do właściwego zarządcy dróg.

Na bieżące utrzymanie dróg MZD przeznaczyło w tym roku około 6 mln złotych. - Kontrolą stanu dróg zajmuje się u nas 28 inspektorów. Nie są jednak w stanie codziennie sprawdzić ponad 8 kilometrów kwadratowych dróg, które należą do nas w Krakowie. Dlatego informacja od mieszkańców będzie bardzo pomocna - wyjaśniał Wojciech Litewka, wicedyrektor MZD.

Akcja „Wysyłasz kartkę, my wysyłamy ekipę” zorganizowana została na wzór podobnego projektu, który wprowadzony został w Wielkiej Brytanii. - Tam naprawy finansowane są częściowo przez firmy ubezpieczeniowe. U nas żadna z tych firm nie była zainteresowana udziałem w akcji - powiedział dyrektor Nowak.

W Krakowie wywieszono blisko 2 tysiące plakatów informujących o akcji. Miejski Zarząd Dróg nie wydał ani jednej złotówki na wprowadzenie projektu. Większość kosztów poniosła Filmo-technika Krakowska. (AM)

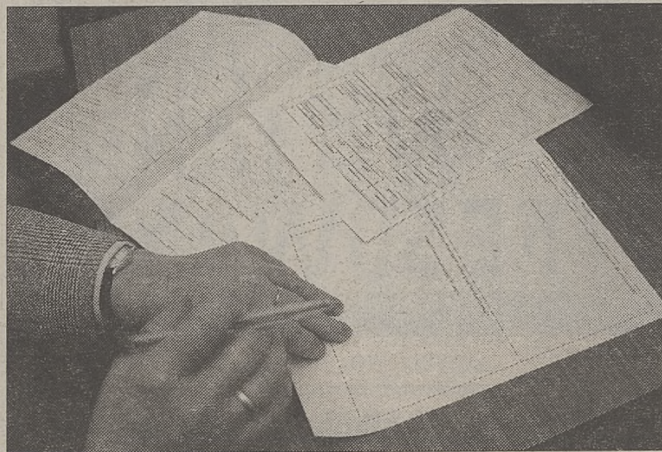
Obywatelstwo do wzięcia

Część osób nie jest w stanie udowodnić swojej polskości i udokumentować tego w dostateczny sposób; może też niektórym na tym nie zależy...

- Wszyscy zainteresowani tą możliwością uzyskania obywatelstwa - winni przedłożyć wniosek. Są specjalne druki, które trzeba wypełnić i złożyć w naszym wydziale; zostaną one przekazane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, gdzie zapadnie decyzja. Formularz ma 12 stron - powiedziano nam w Wydziale Spraw Obywatelskich Urzędu Wojewódzkiego. Chętnych jest jednak, na razie, niewiele, co zaskoczyło pracowników wydziału.

Od kwietnia Wydział Spraw Obywatelskich UW przyjmuje podania od „cudzoziemców narodowości polskiej lub polskiego pochodzenia, którzy przybyli do Polski między 1 stycznia 1992 roku a 31 grudnia 1996” - w sprawie „uznania za obywatela polskiego”. - Jest to, jeśli tak można powiedzieć, uproszczony sposób nabycia obywatelstwa, stworzony dla pewnej grupy osób. W głównej mierze chodzi o osoby zamieszkałe wcześniej za naszą wschodnią granicą, np. deportowane, wywiezione, ich potomków itd. Dotyczy to osób, które przyjechały do Polski - jako cudzoziemcy i nie miały obywatelstwa polskiego. Zainteresowanie jest jednak bardzo małe, a termin składania wniosków upływa z końcem grudnia. Starający obecnie muszą wykazać się tym, że przyjechali do naszego kraju na podstawie zezwolenia na pobyt stały, które wydawali wtedy wojewodowie. Jeśli takiego zezwolenia nie ma - to z tej uproszczonej procedury - nie można skorzystać - powiedziano nam w wydziale.

W 12-stronicowym formularzu trzeba przede wszystkim „przedstawić siebie i swoje związki z Polską”. - Chodzi m.in. o przykłady pielęgnowania polskich tradycji i obyczajów, może to być przynależność

Fot. Anna Kaczmarz

do organizacji kulturalnych, których działalność była związana z Polską. Należy napisać o rodzinie, czy np. dziadkowie mieli obywatelstwo polskie, czy w domu mówiono się po polsku. Im więcej faktów i dokumentów - tym lepiej. Mogą to być akty stanu cywilnego, dokumenty rehabilitacyjne (że zostali niesłusznie wywiezieni), stare legitymacje, że gdzieś się pracowało, legitymacje ubezpieczeniowe. Mogą też być oświadczenia świadków, którzy znali starających się o polskie obywatelstwo. Trzeba też napisać o sobie - miejscu zamieszkania, zatrudnienia, znajomości języka polskiego; w razie czego my służymy wszelkimi wyjaśnieniami. Niestety, osoby, które mogłyby z tego skorzystać nie pojawiają się.

Tymczasem skorzystanie z możliwości uzyskania obywatelstwa w ten sposób „daje uprawnienia repatrianckie”, co oznacza, że - w przypadku pozytywnej decyzji - do wymiaru emerytury czy renty będzie można zaliczyć staż pracy za granicą, nawet jeśli chodzi o te państwa, z którymi Polska jeszcze nie ma

w tej sprawie umowy; a w przypadku krajów powstałych z byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich - w większości nie ma (przed 1989 roku była umowa z ZSRR o wypłatach rent i emerytur).

Dotychczas z możliwości uzyskania obywatelstwa, w uproszczony sposób, skorzystały m.in. osoby mieszkające obecnie w Niepołomicach i Świątnikach Górnych - w sumie dziewięć osób. - Wydaje się nam, że taka sytuacja spowodowana jest tym, że wiele osób nie jest w stanie udowodnić swojej polskości i udokumentować tego w dostateczny sposób. Może też niektórym na tym nie zależy - powiedział nam przedstawiciel Wydziału Spraw Obywatelskich UW.

Niektóre osoby wszczęły starania o uzyskanie obywatelstwa - nim stworzono uproszczoną procedurę. Otrzymały je, ale nie został im zaliczony staż pracy w państwie, z którego przyjechały i obecnie muszą czynić odrębne starania (czasami długotrwałe - ze względu na brak międzypaństwowych umów) w tej sprawie. (J.SW)

Notujemy

■ **MAŁOPOLSKIE FORUM.** W siedzibie Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji odbyło się pierwsze spotkanie Małopolskiego Forum na rzecz Integracji Europejskiej, w którym wzięli udział politycy oraz pracownicy uczelni i nauczyciele szkół średnich. Forum, jak zaznaczono, spełniać ma funkcję klubu kształceniowo-dyskusyjnego, a jego celem będzie podnoszenie kwalifikacji, integrowanie środowisk, wymiana informacji. Przewidziano prowadzenie monitoringu negocjacji Polski z Unią Europejską, prace obejmą także zagadnienia współpracy miast bliźniaczych, organizację imprez sportowych, wystaw, festiwali, współpracę z organizacjami europejskimi. Jak podano - chodzi także m.in. o tworzenie „szerokiego lobbyingu na rzecz pożądaných zmian legislacyjnych”. (js)

■ **POBILI I OKRADLI.** Dwóch mężczyzn - w wieku 20 i 17 lat - napadło na ul. Floriańskiej, około godziny 14.30, na nastolatka. Napastnicy pobili go i okradli. Zostali ujęci po krótkim pościgu. (ek)

■ **NA GORĄCYM UCZYNKU.** W minionym tygodniu statystyki policji odnotowały: 19 rozbojów; 2 gwałty, 16 bójek, 282 włamania (w tym: 56 do mieszkań, 35 do sklepów, 110 do samochodów) oraz 209 kradzieży (w tym: 60 samochodów). Na gorącym uczynku zatrzymano 68 sprawców przestępstw. Na drogach doszło do 64 wypadków (3 osoby zginęły, 67 odniosło obrażenia). (ek)

■ **LUPY Z „KWADRATU”.** Lupy o wartości 17 tys. zł - m.in.: odtwarzacz kompaktowy, wzmacniacz, kilkadziesiąt butelek wódki i papierosy - wynieśli włamywacze z baru przy ul. Floriańskiej. Na 12 tysięcy złotych oszacował natomiast swoje straty właściciel mieszkania przy ul. Grochowej, z którego złodzieje skradli sprzęt komputerowy i rtv. (ek)

■ **GRASOWAŁ W ALTANKACH.** Na gorącym uczynku, podczas włamania do samochodu zaparkowanego przy ul. Rydla, wpadł 18-letni mieszkaniec Krakowa. Noga powinęła się również 21-latkowi, który skradł płaszcz o wartości 450 złotych i został zatrzymany w sklepie przy ul. Bora Komorowskiego. Ujęto także 41-letniego mężczyznę, który ma na koncie kilka włamań do altanek - na terenie ogródków działkowych w Balicach. (ek)

■ **KTO WIDZIAŁ WYPADKÓW?** 31 października, około godziny 18, na ulicy Wyciąskiej w Krakowie doszło do wypadku samochodowego. Przechodząca ulicą kobieta została tam potrącona przez fiata 126p; o samochodzie i kierowcy policja na razie nic więcej nie wie. Wydział Ruchu Drogowego KWP w Krakowie prosi ewentualnych świadków wypadku o kontakt telefoniczny pod numerami: 610-41-37, 610-41-11 lub 997. (js)

Z kroniki wypadków

Około godziny 19.20 na ulicy Meisnera samochód potrącił mężczyznę, który doznał poważnych obrażeń ciała. W miejscowości Karniów (gmina Kocmyrzów) z powodu nieszczelności przewodu kominowego spłonął budynek mieszkalno-gospodarczy. Straty oceniono wstępnie na 5 tysięcy złotych. W biurze firmy „Kodem” przy ulicy Królowej Jadwigi 14 wybuchł pożar. Jego przyczyną było zwanie w termie. Straty oceniono na 10 tysięcy złotych. Na ulicy Młyńskiej, z powodu zwarcia instalacji elektrycznej, zapalił się fiat 125p. Straty wyniosły 1 tys. złotych. Ambulatorium Chirurgiczne Pogotowia Ratunkowego udzieliło wczoraj pomocy 90 pacjentom. Policja Drogowa, do godzin wieczornych, interweniowała w 5 wypadkach, 31 kolizjach i zatrzymała trzech nietrzeźwych kierowców. (BAR)

Podszył się pod złodzieja

Nieznajomy podał mu swój rysopis i oznajmił, że hasłem rozpoznawczym będzie słowo „samochód”

Podgórcy policjanci zatrzymali oszusta, który usiłował wyłudzić 1500 zł za informację o miejscu postoju skradzionego poloneza. Grozi mu za to do 8 lat pozbawienia wolności.

Kilka dni temu z jednej z podgórczych ulic zniknął polonez. Zdesperowany właściciel zamieścił ogłoszenie w gazecie, oferując nagrodę za wskazanie miejsca postoju auta. Niedługo potem w jego mieszkaniu zadzwonił telefon i anonimowy rozmówca oświadczył, że jest w stanie odzyskać auto w zamian za 1500 zł lub... 100 dolarów. Ponieważ podane kwoty różniły się znacznie, właściciel auta nabrał podejrzeń. Podzielił się z nimi z policjantami. Jednocześnie nadal prowadził pertraktacje z „oferentem” i umówił się z nim na spotkanie. Tamten podał mu swój rysopis i oznajmił, że hasłem rozpoznawczym będzie słowo „samochód”.

W minioną środę, punktualnie o godzinie 18, obydwoj zjawili się w ruchliwym punkcie w centrum Krakowa. Obydwaj wyszeptali hasło „samochód” i rozpoczęli dobijanie targu. Właściciel auta postawił warunek: najpierw zobaczy samochód, później wręczy pieniądze. Nieznajomy najpierw próbował go zbyć, ale w końcu stwierdził, że polonez stoi na parkingu pod filharmonią. W tym momencie do akcji wkroczyli policjanci w cywilu, zatrzymując go. Kiedy okazało się, że na wskazanym parkingu po polonezie nie ma śladu, zatrzymany mężczyzna przyznał, że nie ma pojęcia, gdzie auto parkuje. Odpowiedział na anons prasowy, podszywając się pod złodzieja, gdyż chciał zarobić.

Policjanci twierdzą, że tą metodą, coraz częściej praktykowaną przez oszustów, oszukano już wielu byłych właścicieli samochodów. (EK)

**Wysyłasz kartkę
My wysyłamy ekipę**
Miejski Zarząd Dróg

CENTRUM GASTROLOGICZNE ul. Długa 43, tel. 634-54-12 czynie pn.-pt 8⁰⁰-19⁰⁰ USG - jama brzuszna sutki, tarczycza

GABINET LEKARSKI LECZENIE BIOREZONANSEM Kraków, ul. Kasprzowicza 3/1 tel. 412-35-26

ABONAMED PRYWATNA DOMOWA OPIEKA LEKARSKA STALA OPIEKA LEKARZA DOMOWEGO (internisty i pediatri)

USG SOPHIA jama brzuszna, piersi, tarczycza i inne KONSULTACJE wszystkich specjalistów

SPECJALISTYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-ZABIEGOWE MEDICINA "CERMED" ul. Barska 12 (Dębni) tel. 266-50-62, 266-96-65

OL MED 624-36-15 422-90-29 ul. Pawia 9 (9-19) ZABIEGI LASEROWE W DERMATOLOGII

PRZYCHODNIA PROFESORÓW I DOCENTÓW Medicina ul. Rzeźnicza 2, tel. 422-41-06, 421-79-27

SKOL MED GABINETY LEKARSKIE Przemowski 26 b 411-88-03, 413-32-14

AMICOR CENTRUM KARDIOLOGICZNE ul. Oboźna 31, tel. 633-59-06, 633-91-73

DELTA - INTERLAB KRAKÓW, Basztowa 24 7⁰⁰-10 i 15-17

ANALITYKA CYTOLOGIA BAKTERIOLOGIA także HELICOBACTER 421 17 52

Ośrodek Medyczny "OSTEOMED" ul. Kazimierza Wielkiego 57, tel./fax (012) 423-40-43, 632-79-72

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY dr hab. med. Zygmunt Dobrowolski

USG JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA - POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI

GINEKOLOGIA GABINET GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY

Podgórska Poradnia Lekarska Kraków Rynek Podgórski 14

OSRODEK TERAPII LASEROWEJ N. HUTA - os. Złota Jesień 15 B, tel. 648-20-22 w. 296

BÓLE KRĘGOSŁUPA leczenie dyskopatii, lumbago oraz pochodnych

EEG - GRAF - MED KRAKÓW, UL. JÓZEFITÓW 19B EEG Z OPISEM

MULTIMEDICA KARDIOLOG, NEUROLOG, ENDOKRYNOLOG

CHIRURG: leczenie żylaków, "pajęczków", hemoroidów

MEDICINA "CERMED" ul. Barska 12, tel. 266-50-62, 266-96-65

RENTGEN USG KRZYSZTOF WYROBEK SPECJALISTA RADIOLOG.

ORT TRA Gabinet Ortopedyczno-Urazowy dorośli i dzieci

UNIWERSYTECKIE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-LECZNICZE KLINIKI COLLEGIUM MEDICUM UJ

ANALIZY KRAKÓW, UL. AUGUSTIAŃSKA 22/12, TEL. 656-20-94

HORMON - DIA LABORATORIUM BADANIA HORMONALNE

APARATY SŁUCHOWE i AKCESORIA

CHOROBY SKÓRY metoda tradycyjna laseroterapia

RTG - I Katedra 421-21-59 w. 273 RTG 618-81-14, 618-84-12

PRZYCHODNIA LEKARSKA Kraków, Madalińskiego 10, tel. 266-66-57

PRACOWNIA ANALITYCZNA Pn-pt 6³⁰-9³⁰, soboty 8⁰⁰-9³⁰

ZESPÓŁ UZDROWISK KRAKOWSKICH oferuje kuracje balneologiczne

APARATY SŁUCHOWE wysoka jakość - niskie ceny

AR MEDICA ul. Warszawska 17, tel. 633-18-67, 423-38-34 LIPOPLASTYKA

ENDOKRYNOLOGIA lek. med. Adam NAZIM Endokrynolog spec. chorób wewn.

Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Grandego w Krakowie, ul. Trynatarska 11

KARDIODENT ul. Królewska 56/2, tel. 423-44-22. KARDIOLOG

Kraków, ul. Grzegorzewska 14 tel. 423-12-42 OPTYK OKULISTA

AR MEDICA - CHOROBY WEWNĘTRZNE - KARDIOLOGIA: próby wysiłkowe - ENDOKRYNOLOGIA

Kraków, ul. Warszawska 17, tel. 633-18-67, 423-38-34 Czynne od pon. do pt. 8⁰⁰-19⁰⁰

Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Grandego w Krakowie dr M. Boroń

OSRODEK DIAGNOSTYCZNO-LECZNICZY CHIRURGIA JEDNEGO DNIA

Fundacja Pomoc Krakowskiemu Hospicjum SPECJALISTYCZNA PORADNIA MEDYCZNA "SAMARYTANKA"

Spacerkiem do zoo

Łagodna lama

Już od sześciu tysięcy lat w Andach lamy są zwierzętami domowymi. Na stromych ścieżkach używane były jako zwierzęta pociągowe i juczne, dostarczając jednocześnie wełny, skóry oraz mięsa i mleka. Nawet ich odchody wykorzystywane były przez Indian jako opał. Dawni władcy Inków polecali poddanym spędzać sta-

najbliższy samiec, natomiast za aktywność stada odpowiedzialna jest prądząca samica.

Młode już w kilka godzin po urodzeniu potrafi doskonale biegać i jest oczkiem w głowie całego stada. Obowiązki wychowawcze i pielęgnacyjne spadają jednak na rodziców.

Warto przyjrzeć się lamom w porze karmienia, kiedy

Fot. Anna Kaczmarz

da dziko żyjących zwierząt, które golono i ponownie puszczano na wolność. Ubrania wykonane z ich delikatnej i błyszczącej wełny nosić mogli jedynie członkowie rodziny panującej. Jak bardzo cennie były to zwierzęta, świadczy fakt, iż zabicie lamy karano śmiercią.

Próby wprowadzenia hodowli lam w Europie zakończyły się niepowodzeniem. W zoo jednak czują się znakomicie. Mają swoje ustalone zwyczaje, ulubione trasy przechadzek i miejsca, gdzie się stołują. W stadzie przekrój wiekowy jest bardzo zróżnicowany. Dominującym zwierzęciem jest

znacznie zwiększa się ich aktywność. Menu jest bardzo urozmaicone, na lunch zjadają owies, chleb oraz jarzyny z dodatkiem kory dębu i wierzby (najchętniej podanej na gałęzi, z której można będzie ją obgryzać). Lubią też rozmaite zioła: dziką różę, berberys, głóg, pokrzywę, kwiat lipy i rumianku.

Będąc zwierzętami roślinnożernymi, są raczej łagodne. Jednak agresja ze strony zwiedzających zoo wywołuje w nich złość. Lama pluje wtedy na ludzi, a potrafi splunąć nawet na odległość kilkunastu metrów.

(A.)

Zostać mistrzem

Przeprowadzanych przez Związek Kynologiczny mistrzostwach Polski psów obrończych, towarzyszących i zawodach agility niewiele wiedzają nawet właściciele rodowodowych Ciapków i Reksiów. Agility jest torem przeszkód: murki, wiszące opony, wysokie przeszkody, huśtawki, kładki, tyczki słalomowe, skoki w dal, tunele... Pies musi pokonywać przeszkody bardzo szybko, dokładnie, samodzielnie, bez smyczy i obroży, kierowany tylko głosem biegnącego obok człowieka. Mistrzostwa psów obrończych składają się z trzech konkurencji: pracy wędrowej (pies ma dokładnie przejść po śladzie wydeptanym przed godziną przez obcego człowieka i znaleźć pozostawione bardzo małe przedmioty), posłuszeństwa i pracy obrończej. Pierwsze mistrzostwa Polski psów towarzyszących zorganizowano w 1980 r. w Łodzi - ich regulamin przewiduje wykonywanie skomplikowanych ćwiczeń z posłuszeństwa i aportowania.

Reprezentacja Krakowa na mistrzostwach Polski psów towarzyszących w Poznaniu

To jest sport prawdziwych amatorów - psa trzeba sobie przecież kupić, szkolić i utrzymywać za własne pieniądze, nagrody mają charakter zupełnie symboliczny. Nawet mistrzostwo Polski nie daje preferencji hodowlanych, szczeniaki po najlepszych szkoleniowcach w Polsce nie są droższe niż potomstwo medalistów wystawowych. Ale start w takich zawodach to możliwość przeżycia jedynej w swoim rodzaju atmosfery. O sukcesie nie decyduje wiek ani siła fizyczna.

Najważniejsza jest psia pasja współpracy z człowiekiem i ludzka umiejętność porozumienia się z myślącym zwierzęciem. I każde zawody mają swoich bohaterów - psy-zjawiska, które wspominają się latami.

Ty też możesz zostać mistrzem. Poszukaj szczeniaka, najlepiej po suce, startującej z sukcesami w psich zawodach. Małec ma dużą szansę odziedziczyć po niej cechy, umożliwiające specjalistyczne nauki.

(ZM)

Weterynarz radzi

Piękne i różnobarwne kolory piór ptaków ozdobnych są oznaką dobrej kondycji, zdrowia, świadczą o prawidłowej hodowli i pielęgnacji przez właściciela. Prawidłowe upierzenie pozwala również na rozpoznanie płci i wieku ptaków. Niestety, jest wiele chorób związanych bezpośrednio z upierzeniem - wywołują je pasożyty, infekcje, błędy żywieniowe oraz złe warunki bytowania.

Częstym schorzeniem, szczególnie u kanarków, są cysty piórowe. Zbyt miękkie pióra nie

Problemy z upierzeniem

przechodzą przez skórę, powodując odczyny zapalne, trudne do wyleczenia. Infekcje, które powodują zmiany w wyglądzie oraz ubarwieniu piór, to najczęściej wirusy, bakterie oraz grzyby. Dotyczą one nie tylko piór, ale także dzioba i pazurów. Najczęściej przyczynami takich schorzeń upierzenia są błędy żywieniowe. Nie tylko niedobory, ale i nadmiar niektórych substancji np. jodu powodują zaburzenia w upierzeniu ptaka. Bardzo istotne są w diecie ptaka witaminy A, D, E oraz biotyna i aminokwasy siarkowe.

Dla właścicieli ptaków ozdobnych problem stanowią samokaleczenia, polegające na wskubywaniu piór - często z nu-

dów. Dlatego ptakom należy udostępnić zabawki, przenieść klatkę bliżej okna lub najlepiej - zakupić ptaka tego samego gatunku, ale innej płci. W przypadku kiedy właściciel często wyjeżdża, można podać środki antystresowe. Podobne środki podajemy, gdy wokół klatki panuje hałas. Pamiętać należy, że dla niektórych ptaków dużym stresem mogą być zbyt głośno zachowujące się dzieci lub... goście. Każde samokaleczenie winno być konsultowane z lekarzem weterynarii celem usunięcia przyczyny i podjęcia stosownej terapii.

Zdarza się też, że ptaki kaleczą się wzajemnie.

KRZYSZTOF KLIMAS
LEKARZ WETERYNARII

Gwarek to ptak, który przez swą umiejętność naśladowania różnych głosów, a głównie mowy ludzkiej, stał się bardzo modny i poszukiwany. Potrafi mówić lepiej niż papugi, a odgłosy dobiegające np. zza okna powtarza ludzko dokładnie. Pewien znajomy gwarek znakomicie nauczył się powtarzać sygnał karetki, często przejeżdżającej pod oknem domu. Przyjrzyjmy się bliżej temu ptaszekowi, który jest bliskim krewnym naszego szpaka!

Gwarki mają upierzenie czarne z metalicznym, zielono-niebieskim aż do fioletowego połyskiem. Na skrzydle znajduje się plama, tzw. lusterko.

Cechą charakterystyczną tego ptaka są skórne płatki koloru żółtego lub żółto-pomarańczowego rozciągające się od policzków aż do karku, a niekiedy i na wierzchu głowy. Dziób masywny, lekko zakrzywiony ku dołowi, koloru czerwono-pomarańczowego, jaśniejący przy końcu. Nogi żółte, oko ciemne z brązową tęczówką. Długość ptaka waha się od 24 do 38 centymetrów. Tak duża rozpiętość rozmiarów wiąże się z istnieniem aż ośmiu podgatunków gwarka. Różnią się nie tylko rozmiarami, ale także kształtem i intensywnością wybarwienia przydatków oraz dzioba.

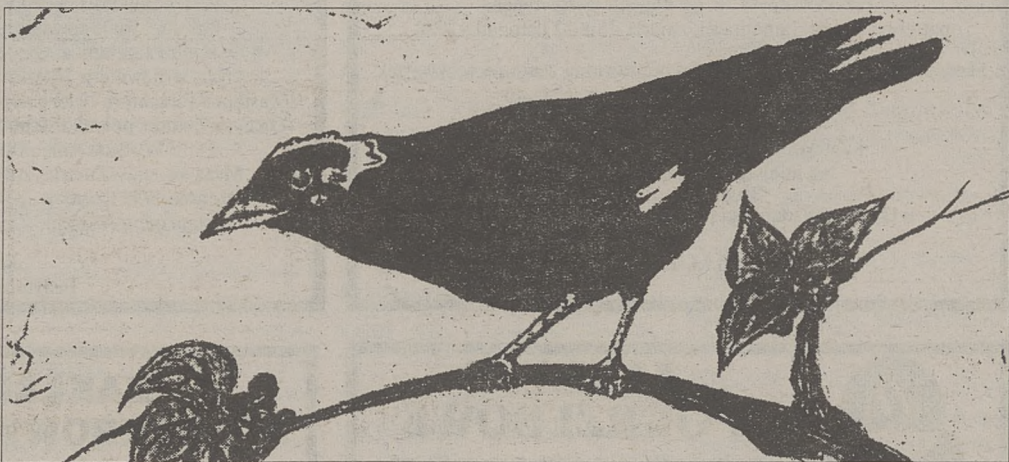
Obszar występowania tego ptaka rozciąga się od południowych Chin, poprzez Indie, Ceylon, aż po Archipelag Malajski i Filipiny. W naturze gwarek zasiedla wyższe lasy, żerując samotnie bądź w niewielkich grupach wraz z innymi ptakami, w szczytowych partiach owocujących drzew. Żywi się owadami i owocami, nieraz małymi jaszczurkami. Okres lęgowy

Gwarek - azjatycki gaduła

trwa od lutego do czerwca. Gniazda zakładają w dziuplach, wspólnie je wysielając. Do tak przygotowanego gniazda samica składa 2-3 jaja barwy zielonkawej, brązowo nakrapiane. Wysiadywanie trwa około 2 tygodni. Młode ptaki można odróżnić po nie wybarwionych, białawych przydatkach.

zej, co najmniej metrowej klatki. Szerokość i wysokość powinny mieć po 60 centymetrów. Trzymanie ptaka w klatce o mniejszych rozmiarach będzie po prostu niehumanitarne! Najlepsza byłaby jednak specjalnie duża klatka, tzw. woliera długa na 2 m, szeroka na metr i wysoka na 2 m, pozwalająca umieszczać we-

ziomo (na prętach pionowych ptaki często łamią sobie pióra ogonowe). Najlepszy materiał na ścianki to łatwo zmywalny plastik lub metal. Wysuwana podłoga i możliwość zamontowania na zewnątrz karmidła, poidea i pojemnika na kąpiel, dopełniają, całości. Wewnątrz klatki umieszczamy 2-3 żerdki

Jeżeli decydujemy się na zakup gwarka i chcemy, by był zdrowy i uczył się mówić, musimy mu zapewnić odpowiednie warunki, opiekę i poświęcić trochę czasu. Dobrze jest wiedzieć, że najlepiej uczą się mówić osobniki młode, najwyższej kilkuniesięczne, z jeszcze nie wybarwionymi przydatkami. Nie kupujemy ptaków oswojonych, z uszkodzonymi palcami, z postrzępionymi i połamanymi piórami.

Jeżeli stać nas na drogiego ptaka, nie żałujmy i na klatkę! Gwarek jest duży i wymaga du-

wnątrz rośliny, konary i inne urządzenia, które stworząby warunki zbliżone do naturalnych. Odpowiednio urządzona może być ozdobą każdego mieszkania!

Zdecydowanie nie są polecane klatki okrągłe, w których mało które ptaki czują się dobrze. Tak naprawdę okrągłe klatki służą raczej do ozdoby mieszkania.

Idealna klatka powinna mieć konstrukcję mieszana. Przód w całości, a boki i dach do połowy swej szerokości z siatki metalowej, gdzie pręty biegną po-

(najlepiej z drzewa owocowego) tak, aby ptak mógł swobodnie przelatywać z żerdki na żerdkę i aby nie łamał sobie piór o pręty. Na spód należy nasypać torfu z dodatkiem piasku lub włożyć gazety, gdyż gwarki mają bardzo wodnisty kał.

Gazety należy zmieniać codziennie, a podkład torfowy minimum dwa - trzy razy w tygodniu! Gwarek lubi dużo światła słonecznego, tak więc klatka powinna stać w miejscu widnym i ciepłym. Najlepiej gdy przez większą część dnia jest

częściowo oświetlona przez słońce.

Gwarki żywią specjalnymi mieszankami nasiennymi. Wzbogacamy dietę przez podanie świeżych owoców, jagód i większych owadów, takich jak: pasikoniki, świerszcze, larwy mącznika. Gwarek lubi nawet kawałki surowej, nie solonej ryby, gotowanej ryż i jaja, liście sałaty i szpinaku. Gdy jest już oswojony, powinien być wypuszczany z klatki (nie zapominajmy o uprzednim zamknięciu drzwi, okien i lufcików!), gdyż z braku ruchu często popada w otyłość. Gwarek dobrze odżywiony i będący w dobrej kondycji psychicznej ma piękny, metaliczny połysk na piórach.

Ceny gwarków są bardzo zróżnicowane. W Warszawie trzeba zapłacić za młodego gwarka około 1200 złotych. W Krakowie ceny są w rozpiętości 800-1300, a niektórzy sprzedawcy żądają nawet 2000 złotych! W handlu istnieje już kilka specjalnie przygotowanych mieszanek pokarmowych dla tych ptaków w cenie kilkunastu złotych. Jeśli dodamy do tego koszt klatki - krajowa ok. 100-150 zł lub z importu 300-400 zł, to chęć obcowania z azjatyckim „gadulą” stanie się bardzo kosztowna...

Uwaga! Jak nas poinformowała Teresa Grega, zastępca dyr. ds. hodowli krakowskiego zoo, zgodnie z załącznikiem Konwencji Waszyngtońskiej na hodowlę gwarka w domu trzeba uzyskać pozwolenie z Ministerstwa Ochrony Środowiska. Ptak już zakupiony powinien posiadać tzw. „cites”, czyli świadectwo potwierdzające jego pochodzenie.

JACEK TYBLEWSKI

Zwierzyniec

BIOLOGIA W INTERNECIE
[Systematyka] [Zoologia] [Fizjologia] [Genetyka] [Ekologia] [Komórka] [Galeria zdjęć] [Tematy lekcji] [Odnosiniki] [Uniwersytety] [Programy] [Kontakt] [Wiadomości]

<http://www.ids.pl/wwwbio/>

Zwierz w sieci

Projekt realizowany przy pomocy „Fundacji Stefana Batorego” pod hasłem „WIRTUALNA SZKOŁA”. Wypada pogratulować autorom owego projektu. Oby tylko takie szkoły stały się bardziej popularne! Program, w myśl założenia, miał obejmować poziom szkoły średniej, jednak bogactwo strony znacznie ponad niego wykracza. Obszernie rozbudowana dostarcza wielu wrażeń, a także daje możliwość kontaktu z osobami o podobnych zainteresowaniach. Dawno już opuściłam licealne ławki i przyznam, że z przyjemnością znów w nich zasiadałam i wiele się mimochodem nauczyłam.

„KOTY INTERNECIARZY, CZYLI FUTRZAKI NA WWW”

<http://polonez.man.lodz.pl/users/mwilk/w3koty.html>

Bardzo miłutki kącik, gdzie można nawiązać kocie przyjaźnię. Witryna zawiera zdjęcia „internetowych” kotów wraz z linkami do stron o nich lub o ich właścicielach.

„STRONY MIŁOŚNIKÓW SETERÓW”

[Nasze setery] [Ich przygody] [Info-Skarbiec] [Ciekawostki] [Lista dyskusyjna] [Spacerki] [Kalendarium] [O Autorze]

<http://www.wmid.amu.edu.pl/~seter>

Jedyna chyba w Polsce strona poświęcona irlandom, a także anglikom i szkotom, sporo ciekawych informacji oraz „Klub Setera”. Bardzo przyjemnie urządzone i nie tylko kynolodzy, ale i każdy miłośnik psów spędzi tam miło czas.

„NOWE AKWARIUM”

[Akwarium] [Piasek i żwir] [Filtr] [Grzałka] [Rośliny] [Ryby]

http://www.tropical.com.pl/pl/akwarium/nowe_akw.htm

Zgrabna stroniczka przedsiębiorstwa Tropical oferującego pokarmy i preparaty dla ryb akwariowych. Tym razem oferuje w sposób praktyczny i przystępny wskazówki jak założyć nowe akwarium. Znakomite dla każdego, kto, bez specjalnych hodowlanych ambicji, chce sobie udekorować mieszkanie kawałkiem ożywionej wody.

<http://fytqm.uafadm.alaska.edu/dogs/skijoring.html>

Skijoring to zabawa na nartach z jednym, dwoma lub trzema psami przypiętymi do pasa. Sport u nas bardzo mało popularny, a szkoda. Tym, którzy zdecydowali się spróbować, polecam ten zakątek Internetu i życzyć powodzenia.

(A.)

Redaguje
Elżbieta Borek
e:mail zwierzyniec@dziennik.krakow.pl

Pani doktor

Aleksandrze Żurawskiej

wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI składają

Koleżanki i Koledzy
z oddziału ZUS w Krakowie

Wszystkim, którzy okazali nam współczucie, udzieliли pomocy oraz tak licznie uczestniczyli w ostatniej drodze i pożegnaniu Zmarłej

**JANINY KACZOR
z domu Domanik**składa podziękowania
pograżona w żalobie

Rodzina

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 15 listopada 1998 roku, po długiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, przeżywszy 64 lata, zmarła

s t p

JÓZEFA MARIA BASISTAnajukochańsza Żona, Mamusia i Babcia,
emerytowany pracownik Akademii Rolniczej w Krakowie.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej odprawione zostanie w czwartek, dnia 19 listopada o godz. 10.20 w kaplicy na cmentarzu w Grębałowie, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.

Pograżeni w głębokim smutku

Mąż, Córka, Syn, Synowa, Zięć i Wnuki

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Pani Doktor

Aleksandrze Żurawskiej Ordynatorowi III Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala Specjalistycznego im. St. Żeromskiego w Nowej Hucie
wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI składają

Pracownicy III Oddziału Chorób Wewnętrznych

Naszej Koleżance

Helenie Kluczewskiejwyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci MEŻA
oraz słowa otuchy w tej trudnej chwili składaZarząd PRU „Filmotechnika”
oraz Koleżanki i KoledzyZ głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 13 listopada 1998 r. zmarła

s t p

KRYSTYNA SROKA

najukochańsza Żona, Mamusia i Babcia,

przeżywszy lat 69, zmarła po długiej a ciężkiej chorobie,
opatrzona św. Sakramentami.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej odprawione zostanie w środę, dnia 18 listopada 1998 r. o godz. 11.00 w kaplicy na cmentarzu w Grębałowie, po czym nastąpi wyprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku,

o czym zawiadamiają pograżeni w głębokim smutku

Mąż, Córka, Syn, Synowa, Zięć, Wnuki i Rodzina

W dniu 12 listopada 1998 r. zmarła opatrzona św. Sakramentami,
przeżywszy 69 lat

s t p

ANTONINA BARTOSZ

z d. Mastalerz

Najukochańsza Żona, Mamusia, Babcia i Teściowa.
Dawała nam gorącą miłość, czerpaliśmy od Niej siły i radość.
W naszych sercach pozostanie niezniszczalny, świetlisty ślad.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej zostanie odprawione w czwartek, 19 listopada 1998 r. o godz. 12.20 w kaplicy na cmentarzu w Batowicach, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku,

o czym zawiadamiają pograżeni w głębokim smutku i żalu

Mąż, Córka, Synowie, Synowe, Zięć, Wnuki i Rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

s t p

KAZIMIERZ GAWŁOWSKInajukochańszy Mąż, Ojciec, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek,
przeżywszy lat 57, opatrzony św. Sakramentami,
zmarł nagle dnia 14 listopada 1998 r.

Msza święta żałobna przy Zmarłym odprawiona zostanie w środę, dnia 18 listopada 1998 r. o godz. 14.00

w kościele parafialnym w Zabierzowie Bocheńskim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku do grobowca rodzinnego,

o czym zawiadamiają pograżeni w bólu i żalobie

Żona, Córka, Syn, Zięć, Wnuczki, Siostry, Bracia i Rodzina

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 14 listopada 1998 r.,
po długiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami,
zmarła w wieku 91 lat najukochańsza Siostra

s t p

KATARZYNA ŁATA

z d. Jach

wdowa po śp. Janie, oficerze WP.

Msza święta żałobna odprawiona zostanie w czwartek, dnia 19 listopada 1998 r. o godz. 9.00 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.

Pograżona w smutku

Siostra z Rodziną

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 10 listopada 1998 r.,
opatrzona św. Sakramentami, zmarła w wieku 85 lat
nasza Najukochańsza Siostra i Ciocia

s t p

**ANNA
FILIPKIEWICZ GRZYWIŃSKA**Msza święta żałobna odprawiona zostanie w środę,
dnia 18 listopada o godz. 13.40 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej
na miejsce wiecznego spoczynku.

Pograżona w smutku

Siostra i Rodzina

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 10 listopada 1998 roku,
po krótkiej a ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami
zmarł w wieku 80 lat Nasz Najukochańszy Mąż i Wujek

s t p

mgr STEFAN LEDWIG Msza święta żałobna przy Zmarłym odprawiona zostanie w środę,
18 listopada o godz. 9.40 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku.

Pograżeni w smutku

Żona i Rodzina

s t p

ALICJA KOCHAŃSKA

z Kucharskich

najukochańsza Żona, Mama, Babcia i Ciocia,

przeżywszy lat 65, po krótkiej i ciężkiej chorobie,
opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 14 listopada 1998 roku.Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej zostanie odprawione w środę,
dnia 18 listopada 1998 r. o godz. 11.40 w kaplicy na cmentarzu
w Grębałowie,po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej
na miejsce wiecznego spoczynku,

o czym zawiadamiają pograżeni w głębokim smutku

Mąż, Córki, Zięciowie, Wnuki i Siostrzenica

s t p

**ANNA z KULMATYCKICH
ZAWADOWA**

najukochańsza Córka, Mama, Babcia i Siostra

przeżywszy lat 76, po długich cierpieniach,
opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 12 listopada 1998 r.Msza święta żałobna przy Zmarłej odprawiona zostanie w czwartek,
dnia 19 listopada 1998 r. o godz. 11.40
w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej
na miejsce wiecznego spoczynku,

o czym zawiadamiają pograżeni w głębokim smutku

Matka, Córki, Zięciowie, Wnuki, Brat i Rodzina

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 10 listopada 1998 r.,
zmarła w wieku 79 lat

s t p

**prof. dr hab.
JADWIGA GAWŁOWSKA**wieloletni pracownik naukowy, były Dyrektor Instytutu Ochrony
Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie,
Członek wielu towarzystw i komitetów naukowych
w kraju i za granicą, Członek komitetów redakcyjnych
licznych wydawnictw Instytutu, wieloletni Sekretarz Redakcji
i Zastępca Redaktora Naczelnego czasopisma „Chrońmy Przyrodę
Ojczystą”, autor ponad 250 publikacji naukowych i popularnych,
Wychowawca młodej kadry naukowej.Msza św. przy Zmarłej zostanie odprawiona we wtorek,
dnia 17 listopada 1998 r. o godz. 13.00 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.Rada Naukowa, Dyrekcja i Pracownicy
Instytutu Ochrony Przyrody PAN w KrakowieZ głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 5 października 1998 roku
zmarł tragicznie w wieku 23 lat,
nasz Najukochańszy Syn, Tatuś i Brat

s t p

REMIGIUSZ PALECZNY Msza święta żałobna odprawiona zostanie w środę,
18 listopada 1998 roku o godz. 11.40 w kaplicy
na cmentarzu w Batowicach,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku.

Pograżeni w smutku

Mama, Tato, Brat,
Karolinka i Rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

**ZAKŁADY
POGRZEBOWE**

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

ul. Rakowicka 41, 7.00 - 16.00, tel. 412-40-60, ul. Rakowicka 37, 7.00 - 16.00,
święta 8.00 - 14.00, tel. 411-47-76

cm. Grębałów 7.30 - 15.30, sobota 8.00 - 14.00, tel. 645-31-61

ul. Reduty, obok cmentarza Batowice, całą dobę,
również w niedziele i święta, tel. 411-35-26, 411-45-02, 411-45-04

cm. Podgórze, 7.30 - 15.30, tel. 656-55-11

**BEZGOTÓWKOWE USŁUGI POGRZEBOWE
w ramach zasiłków ZUS, KRUS i inne**Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien,
obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny,
kremacja, wieńce, nekrolog, formalności w USC.CAŁODOBOWY PRZEWÓZ Z MIESZKAŃ,
także w soboty i święta

☎ 411-45-02,

☎ 411-45-04

**ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.**Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16

poleca

**BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE
W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS**Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport
krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.**KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW**Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań,
również w niedziele i święta.

☎ 637-88-76

Turystyka

Harcetur, Kraków, ul. Karmelicka 31, tel. 634-00-11, fax 633-93-29.

SPECJALISTA W ORGANIZOWANIU IMPREZ DLA
DZIECI I MŁODZIEŻY

proponuje

- ❖ Sylwestra w Austrii, Francji, Słowacji i Polsce
- ❖ Zimowiska z nartami i snowboardem w Polsce, Słowacji, Austrii oraz Francji (nowość)
- Szeroką ofertę wczasów rodzinnych

SYLWESTER w AUSTRII

26.12.98-02.01.99
SUPER LAST MINUTE

ZELL AM ZILLER

- region lodowca Hintertux

Hotel *** Untermetzger

Hotel *** Zeller Stube

Hotel *** Kirchenwirt

Cena 2460 zł 1900 zł

7 noclegów, śniadania-szwedzki bufet, 3-daniowe obiadykolacje z wyborem menu, uroczysta kolacja sylwestrowa, ubezpieczenie

Kraków ul. Długa 9, Sławkowska 12; tel. 4212125; 4222033

Nadszedł czas szczęśliwych podróży!

JORDAN

ZIMOWISKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

SŁOWACJA -	775 zł	12 dni
AUSTRIA -	1090 zł	10 dni
KRYNICA -	440 zł/820 zł	7/13 dni
WISŁA -	399 zł/750 zł	7/13 dni
ZAKOPANE -	490 zł	7 dni

WCZASY ZIMOWE

SZCZYRK, KRYNICA, USTRŃ, KORBIELÓW

BILETY LOTNICZE

New York	330	Colombo	460	Bangkok	495	CENY w USD +TAX
Chicago	380	Sydney	1100	Johannesburg	610	
Toronto	460	Delhi	580	London	245	
		Maldives	480			

Kraków, ul. Skłodowskiej 9
tel.: 421-37-00, 421-80-22, 423-16-73
Radtur
OFERTY TURYSTYCZNE

Polonez

POLSKIE BIURO PODRÓŻY
ROK ZAŁOŻENIA 1990

PBP Polonez od 1990 roku
Carrefour, ul. Zakopiańska 62
Tel. 261 31 87, 261 31 88

Boi Tauli Resort

Pireneje tylko jutro 10 miejsc
taniej o 50 zł/os.,
cena już od 1470 zł/os.
obejmuje:
zakwaterowanie w app.,
transport lux autokarem,
ubezpieczenie.

Polonez

POLSKIE BIURO PODRÓŻY
ROK ZAŁOŻENIA 1990

PBP Polonez od 1990 roku
Carrefour, ul. Zakopiańska 62
tel. 261 31 87, 261 31 88

Bormio

tylko jutro 10 miejsc
o 50 zł taniej,
cena już od 540 zł/os.
obejmuje:
ubezpieczenie,
zakwaterowanie w app.
w Isolacci,
transport lux autokarem.

BIURO PODRÓŻY
TEST TOUR

SYLWESTER NA SŁOWACJI

* NIŻNA - hotel „Radar”

• 7 dni pobytu, wyżywienie, zabawa sylwestrowa,
wycieczki, ubezpieczenie, dowóz na stoki narciarskie,
wyjazd z Krakowa - cena 580 zł

OBOZY NARCIARSKIE DLA MŁODZIEŻY - SŁOWACJA cena 470 zł

- HOTEL, pokoje trzyosobowe z łazienką
- pobyt 7 dni, wyżywienie, ubezpieczenie, dowóz na stoki narciarskie, basen, wycieczki
- OFERTA FERYJNA I BOŻONARODZENIOWA DLA DOROSŁYCH - 420 zł za 7 dni
- OBOZY KOREKCYJNE WAD POSTAWY - cena 420 zł za 7 dni

Rabaty dla grup zorganizowanych.
Kraków, ul. Lea 20, tel. 012/632-53-70.

SYLWESTER

Wenecja - 642 zł
29.12 - 3.01.99
Dolomity - 1350 zł
26.12 - 3.01.99

oraz tygodniowe pobyty
narciarskie
od 1040 do 1220 zł
NOSAL - 1- dniowe wyjazdy
z kartami 31 lub 42 zł/os.
NARTY w Austrii, Francji,
Szwajcarii, Słowacji, Włoszech.
Szczegółowe informacje
LIDO TOUR
Kraków, ul. Librowszczyzna 3,
tel. 421-76-66
i tel./fax 421-69-05.

SZKOŁA NARCIARSKA SNOWBOARD ELITA

Wyjazdy 1-dniowe od 33 zł
Obóz sylwestrowy 400 zł
Obozy, ferie 450 zł

0501-458-350, 415-76-15

SYLWESTER

POLSKA, SŁOWACJA od 230 zł
PARYŻ, LONDYN, PRAGA,
BUDAPEST, WIEN, WŁOCHY,
HISZPANIA

BILETY AUTOKAROWE
licencjonowanych firm
cała EUROPA

COLUMBUS (012) 421-77-88
Kraków, ul. Basztowa 24

BIURO PODRÓŻY
BRAKTURYS
KRAKÓW
UL. TOPOŁOWA 23,
TEL. (012) 421-67-07

✓ BILETY AUTOKAROWE
✓ ZIMOWY WYPOCZYNEK
W KRAJU I ZA GRANICĄ

BOŻE NARODZENIE I NOWY ROK

Zarezerwuj wakacje już dziś!
Zostało niewiele miejsc.

cena "od" w zł	1 tydz.	2 tyg.
16.12 Bali	4136	4785
16.12 Tajlandia	2584	3619
18.12 Teneryfa	sprz.	sprz.
18.12 Gran Canaria	1031	2399
19.12 Teneryfa	1376	2411
20.12 Tunezja	1200	1721
20.12 Cypr	1138	1666
20.12 Egipt	1376	2066
20.12 Djerba	1131	2011
21.12 Gran Canaria	1545	2580
21.12 Majorka	1200	1721
21.12 Tunezja	1200	1721
23.12 Tajlandia	3274	4299
25.12 Gran Canaria	2066	2580
25.12 Teneryfa	sprz.	sprz.
26.12 Teneryfa	1890	2066
27.12 Gran Canaria	2066	2411
27.12 Cypr	1376	sprz.
27.12 Tunezja	1376	1721
27.12 Djerba	1542	1999
27.12 Egipt	1545	2066
28.12 Majorka	1324	1721
28.12 Tunezja	1376	1721
30.12 Tajlandia	3964	4299
1.1 Gran Canaria	1031	1376
2.1 Teneryfa	1376	1721

Ceny w zł "od" zawierają: przelot, transfery,
opiekę polskiego pilota, zakwaterowanie
w hotelach klasy turystycznej lub H**
Hotele *** i **** za dopłatą - szczegóły w cenniku.

ScanHoliday

Biuro Scan Holiday czynne: (poniedziałek-
piątek 10.00-19.00, sobota 10.00-14.00)
Kraków, ul. Krowoderska 31, tel.
(12) 429 57 17; ul. Karmelicka 12,
tel. (12) 422 96 31
Agencja: Oświęcim (33) 441 633, Nowy Sącz
(18) 443 558, Nowy Sącz (18) 443 62 00

Różne

Zainteresowani handlem ze wschodem
Producenci, Hurtownicy, Producenci

Przy najnowocześniejszym, największym ze „ścianą wschodnią” drogowym przejściem granicznym, budowanym dla przyszłej autostrady, z Ukrainą w Korczowej (woj. Przemyski) znajduje się siedziba i działalność firmy: Miejsce Handlu i Obsługi Podróżnych Korczowa s.c. Posiadamy jeszcze wolne miejsca, w pełni uzbrojone, place pod montaż hal, chłodni, kontenerów itp. do prowadzenia handlu z Ukrainą i krajami WNP.
Tel. (012) 658-18-28 lub 0604 411-766.

Reklama w Internecie

nowa oferta Dziennika Polskiego

Od 4 lutego 1998 r. redakcja Dziennika Polskiego udostępniła Państwu swój codzienny serwis www.

Zapraszamy na nasze wirtualne ławy, gdzie przewidzieliśmy kilkanaście miejsc dla reklamy. Proponujemy Państwu profesjonalną obsługę on-line i wszelkie usługi związane z produkcją banerów, utrzymaniem stron serwisu, projektowaniem stron www itp.

DZIENNIK POLSKI

Kraków 21.01.98

Miejsce na Twoją Reklamę 250 x 45

Cennik usług reklamowych znajdziesz Państwo w Internecie:
/www.dziennik.krakow.pl/
Szczegółowe informacje:
/webmaster@dziennik.krakow.pl/
lub telefonicznie w Biurze Reklam i Ogłoszeń, tel.(012) 422-08-87, (012) 422-75-88 w.137,204.

Miejsce na Twoją reklamę 400 x 60

ZIMA '98/'99

WYSPY KANARYJSKIE

POBYTY 7-, 14 - DNIOWE

- przelot, ● transfer, ● hotele*** do *****
- wyżywienie

wyloty - WARSZAWA od 30.10
WIEN
PORTY NIEMIECKIE

BILETY LOTNICZE I AUTOKAROWE

INTERHOME NUR IATA TUI

Peter Pan

KOMPUTERY
PROGRAMY
KURSY

Kraków ul. Warszawska 4, tel. (0-12) 429 62 80

OFERTA PROMOCYJNA MIKOŁAJKI'98

Zestaw komputerowy PC AMD K2 300 Mhz Multimedia
jedynie **1 883 zł** +VAT

Zestaw zawiera: Procesor AMD K2 300 Mhz, 32 MB RAM, FDD, płyta AT AGP, CD ROMx32, HDD 2,1 GB UDMA, SVGA 4 MB AGP, karta dźwiękowa SB 16, Monitor cyfrowy 15" z głośnikami, klawiatura, mysz, podkładka

Uwaga:
*Oferta ograniczona tylko dla klientów indywidualnych
*Podana cena nie zawiera podatku VAT

M&M Kraków, ul. Królewska 1,
tel./fax (012) 423-43-30, 632-47-05

- ❖ Święta - sylwester w kraju: Zakopane, Rabka, Krynica, Muszyna inne
- ❖ Sylwester na świecie: Wiedeń, Budapeszt, Praga, Paryż, Londyn, Rzym, Egipt, Tunezja
- ❖ Wczasy narciarskie: Słowacja, Austria, Włochy, Francja, Szwajcaria
- ❖ TUNEZJA - DJERBA 7 dni od 900 zł

Jednostka Wojskowa nr 4495 Kraków, ul. Wrocławska 82
ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY na remont pomieszczeń dwóch budynków.

Szczegółowych informacji udziela WAK-6, tel. 613-45-14, 613-45-12.
Specyfikacja istotnych warunków zamówienia do odebrania w bud. nr 49. Zapieczętowane oferty należy składać w terminie do 23.11.98 r. w kancelarii JW-4495 bud. nr 7 do godz. 10.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 23.11.98 r. o godz. 12.00. Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Sprzedaz

ZILNEXI **NAJWIĘKSZY WYBÓR STOLARKI BUDOWLANEJ W KRAKOWIE**
PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY FIRMY HUNDREX
 OFERUJE: OKNA, MALOWANE NA FINISZ O WSPÓŁCZYNNIKU SZYBY 1,6

PRZYKŁADOWE CENY OKIEN		
032-033A/J/UR/P-L wym.	1180 x 1450	cena 740,00 zł*
034-035/J/UR/P-L wym.	1480 x 1450	cena 865,00 zł*
039/J/UR/P-L	2080 x 1450	cena 1.365,00 zł*

KRAKÓW, UL. MAKUSZYŃSKIEGO 24 (PRZY STACJI CPN)
 TEL./FAX (012) 644-60-81, TEL. (012) 644-16-80, 643-20-35
 ZAPRASZAMY!!! OD PN. DO PT. 7.00 - 18.00, SOB. 7.00 - 14.00.

Lima P.H.U. „LIMA” ZAPRASZA DO NOWO OTWARTEJ HURTOWNI PAPIEROSÓW
 NAJNIŻSZE CENY • MIŁA I FACHOWA OBSŁUGA • PEŁNY ASORTYMENT
KRAKÓW, UL. SASKA 27, TEL. 656-38-42, w. 21
 Zapraszamy pon. - pt. 7.00 - 15.00, sob. 7.00 - 13.00

WAK BUD **MASZYNY BUDOWLANE „WAKBUD” Sp. z o.o.**
 BIURO: 31-533 Kraków, ul. Cystersów 19A, tel. (012) 411-20-38
 SERWIS: 31-589 Kraków, ul. Soltysovska 14A, tel./fax (012) 643-79-94

SPRZEDAŻ • SERWIS • CZĘŚCI ZAMIENNE • WYNAJEM PŁYT WIBRACYJNYCH!

- ładowarki wraz z osprzętem
- koparkoładowarki
- minikoparki
- ubijaki wibracyjne
- płyty wibracyjne od 12 kN do 100 kN
- walce, przetwornice i bulawy
- płyty do cięcia asfaltu i betonu
- młoty spalinywe
- pompy
- sprężarki śrubowe o wydajności od 1 m³ do 17 m³
- młoty pneumatyczne wraz z osprzętem
- gilotyny, chwytaki do kostki brukowej

• przystępne ceny • dogodne warunki płatności • fachowa pomoc • gwarancje jakości

♦ WACKER ♦ SCHAEFF ♦ ZEPPELIN ♦ ATTEC
 ♦ TRACTO-TECHNIK ♦ KAESER ♦ IRMER+ELZE

PARKIET

CENY FABRYCZNE, HURT-DETAL
KRAKÓW, Warmijska 1, tel./fax (012) 637-50-17, 0601 460 656, 0601 511 227
 Wykonujemy również usługi parkieciarskie.

PARKIET

wysokiej klasy, produkowany na eksport
MOZAIKI PARKIETOWE
 ceny producenta, zapraszamy do
 Hurtowni Mat. Budowlanych
 Kraków, ul. Balicka 55, tel. 636-43-43, 636-63-33

BETON

NISKIE CENY!
ŁADOWARKA Ł-34

transport, pompa, wysoka jakość

"ALTI" ul. Powstańców 50, tel. (012) 411 16 96.

CEGIELNIA WIELICZKA
 tel. 278 34 33

OBNIŻKA CEN 10%

na ceramiczne
 cegły, pustaki stropowe Acermana,
 pustaki wentylacyjne.

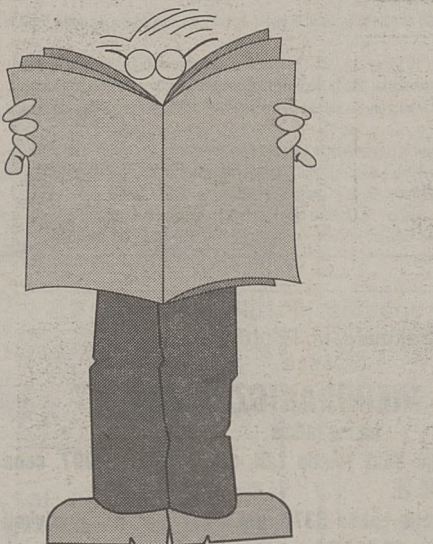
EUNILUX **AUTORYZOWANY DEALER**
STAR • JELCZ • LUBLIN POLONEZ TRUCK

PRODUKCJA:

- Furgony
- Izotermi • Chłodnie
- Skrzynie ładunkowe • Wywrotki

30-960 KRAKÓW, ul. Pachońskiego 5, tel. (012) 415 39 56, 415 48 72 w. 208, fax 415 35 57
RATY • LEASING • MINIMUM DOKUMENTÓW

KREDYT jak po sznurku

VOLKSWAGEN BANK POLSKA
 Bezpośredni w kontaktach

MODEL SAMOCHODU **GOLF 1.4 I**

miesięczna rata kredytowa:	552 PLN
kwota kredytu:	20.000 PLN
czas trwania umowy kredytowej:	60 miesięcy

AUTO SPECIAL Ltd
 30-150 Kraków, ul. Armii Krajowej 21,
 tel. 636-79-99, 636-19-11, fax 637-41-21.

PEŁNA OFERTA POJAZDÓW OSOBOWYCH

AKCJA SERWISOWA

Bezpłatne przeglądy
10% rabat na usługi poprzeglądowe
Odwiedź nasz serwis w listopadzie
 w godz. pn. - pt. 16.00 - 20.00
 Kraków, ul. Makuszyńskiego 9a,
 tel. (012) 644-75-55

B&S MOTOR

CZĘŚCI ZAMIENNE
 Kraków, ul. Dietla 80, tel. (012) 429-40-00
 Kraków, ul. Makuszyńskiego 9a, tel. (012) 644-75-55

Pełny asortyment oryginalnych części zamiennych **FORD** i **MOTORCRAFT**

- akcesoria
- blacharka

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.
 Krótkie terminy realizacji.
 Sprzedaż z bogato zaopatrzonego magazynu i na zamówienie.

Gdy brak Ci gotówki

Z BEST-em żyjesz z gestem... ...i dostajesz upominki

best
 SYSTEM SPRZEDAŻY RATALNEJ

PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA:
 BĘDZIN,
 ul. Małachowskiego 41
 (0-32) 267-87-24;
 KRAKÓW, ul. Wadowicka 14,
 (0-12) 266-70-88 w. 367
 (Krakowska Fabryka Mebli);

AGENCJE SPRZEDAŻY RATALNEJ:
 KRAKÓW,
 ul. Ogrodowa 1,
 (0-12) 422-89-13;
 ul. Morawskiego 12,
 (0-12) 422-60-48.

Z BEST-em możesz żyć z gestem bo zawsze dostaniesz **korzystny kredyt ratalny.**
 Teraz jest jeszcze lepiej albowiem **BEST** daje swoim klientom **świąteczne upominki!**
 Aby dostać **miły prezent** wystarczy podpisać z nami umowę kredytową.
Świąteczne zakupy najlepiej z firmą BEST!

Promocja trwa od 6 do 24 grudnia 1998 r. Ilość prezentów ograniczona.

Różne

SERWIS PEUGEOT

zatrudni
na korzystnych warunkach
mechanika z praktyką

os. Kliny, ul. Zagaje 25a,
tel. 26-37-17

Absolwenci, uczniowie i pracownicy
Szkoły Rolniczej w Mysłenicach
z lat 1938-1998!
W związku z 60-leciem powołania
szkoły zapraszamy do wzięcia udziału
w uroczystościach, które odbędą się
w dniu 17 grudnia 1998 r.
Prosimy o wcześniejsze potwierdzenie
udziału. Wyczerpujących informacjami
udziela sekretariat szkoły, tel. (012)
27-201-18.

HANDEL + USŁUGI + PRODUKCJA
oraz treści ogłoszeń drobnych
z ostatniego tygodnia
w "Dzienniku Polskim"

94-77
Telefontek Agencja Informacyjna
<http://www.tai.com.pl>

bem OKNA: PCV, DREWNO
DRZWI ANTYWŁAMANIOWE
od 1310 zł
- RATY!!!
- RABATY!!!
DOM HANDLOWY „WANDA”
Kraków, os. Na Lotnisku 1
tel. (012) 648-50-66 w. 56
od 9.00 do 19.30

P

Przetargi

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Łobzów” w Krakowie
ODDA W NAJEM LOKAL UŻYTKOWY
ul. Mazowiecka 117/przyzemie, 33 m² pow. uż.
w trybie

PRZETARGU OGRANICZONEGO - USTNEGO
z wyłączeniem działalności gastronomiczno-rozrywkowej i produkcyjnej
wywołującej hałas, drgania, wydzielanie substancji zapachowych.
Wywoławca wysokość stawki czynszowej za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu wynosi 13,00 zł + media, a minimalny krok postąpienia 0,50 zł.
Wadium w wysokości 1.000,00 zł należy wpłacić w kasie spółdzielni, najpóźniej do godz. 9.30 w dniu 25.11.1998 r.
Przetarg odbędzie się o godz. 10.00 w dniu 25.11.1998 r. w siedzibie spółdzielni przy ul. Mazowieckiej 66. W przetargu mogą brać udział osoby, które zdeponowały wadium, a przed wejściem na salę okażą dowód tożsamości, zaświadczenie o wpis do ewidencji działalności gospodarczej lub wpis z rejestru handlowego.
Regulamin przetargu do wglądu w sekretariacie i Dziale Ekonomicznym spółdzielni, tel. 633-75-95, 633-83-09. W przypadku uchylecia się uczestnika, który wygra przetarg, od załatwienia formalności związanych z wygranym przetargiem, wadium przepada.
Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia lub odwołania przetargu bez podania przyczyny. Lokal pod ww. adresem można oglądać w godz. od 10.00 do 11.00 w dniu 24.11.1998 r.

Syndyk masy upadłości PH „REAL-ZAH” S.A.
w Krakowie, ul. Pilotów 22
ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY USTNY
na sprzedaż:

1. samochodu osobowego Seat Toledo 1,6i, rok produkcji 1997, cena wywoławcza 33.600,00 zł.
  2. samochodu dostawczego Lublin 3372, poj. 2417 cm³, rok produkcji 1994, cena wywoławcza 18.300,00 zł.
- Do uzyskanych cen doliczony zostanie podatek VAT w obowiązującej wysokości.
Przetarg odbędzie się w dniu 24 listopada 1998 r. w siedzibie spółki o godz. 11.00.
Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, należy wpłacić wyłącznie w kasie spółki, najpóźniej do godz. 10.30 w dniu przetargu. Samochody można oglądać w siedzibie spółki w dniach 20 i 23 listopada 1998 r. w godz. 9.00 - 14.00.
Zastrzega się prawo wycofania samochodów z przetargu lub jego unieważnienia bez podania przyczyny, jak również prawo swobodnego wyboru ofert. Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem tel. 412-13-67.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA w Krakowie
ul. Senatorska 1, 30-106 Kraków
ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY NR/120/N-43/98
na wykonanie i dostarczenie włączów żeliwnych zatraskowych
typu ciężkiego Ø 600 mm w ilości 1.100 sztuk z odlanym herbem
miasta Krakowa oraz napisem według wzoru określonego przez zamawiającego.
Dostawa włączów ma nastąpić w okresie od 1.01.1999 r. do 30.09.1999 r., sukcesywnie w ilości nie mniejszej niż 100 sztuk miesięcznie.
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można nabyć w „Lex-Bud” s.c., ul. Garbarska 18, pok. 6, 31-131 Kraków, tel./fax: (012) 422-95-32, od poniedziałku do piątku w godz. 10 - 14 lub za zaliczeniem pocztowym. Cena specyfikacji: 18,30 zł.
Oferty należy składać w Dziale Inwestycji MPWiK SA, ul. Lindego 9, 30-148 Kraków, pok. 19, w terminie do dnia 2.12.1998 r. do godz. 9.00.
Otwarcie ofert nastąpi w Dziale Inwestycji MPWiK SA, ul. Lindego 9, Kraków, pok. 21, w dniu 2.12.1998 r. o godz. 10.30.
W przetargu mogą włączyć udział oferenci nie wykluczeni na podstawie art. 19 i art. 22 ust. 7, spełniający warunki zawarte w art. 22 ust. 2 Ustawy o zamówieniach publicznych.
Wymagany atest jakościowy wyrobu.
Postępowanie będzie prowadzone przy zachowaniu preferencji krajowych.
Wadium: 5.000 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA w Krakowie
ul. Senatorska 1, 30-106 Kraków
ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY NR/119/N-42/98
na wykonanie naprawy nieprzełazowej sieci kanałowej na terenie miasta Krakowa w 400 punktach, bezrozkopowo, przy zastosowaniu rękawów naprawczych nasączonych żywicą.
Wymagany termin realizacji zamówienia - 30.04.1999 r.
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można nabyć w „Lex-Bud” s.c., ul. Garbarska 18, pok. 6, 31-131 Kraków, tel./fax: (012) 422-95-32, od poniedziałku do piątku w godz. 10 - 14 lub za zaliczeniem pocztowym. Cena specyfikacji: 18,30 zł.
Oferty należy składać w Dziale Inwestycji MPWiK SA, ul. Lindego 9, 30-148 Kraków, pok. 19, w terminie do dnia 2.12.1998 r. do godz. 9.00.
Otwarcie ofert nastąpi w Dziale Inwestycji MPWiK SA, ul. Lindego 9, Kraków, pok. 21, w dniu 2.12.1998 r. o godz. 10.00.
W przetargu mogą włączyć udział oferenci nie wykluczeni na podstawie art. 19 i art. 22 ust. 7, spełniający warunki zawarte w art. 22 ust. 2 Ustawy o zamówieniach publicznych.
Postępowanie będzie prowadzone przy zachowaniu preferencji krajowych.
Wadium: 5.000 zł.

Zarząd Gminy i Miasta Dobczyce,
32-410 Dobczyce, Rynek 26,
ogłasza
PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY
na wynajem na czas nieograniczony jednego lokalu użytkowego
w Dobczycach, Rynek 22a, na działalność usługową lub handlową,
o pow. użytkowej 9 m x 4,55 (40,95 m²), wyposażonego w instalacje:
elektryczną, kanalizacyjną, centralnego ogrzewania, ciepłej i zimnej wody.

Przetarg odbędzie się 25.11.1998 r. w lokalu Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce, pokój 104, piętro I, o godzinie 11.00.
Prace adaptacyjne lokalu mogą być zaliczone w 50% w poczet czynszu po wcześniejszym uzgodnieniu z Zarządem Gminy i Miasta Dobczyce zakresu robót oraz przedstawieniu kosztorysu powykonawczego potwierdzonego przez inspektora nadzoru z ramienia Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce.
Cena wywoławcza 23,85 zł/m² + 22% VAT.
Bliższych informacji udzielają pani Maria Kasperczyk oraz pan Paweł Kania, pracownicy Referatu Inwestycji Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej, tel. (012) 271-10-04 wew. 2101.
Lokal można oglądać w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 14.00.
Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 200,00 zł gotówką w kasie Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce, Rynek 26.
Zastrzega się, że wadium przepada na rzecz wynajmującego, jeżeli żaden z uczestników przetargu nie zaoferuje czynszu równego co najmniej cenie wywoławczej.
Wadium przepada również, jeżeli wygrający uchylił się od zawarcia umowy najmu.
Zarząd Gminy i Miasta Dobczyce zastrzega sobie prawo odstąpienia od przetargu bez podania przyczyny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Krakowie, ul. Józefińska 14,
ogłasza

wszczęcie postępowania
w sprawie udzielenia zamówienia publicznego w trybie
PRZETARGU NIEOGRANICZONEGO
zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r.
o zamówieniach publicznych
(Dz.U. z 1994 r. nr 76, poz. 344 z późn. zm.),
zwanej dalej ustawą, z zastosowaniem preferencji krajowych,
na sprawianie pogrzebów osób zmarłych
na terenie miasta Krakowa w 1999 r.

Termin realizacji zamówienia od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 1999 r. Wadium w kwocie 1.200,00 zł należy wnieść do 11.12.1998 r. do godz. 12.00.
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można otrzymać w siedzibie MOPS, Kraków, ul. Józefińska 14, sekretariat, pok. 39, II p., po złożeniu wniosku o jej wydanie.
Oferty należy składać w zamkniętych kopertach do 14 grudnia 1998 r., godz. 15.00, w siedzibie MOPS, 30-529 Kraków, ul. Józefińska 14, II p., pok. 39.
Otwarcie ofert nastąpi 14 grudnia 1998 r. o godz. 15.30. Upoważnieni do kontaktów z oferentami Anna Gudaniec, podinspektor ds. administracyjnych, oraz Jacek Krzyżak, podinspektor ds. organizacyjnych, od poniedziałku do piątku od 8.00 do 15.00.

Stalprodukt-Centrostal
KRAKÓW Sp. z o.o.
 jesienna
promocja
wyrobów hutniczych
oferujemy po obniżonych cenach:

- blachy czarne, ocynkowane i trapezowe
- kształtowniki zimno gięte i rury
- płaskowniki
- pręty jakościowe i zwykłe
- regaly słupowe i klatkowe

RABATY PRZY HURTOWYCH ZAKUPACH!!!
OPUSTY NA NIEKTÓRE WYROBY DO 20%!!!
MOŻLIWOŚĆ NEGOCJACJI CEN!!!

Sprzedaż hurtowa i detaliczna:
Kraków, ul. Kopernika 6,
tel. (012) 422-04-66, fax (012) 422-87-14,
Kraków, ul. płk Dąbka 9,
tel. (012) 653-16-05,
Kraków, al. 29 Listopada 18,
tel. (012) 412-79-44,
Tarnów, al. Piaskowa 122,
tel. (014) 266-255.

Naftobudowa-1 Sp. z o.o.,
31-670 Kraków, ul. Powstańców 66,
tel. (012) 648-33-22,
sprzedawca

PRZETARGU

nw. środki transportowe:

1. Ciągnik siodł. Scammell, nr ew. 7460079E, rok prod. 1978, cena wywoławcza - 20.000 zł
2. Star 1142, nr ewid. 7420029E, rok prod. 1989, cena wywoławcza 28.000 zł
3. Jelcz 317D, nr ewid. 7460072E, rok prod. 1986, + naczepa ND-160, nr ewid. 7470091E, rok prod. 1985, cena wywoławcza 25.000 zł + 5.000 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 26.11.1998 r. o godz. 10.00, w siedzibie spółki Naftobudowa - 1 Sp. z o.o., 31-670 Kraków, ul. Powstańców 66. Ze stanem technicznym jednostek można się zapoznać w dniu 25.11.1998 r. w godz. 8.00 - 14.00.
Wadium w wysokości 10% można wpłacić w kasie spółki w dniu 25.11.1998 r. w godz. 8.00 - 14.00.
Wadium przepada na rzecz sprzedającego, jeżeli żaden z uczestników licytacji nie zaoferuje ceny nabycia co najmniej równej cenie wywoławczej.
Zastrzega się możliwość unieważnienia przetargu lub wycofania poszczególnych jednostek bez podania przyczyny.

Sprzedaż

Firma handlowa
Najtańszy sprzęt RTV i AGD na zamówienie. Gotówka lub raty 0601 406 836.

KOKS promocja do 31.11.98 - 399 zł/tonę "TRAPEZ - CARBO"
• ul. Zabłocie 50 (teren jw.) tel. 423-58-20
• ul. Zakopiańska 56 a (teren SOLVAYU) tel. 267-37-99.

OKNA PCV
Szyba ciepłochronna - bez dopłaty. Przedstawiciel firmy "OknoPlus" Wystarczy zadzwonić (012) 262-12-07

Zakład Elektromechaniki Chłodniczej
IGLOO
Produkcja i sprzedaż
32-721 Stary Wiśnicz 289 tel/fax. 014/ 612 85 62
32-700 Bochnia, ul. Karosek 55 A tel/fax. 014/ 612 58 88
http://www.igloonet.bochnia.pl

Produkujemy:
→ **Witryny** (chłodnicze, mroźnicze, cukiernicze, sałatkowe)
→ **Szafy** (chłodnicze, mroźnicze)
→ **Regały chłodnicze**
→ **Ciągi chłodnicze** (na centralnym agregacie)

Polecamy usługi w zakresie:
→ **Komputerowego projektowania, aranżacji i kompleksowego wyposażenia: supermarketów, sklepów, barów i restauracji.**

Zapewniamy:
→ **SERWIS 24h** → **GWARANCJA 12 MIESIĘCY** → **MOŻLIWOŚĆ NEGOCJACJI CEN**

BUDREM Rok zał. 1989
NOWE MIESZKANIA

Miejsce	GÓRKA NARODOWA	WZGÓRZA KRZESŁAWICKIE
	okolice al. 29 Listopada/ul. Ks. Melera	okolice ul. Kocmyrzowkiej/ul. Urbanistów
CENA	WARIANT A 1.890 zł/m²	WARIANT A 1.790 zł/m²

Informacje i zapisy
31-858 Kraków, os. Kościuszkowskie 1, pok. 8, tel. 649-53-78
DOGODNE FORMY PŁATNOŚCI

Ciepło, cieplej, słowem... KATOWICKI WĘGIEL!

Katowicki Węgiel
Sp. z o.o.
Centrum Handlu Węgłem Katowickiego Holdingu Węglowego S.A.

oferuje:
najtańsze ciepło z ekologicznego węgla, dostępnego w całej Polsce w sieci dwustu Autoryzowanych Sprzedawców lub bezpośrednio u producenta.

Autoryzowani Sprzedawcy:

- Matopolska Spółka Handlowa, Kraków, ul. J. Dietla 64**
składy opałowe:
nr 17 Tamów, ul. Do Huty 45; • nr 1 Kraków, ul. Czyżewskiego;
• nr 2 Kraków, ul. Prądnicka 32; • nr 18 Miechów, ul. Kolejowa;
• nr 3 Kraków, ul. Zabłocie 6; • nr 19 Chabówka; • nr 20 Sędziszów Małopolski
- Przedsiębiorstwo Handlowe Hurtowy Skład Materiałów Różnych G. Gajewski**
Zawiercie, ul. Obr. Poczty Gd. 22
składy opałowe: woj. krakowskie, rzeszowskie
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”,**
Zakopane ul. Szymony 15a
- Firma Handlowo-Usługowa „Impuls”**
Grażyna i Maciej Wojtasowie,
Limanowa, ul. Piłsudskiego 14
składy opałowe:
• Laskowa,
• Pisarzowa,
• Ujanowice,
• Limanowa, ul. Piłsudskiego 14

Telefon informacyjny 0-601-704-704

LINIA SERC®
ZAWRZYJ NOWE ZNAJOMOŚCI - MOŻE NA DŁUŻEJ!

Bezpłatne nadawanie ogłoszeń!

JAK ODPOWIEDZIEĆ, I JAK ODSŁUCHAĆ ODPOWIEDZI?

(0-22) 629-95-70 0-700-71-631
Codziennie. 8⁰⁰ - 21⁰⁰ 24 godziny na dobę!

Nadaj ogłoszenie - podyktuj treść, a otrzymasz numer skrytki głosowej do nagrania dodatkowych informacji, oraz tajny kod do odsłuchiwania nadanych do Ciebie wiadomości.

Zadzwoni. (4.22 zł/min) Podaj numer skrytki głosowej (ogłoszenia) interesującego Cię anonsu. Komputer odtworzy żądane nagranie. Nagraj wiadomość. Ogłoszeniodawca nawiąże z Tobą kontakt.

Pani pozna Pana

♥ Nie mam majątku, lecz mam serce, 51 lat i pogodę ducha. Jestem sympatyczną, zadbaną i wolną kobietą. Od mężczyzny oczekuję lojalności, ciepła, miłego usposobienia i stanu wolnego. Skrytka głosowa: 8134

♥ 30-letnia blondynka, 176 cm, pozna wrażliwego, pogodnego kawalera, poważnie myślącego o życiu. Kraków. Skrytka głosowa: 8373

♥ Elegancka, kobieca i wrażliwa, krakowianka po 50 pozna kulturalnego, inteligentnego i niezależnego Pana do 65 lat. Skrytka głosowa: 8427

♥ 28-letnia brunetka w separacji, z 6-letnią córeczką, o romantycznym usposobieniu pozna Pana czulego, odpowiedzialnego, ceniącego życie rodzinne do lat 35. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 8472

♥ 38 letnia, niebieskooka, blondynka, 2 dzieci pozna kulturalnego, ze średnim lub wyższym wykształceniem Pana w celu zawarcia przyjaźni, która przerodzi się w głębsze uczucie. Skrytka głosowa: 8456

♥ Odpowiedniego kandydata, na męża poszukuje wartościowa, atrakcyjna, wykształcona 45-latką. Skrytka głosowa: 8459

♥ 22-letnia szatynka o romantycznym usposobieniu pozna przystojnego i odpowiedzialnego chłopca, niezależnego finansowo do 26 lat z wykształceniem średnim. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 8470

♥ Atrakcyjna panna, 28/163, blondynka, wyższe wykształcenie, czuła, inteligentna, pozna wysokiego, kulturalnego, zadbanego Pana, z wyższym wykształceniem, bez nałogów, do 35 lat, z Krakowa. Skrytka głosowa: 8239

♥ Partnera na bal sylwestrowy, a może i na całe życie poszukuje zgrabna blondynka, po 40, z wyższym wykształceniem, z poczuciem humoru i licznymi zainteresowaniami, dobrze tańcząca. Skrytka głosowa: 8272

♥ Atrakcyjna, zgrabna 58-letnia, blondynka z wyższym wykształceniem pozna odpowiedniego Pana najchętniej z województwa toruńskiego lub ościennych. Skrytka głosowa: 8322

♥ Poszukiwana Sympatyczna, Brunetka Stop po studiach Stop przed 30-ką Stop około 170 cm Stop Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 8343

♥ Ciemna blondynka, 30/174, w separacji, z dużą dozą optymizmu i humoru, szczerą, pozna Pana o wys. kult. osobistej, przystojnego, słusznego wzrostu, niezależnego, w wieku 37-42 l. Skrytka głosowa: 8074

♥ Aga, 23 lata, zodiakalna Ryba, pracująca studentka, romantyczka, pozna chłopaka, w wieku 24-30 lat, wolnego, mającego dosyć samotności. Skrytka głosowa: 8085

♥ Magdalena. Jeśli czujesz się samotnym, zagubionym, a chcesz żeby Twoje życie zmieniło się na lepsze - zadzwoni. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 8091

♥ Pełna ciepła, optymizmu, krakowianka, wysoka, wykształcona, samotnie wychowująca 5-letniego synka, pozna odpowiedzialnego, wysokiego mężczyznę, w wieku 35-40 lat. Kraków i ok. Skrytka głosowa: 8101

♥ Sympatyczna, uśmiechnięta, 42 l, Ryba, z wyższym wykształceniem, niezal. fin., M4, syn, pozna Pana do 50l., który szuka przyjaznej duszy i chciałby resztę życia przeżyć w ciepłym ognisku domowego. Skrytka głosowa: 8115

♥ 43-letnia blondynka o młodym wyglądzie, szczupła, wychowująca dwoje dzieci, niezależna finansowo pozna Pana poważnie myślącego o życiu, bez nałogów. Skrytka głosowa: 8210

♥ Wolna, niezależna finansowo, pozna Pana po 50, powyżej 170 cm, ceniącego spokój, zaufanie i uczciwość. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 8230

♥ Samotna ze Szczecina, 46/160/52, wdowa, pracująca, syn 17 lat, poszukuje partnera na życie, a nie przygód. Szczecin. Skrytka głosowa: 7875

♥ 35-latką, atrakcyjną, bez zobowiązań, wykształcenie wyższe, pozna pana do 40 o podobnych cechach. Woj. katowickie i ościenne. Skrytka głosowa: 7903

♥ Jestem samotna mam 53 lata, wychowuję 10-letniego wnuka. Mam własne mieszkanie, jestem wesoła, pogodna, towarzyska. Chciałabym poznać zmotoryzowanego Pana. Posiadam prawo jazdy. Skrytka głosowa: 7910

♥ Szczupła blondynka, lat 24, o niebieskich oczach, inteligentna, czuła, z temperamentem pozna Pana starszego od siebie, o podobnych cechach. Skrytka głosowa: 7877

♥ Miła, wesoła blondynka, 29/175, pracująca panna, pozna wysokiego kawalera z poczuciem humoru, niezależnego finansowo. Skrytka głosowa: 7916

♥ Warszawianka, lat 22, zgrabna brunetka, technik ekonomista pozna Pana kulturalnego, niezależnego finansowo, w wieku 24-35 lat. Skrytka głosowa: 7599

♥ 41-letnia z Krakowa, studia, samodzielna i bez zobowiązań pozna odpowiedniego mężczyznę dżentelmena narciarza i podróżnika, ceniącego przyjaźń, odpowiedzialnego i uczciwego. Skrytka głosowa: 7597

♥ Wolna, 42/170, szczupła, wykształcenie wyższe, medyczne, pozna kulturalnego, wysokiego Pana po studiach, chętnie lekarza, w wieku 45-50 lat, który pragnie trwałego związku. Kraków i ok. Skrytka głosowa: 7608

♥ Miła i sympatyczna, ciemna blondynka, lat 29, troszkę z poczuciem humoru, pozna miłego i sympatycznego chłopaka, stanu wolnego, w wieku do 45 lat, z Łodzi lub okolic. Skrytka głosowa: 7611

♥ Atrakcyjne dwie warszawianki, 26 i 32 lata z dużym poczuciem humoru szukają fajnych ludzi. Skrytka głosowa: 7593

♥ Brunetka, 34 lata, z wyższym wykształceniem, wolna lecz samotna, pozna poważnego Pana z minimum średnim wykształceniem, wolnego do lat 40, z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa: 7623

♥ Uczciwego, kulturalnego, wysokiego kawalera po studiach, w wieku 28-36 lat, najchętniej z woj. bielskiego lub okolic, pozna 28-letnią panną o podobnych cechach. Skrytka głosowa: 7669

♥ 42-letnia, wolna blondynka, czeka na swoją drugą połowę, mężczyznę przystojnego, wysokiego o wielkim sercu. Proszę o poważne oferty tylko z Krakowa. Skrytka głosowa: 7477

♥ Młoda, atrakcyjna 46-latką, pogodna, inteligentna, kobieca. Jestem szczupłą, ciemnowłosa, średniego wzrostu poznam w celu towarzyskim inteligentnego, sympatycznego i ciepłego Pana. Skrytka głosowa: 7689

Pan pozna Panią

♥ Chłopak lat 28, niezależny, finansowo pozna Panią do 25 lat. Województwo katowickie i okolice. Skrytka głosowa: 8369

♥ 30-latek, wysoki, bez problemów finansowych, pozna Panią w wieku 18-40 lat. Rzeszów i okolice. Skrytka głosowa: 8429

♥ Jacek. Temperament i charakter, zodiakalnego Lwa, 2 metry wzrostu, szczupły, 29 lat. Poznam bardzo wysoką dziewczynę, młodszą ode mnie - partnerkę w tęczy znaczeń tego słowa. Skrytka głosowa: 8431

♥ Miły, kulturalny 30-latek, pozna atrakcyjną Panią z Krakowa w celu spędzenia romantycznych chwil we dwoje. Skrytka głosowa: 8433

♥ 33-latek w separacji, wysoki blondyn, wykształcony i niezależny finansowo, pozna inteligentną Panią, o miłej aparycji w wieku 27-33 lata z terenu Krakowa lub Skawiny. Skrytka głosowa: 8440

♥ 26 letni kawaler, miły, przystojny, szukający drugiej połowy swojego szczęścia w wieku 19-26 lat z Pomorza. Skrytka głosowa: 8457

♥ Kawaler 34/182/94, mieszkający na wsi w województwie krakowskim pozna miłą Panią w stosownym wieku. Skrytka głosowa: 8465

♥ Kawaler z Gdańska, lat 33, ceniący szczerłość i uczciwość, pracujący, lubiący spacerować oraz tańce pozna uczuciową, bardzo uczciwą Panią do lat 33. Cel matrymonialny. Skrytka głosowa: 8471

♥ Przystojny brunet z Krakowa, 30/180, wykształcenie średnie, zmotoryzowany, zaprzyjaźni się z Panią pełną kobiecości do lat 45, najchętniej Kraków lub b. b. okolice. Skrytka głosowa: 8474

♥ Przystojny, dobrze sytuowany, właściciel dużego przedsiębiorstwa pozna dyskretną, zgrabną, ładną Panią do 35 lat, w celu miłych spotkań i romansów we dwoje. Skrytka głosowa: 8451

♥ Blondyn, 178 cm wzrostu, pozna Panią. Skrytka głosowa: 8477

♥ 30-letni kawaler, z okolic Krakowa, o szerokich zainteresowaniach pozna Panią w odpowiednim wieku. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 8494

♥ 30/180/85 z Warszawy, wykształcenie średnie, sprzedawca, spokojny domator, bez nałogów, pozna na dobre i źle sympatyczną dziewczynę z mieszkaniem. Z Warszawy. Skrytka głosowa: 8252

♥ 50-letni, niezależny krakowianin poszukuje spokojnej Pani bez zahamowań, z własnym mieszkaniem. Skrytka głosowa: 8255

♥ Sympatyczny szatyn z Krakowa, 48/175, dobrze sytuowany bez nałogów, wszechstronnie zainteresowany, pozna atrakcyjną, uroczą, niebanalną Panią z temperamentem i poczuciem humoru. Skrytka głosowa: 8263

♥ 30-latek, niezależny finansowo pozna atrakcyjną Panią, w wieku 18-35 lat, w celu towarzyskim. Skrytka głosowa: 8276

♥ Pan lat 44 pozna, wysoką, szczupłą Panią do lat 50 z mieszkaniem. Warszawa. Skrytka głosowa: 8295

♥ Pan w średnim wieku, pozna samotną, zadbaną, samodzielną Panią bez zobowiązań. Kraków. Skrytka głosowa: 8309

♥ 42 lata, 180 cm wzrostu, szczupły, wolny lecz bardzo samotny, romantyk spod znaku Wagi pozna Panią do lat 40, która jest zdecydowana na trwałe związki. Skrytka głosowa: 8333

♥ Jestem atrakcyjnym 45-latką, czułym, niekonfliktowym, 176 cm wzrostu, bez nałogów, z własnym domem, 11-letnią córką, chętnie poznam Panią do 38 lat. Skrytka głosowa: 8335

♥ 45/176/63 wykształcenie wyższe, medyczne, warunki materialne b. dobre poznam Panią do 35 l., wolną, sympatyczną, która zechce u mnie zamieszkać, interesuje mnie tylko trwałe związki. Skrytka głosowa: 8337

♥ 24-letni kawaler szuka dziewczyny o romantycznym usposobieniu, lubiącej samochody oraz szalone wypadki. Skrytka głosowa: 8135

♥ Kawaler, atrakcyjny, 38/183, wykształcenie wyższe, często chowianin, niebieskooki szatyn, bez zobowiązań, praktykujący katolik, wesoły optymistą pozna jasnoooką, zgrabną, dość wysoką pannę. Skrytka głosowa: 8352

♥ 25-latek, 170 cm wzrostu, ciemny blondyn, niezależny pozna miłą i sympatyczną dziewczynę do 27 lat, o romantycznym usposobieniu. Tylko Kraków. Skrytka głosowa: 8361

♥ 35-letni, 176 cm wzrostu, wysportowany wykształcenie wyższe pozna Panią do lat 40. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 8362

♥ Kawaler, 29/186, przystojny, inteligentny i wrażliwy pozna miłą, atrakcyjną Panią z wykształceniem minimum średnim. Skrytka głosowa: 8066

♥ 26/168, blondyn, o niebieskich oczach pozna Panią w wieku 24-30 lat, która zechce nawiązać z mną dłuższą znajomość, może nawet na całe życie. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 8084

♥ Krakowianin z fantazją, dobrze tańczący, lubiący przygodę i podróże, niezależny materialnie, pozna Panią do lat 45, której mógłby umilić życie. Skrytka głosowa: 8108

♥ Bliźniak z Bydgoszczy, 27 lat, ceniący szczerłość i uczciwość, pracujący pozna dziewczynę poważnie myślącą o życiu, może być z dzieckiem. Skrytka głosowa: 8113

♥ Wysoki blondyn, 43 lata, pozna Panią w wieku 30-50 lat. Polska południowa. Skrytka głosowa: 8182

♥ 39/180, ciemny blondyn Wodnik, pozna Panią zdecydowane na stały związek w wieku do 36 lat. Skrytka głosowa: 8200

♥ 54-latek z Opola, czuły, wrażliwy, finansowo niezależny, z wykształceniem wyższym, pozna Panią ok. 50 lat, lubiącą długie spacerować, teatr, kino i oczekującą spontanicznej przyjaźni. Skrytka głosowa: 8215

♥ Pan 45/179/85, uczciwy, bez nałogów, 17-letni syn pozna Panią z którą się zaprzyjaźni. Województwo krakowskie i ościenne. Skrytka głosowa: 8222

♥ Brunet lat 45 z Krakowa, o miłym usposobieniu, z poczuciem humoru pozna Panią, najchętniej z Krakowa. Skrytka głosowa: 8223

Hutnik – spadek zamiast awansu? Skromny dorobek

18 punktów, 5 zwycięstw, 3 remisy, 6 porażek, 15 strzelonych i 17 straconych bramek, 11 miejsce w tabeli – oto dorobek

ne rozczarowanie. Zamiast awansu, Hutnikowi grozi spadek! Trudno w to uwierzyć, ale czy ktoś przed dwoma laty mógł

przygotowawczym do sezonu, brak odpowiedniego zaangażowania i minimalizm zawodników, zaskakująco słaba forma kilku graczy – to główne z nich.

W rankingu trenera Hajdasa najlepsi piłkarze drużyny w minionej rundzie to: 1. Romuzga, 2. Stanek, 3-4. Lacabidze i Duda, 5. Sosin. Duży zawód sprawili natomiast Ziółkowski, Gruchała i Wawrów. Najlepiej – według Hajdasa – Hutnik grał w... przegranych meczach z Jeziorakiem i Ceramiką oraz w wygranym spotkaniu z Unią Tarnów (co ciekawe – wszystkie gry na wyjeździe).

O uniknięcie spadku będą zapewne walczyć drużyny zajmujące obecnie od szóstego do czternastego miejsca w tabeli (outsider Stal Sanok z zaledwie 3 punktami praktycznie nie ma szans na utrzymanie się w lidze). Od szóstej w tabeli Stali Hutnika dzieli zaledwie 3 punkty. Rywalizacja o uniknięcie degradacji będzie z pewnością niewyłącznie zacięta.

Teraz piłkarze Hutnika przebywają na urlopach. Zajęcia wznowią 1 grudnia. Po przerwie świąteczno-noworocznej znowu spotkają się na treningach. W ostatniej dekadzie stycznia udadzą się na obóz do Brennej. W jakim składzie? (FIL)

Wyniki Hutnika w rundzie jesiennej

Hutnik - KSZO Ostrowiec 2-1	Sosin, Romuzga	IV
Górniki Łęczna - Hutnik 1-0		X
Hutnik - Stal St. Wola 0-0		X
Wawel Kraków - Hutnik 4-3	Gruchała, Wawrów, Krupa	X
Hutnik - Petrochemia Płock 1-2	Ziółkowski	XII
RKS Radomsko - Hutnik 3-0		XIII
Hutnik - Piotrcovia-Ptak 2-1	Sosin, Lacabidze	XI
Jeziorak Ilawa - Hutnik 2-0		XIII
Stal Sanok - Hutnik 0-2	Wawrów, Sosin	XI
Hutnik - Hetman Zamość 0-0		X
Hutnik - Avia Świdnik 2-1	Duda, Ozimek	X
Unia Tarnów - Hutnik 0-2	Ozimek, Wawrów	IX
Hutnik - Korona Kielce 0-0		X
Ceramika Opoczno - Hutnik 2-1	Sosin	XI

Kolejno od lewej: wyniki, bramki i miejsce Hutnika w tabeli. W pierwszych sześciu meczach Hutnik prowadził Waldemar Kocot, w siódmym Bogdan Ciućmański, w pozostałych Bogusław Hajdas.

piłkarzy Hutnika w rundzie jesiennej II ligi. Jak na drużynę, która w ubiegłym sezonie była – przez wiele kolejek – głównym kandydatem do awansu do ekstraklasy, jest on bardzo skromny. Kibice ekipy z Suchych Stawów liczyli, że znowu włączy się ona do walki o powrót do grona najlepszych jedenastek w kraju. Tymczasem spotkało ich ogrom-

by pomyśleć, że drużyna, która w sezonie 1995/96 zajęła trzecie miejsce i grała w Pucharze UEFA, po roku zostanie zdegradowana do II ligi? Lepiej więc dmuchać na zimne...

Nasi rozmówcy – prezes klubu, trener drużyny i dwaj czołowi piłkarze – wskazują na kilka przyczyn takiej a nie innej postawy hutników. Błędy w okresie

Trener Bogusław Hajdas:

Samozadowolenie i nieskuteczność

– Przejął Pan zespół po szóstej kolejce. Miał on na koncie tylko cztery punkty i zajmował dopiero trzynastą lokatę.

– Ja biorę odpowiedzialność za całą rundę! Gdy przyszedłem do Hutnika miałem jasno postawiony cel – jak najszybciej dociągnąć do grupy środkowej tabeli. Chodziło o to, by zacząć wygrywać, obojętnie w jakim stylu, byle tylko zespół uwierzył w siebie i odblokował się psychicznie. Musiałem zmienić ustawienie zespołu. Przesunąłem Romuzgę z pomocy do obrony, Sosina z obrony do ataku i wyciągnąłem Lacabidze z rezerwy. Ta zmiana roli przyniosła korzyści.

– Co było przyczyną nieudanego startu Hutnika w rozgrywkach?

– Byłem zdziwiony, gdy się dowiedziałem, że przed sezonem zespół w ciągu dwudziestu dni rozegrał aż sześć gier kontrolnych. Wcześniej przeżył on bardzo denerwującą końcówkę walki o wejście do ekstraklasy i miał krótką przerwę na odpoczynek. Doprowadziło to do zmęczenia psychicznego i fizycznego. Ponadto rozszerzenie kadry do 27 zawodników wpłynęło na ilość, a nie jakość zajęć. To wszystko miało się odbić na postawie piłkarzy.

– Ci ostatni zagraли grubo poniżej swoich możliwości...

– Być może po poprzednim sezonie uwierzyli, że będą zno-

Wawrów często zawodził pod bramką rywali. Fot. Wacław Kłag

wu faworytami. Ich samozadowolenie, wynikające z poczucia wyższości, miało wpływ na postawę na boisku. Moi poprzednicy postawili na tych a nie innych graczy, którzy jednak nie sprawdzili się i trzeba było szukać innych rozwiązań. Ja postawiłem na ośmiu-dziesięciu piłkarzy, którzy tworzyli trzon zespołu. Forma Hutnika nie była najlepsza, ale ustabilizowana. Przez prawie dwa miesiące nie poniósł on przecież porażki.

– Pana krótka ocena poszczególnych formacji?

– Bramkarz Stanek grał dobrze, nie zawodził. Obroncy za luźno kryli rywali, muszą grać bardziej agresywnie. Pomocnicy za wolno konstruowali akcje, zbyt rzadko strzelali z dystansu. Napastnicy mieli problemy ze skutecznością. Nie ma szybkich, przebojowych zawodników. Zawiedli mnie zwłaszcza trzej gracze i będzie wykorzystywał swój strzał, a grał zachowawczo, bojaźliwie. Wawrów potrafił przestać kilkanaście minut, by nagle wyrobić sobie dogodną pozycję i ją... zmarnować.

– W zimowej przerwie będzie nad czym popracować.

– Przed nami okres przygotowawczy do rundy wiosennej. Zawodnicy muszą wyrobić sobie żelazną kondycję, nauczyć się presingu i gry kombinacyjnej, umieć wykorzystywać stworzone sytuacje. W poprawie tych mankamentów widzę źródło sukcesu, jakim byłoby uniknięcie spadku. (FIL)

Prezes klubu Janusz Popiołek:

Będą zmiany

– Jak Pan ocenia występ Hutnika w minionej rundzie?

– Oczekiwania moje były zupełnie inne. Uważałem, że drużyna włączy się do walki o awans do pierwszej ligi. Życie jednak pokazało, że nie było jej na to stać. Warunki organizacyj-

drużyny. Będą zmiany w kadrze. Konieczne są wzmocnienia. Dotyczy to przede wszystkim ataku. Wawrów ma umiejętności napastnika, ale nie umie wykorzystywać sytuacji podbramkowych. A miał ich w tym sezonie multum. Trzeba też po-

Kiedy Moskal zdobędzie gola dla Hutnika? Fot. Wacław Kłag

no-finansowe, jakie stworzyliśmy drużynie, były znakomite. Podejrzewam, że jedne z najlepszych w drugiej lidze i chyba nie ustępujące czołowce klubów ekstraklasy. Wydaje mi się, że albo nastąpiły błędy w przygotowaniu piłkarzy do sezonu, albo oni sami zlekceważyli poszczególne mecze, choć niektórzy z nich twierdzą, iż wkładali w grę maksimum swoich sił i umiejętności.

– Hutnik jest na pozycji spadkowej. Czy w związku z tym dojdzie do jakichś zmian personalnych?

– Oczywiście, gdyż nie można tego tak zostawić. Zostaną podjęte pewne decyzje wobec

myśleć o zabezpieczeniu tyłów, choć drużyna straciła stosunkowo mało goli. Nie ma kto prowadzić gry. Albo więc należy poszukać stopera z prawdziwego zdarzenia i przesunąć z powrotem Romuzgę do pomocy, albo znaleźć kogoś na jego miejsce w drugiej linii.

– W tej rundzie Hutnika prowadziło aż trzech trenerów...

– Nie można mieć większych zastrzeżeń do pracy obecnych szkoleniowców. Trzeba jednak drużynę odmłodzić, pomyśleć o jej przebudowie. Na pewno stać ją na zapewnienie sobie bezpiecznego miejsca w tabeli. (FIL)

Upada Stolarz – oby nie upadł jego zespół. Fot. Wacław Kłag

Dariusz Romuzga:

Bez przyspieszenia

– Przyczyn naszej kiepskiej postawy jest kilka. W niektórych meczach o wyniku decydowały braki szybkościowe. Graliśmy w jednym tempie, nie mogliśmy przyspieszyć. Brakowało nam też skuteczności. To, że obrońca Sosin został najsukuczniejszym zawodnikiem drużyny o czymś świadczy. Cały czas czkawką odbija się porażka z Wawelem. Często do niego wracamy w rozmowach. Po tym meczu w naszej grze coś się zacięło. Zbyt dużo punktów straciliśmy u siebie, na przykład remisując z Hetmanem i Koroną.

– Od momentu przyjsia do Hutnika trenera Hajdasa ustabilizował się skład zespołu, nie było tyle roszad co wcześniej. Za trenerów Koconia i Ciućmańskiego grałem w pomocy. Potem zostałem przesunięty do obrony. Cały zespół został też przestawiony jeśli chodzi o grę defensywną. Żeby wygrać mecz, nie można przecież stracić bramki. W ostatnich meczach zespół pokazał, że nie stoi na straconej pozycji.

– Przed sezonem odeszli Kaliszan i Jamróz, a przyszedł Moskal. Liczyliśmy na to, że znowu włączyliśmy się do walki o awans. Niestety, stało się inaczej. Nic więc dziwnego, że atmosfera w klubie nie jest za dobra. Potrzebne są wzmocnienia. Musimy w tym sezonie za wszelką cenę obronić się przed spadkiem, a w przyszłym spróbować znowu włączyć się do rywalizacji o powrót do pierwszej ligi. (FIL)

Kadra zagra na Malcie

Piłkarska reprezentacja Polski w tym roku zakończyła występy. Selekcjoner Janusz Wójcik myśli już o przygotowaniach do wiosennych meczów Euro '2000 z Anglią i Szwecją. Zgrupowanie kadry przed marcowymi spotkaniami o punkty zaplanowano na Malcie (1-10 lutego). Nasz zespół rozegra tam trzy spotkania – z reprezentacją gospodarzy, klubowym zespołem Hibernias Corrabino, a na zakończenie z Finlandią. Koszty obozu pokryje firma UFA zajmująca się pośrednictwem w sprzedaży praw do transmisji telewizyjnych.

Wójcik na Maltę uda się już dziś, aby na miejscu przekonać się, jakie warunki będą mieli piłkarze podczas zgrupowania. Z wyspy bezpośrednio polecą do Londynu na towarzyski mecz w środę Anglia – Czechy. Potem czeka go szereg wizyt w Europie, gdzie będzie rozmawiał z władzami klubów o zwolnieniach polskich piłkarzy na lutowy obóz.

PZPN prowadzi też rozmowy z Federacją Austriacką, aby na początku marca w Polsce doszło do meczu reprezentacyjnych jedenastek obu krajów. (PAP)

9 spotkań

W środę odbędzie się pięć spotkań eliminacyjnych piłkarskich ME 2000. Sytuacja polityczna na Bałkanach spowodowała, że UEFA przełożyła wcześniejsze terminy gier w Tiranie i w Belgradzie. Mecze Albania – Grecja (gr. 2) oraz Jugosławia – Irlandia (gr. 8) będą się mogły odbyć dopiero teraz. Pozostałe pary to: Irlandia Płn. – Mołdawia (gr. 3), San Marino – Cypr (gr. 6) i Malta – Macedonia (gr. 8). Jutro rozegrane zostaną także mecze towarzyskie: Anglia – Czechy, Luksemburg – Belgia, Niemcy – Holandia i Brazylia – Rosja. (PAP)

Liga hokejowa NHL

Keenan przed progiem

Trener hokeistów Vancouver Canucks – Mike Keenan wciąż się nie może doczekać na zwycięstwo nr 500 w swojej karierze. Jego dotychczasowy bilans to 499 wygranych, 112 remisów i 356 porażek. W Klubie 500 znajduje się na razie tylko 5 trenerów NHL: Scotty Bowman, Al Arbour, Toe Blake, Dick Irvin i Billy Reay.

Klasyfikacja kanadyjska: 1. Forsberg (Colorado) 23 pkt (5 bramek + 18 asyst), 2. Lindros (Philadelphia) 21 (11+10), 3. Jagr (Pittsburgh) 21 (5+16); strzelcy: 12 goli – Guerin (Edmonton) i Amonte (Chicago), 11 – Lindros, 10 – LeClair (Philadelphia) i Fleury (Calgary).

Niedziela w NHL: Chicago Blackhawks – Ottawa Senators 2-2 (Amonte 27 PP, Daze 46 PP – Pitlick 24, Van Allen 45 SH), Vancouver Canucks – Colorado Avalanche 1-2 (McCabe 1 – Deadmarsh 45 i 48 PP).

W Konferencji Wschodniej prowadzi Toronto 20 pkt (2-4. New Jersey 18, 6-8. NYI 16), w Konferencji Zachodniej Dallas 20 pkt.

Wojciech Ozimek:

Zabrakło mobilizacji

– W dużym stopniu na naszym nieudanym występie w rundzie jesiennej zaważył falstart w rozgrywkach. W sześciu pierwszych meczach zdobyliśmy tylko cztery punkty i zostaliśmy w blokach. Przełomowe znaczenie miał nieudany mecz z Wawelem. Do przerwy prowadziliśmy 3-1, ale przegraliśmy 3-4. To nas zatamowało. Nie mogliśmy dojść do siebie, a dobiła nas kolejna porażka, u siebie z Petrochemią.

– Dlaczego tak słabo wystartowaliśmy? Być może w drużynie nastąpiło rozprężenie po serii zwycięstw w rundzie wiosennej. Nie byliśmy zmobilizowani do następnego sezonu. Myśleliśmy, że będzie nam łatwiej grać. Tymczasem wiele drużyn

w drugiej lidze uczyniło postępy i poziom się wyrównał. Czy w lecie mieliśmy za dużo sparingów? Moim zdaniem, nie. Przecież sparingi to też metoda treningowa. Nie każdy zawodnik grywał całe mecze, więc trudno było mówić o zmęczeniu.

– Brakowało nam radości z gry, wigoru, czasem ambicji i waleczności. A przecież gramy o pieniądze, apanaże dla siebie i naszych rodzin. Gdybyśmy wygrali z Wawelem, być może nie mielibyśmy „noża na gardle”. Będziemy bronić się przed spadkiem. Najważniejsze będą pierwsze mecze, w których zmierzymy się z drużynami z czołówki tabeli, nie licząc Wawelu, ale to z kolei znowu będą derby. Nie możemy ponieść wtedy za dużych strat. (FIL)

Mała NBA

Zapraszamy za rok

Zgodnie z obietnicą wracamy dziś do wydarzeń z parkietu krakowskiej AWF, gdzie w sobotę i w niedzielę odbył się turniej Małej NBA.

Zawody dały nam, jako współorganizatorom obok Krakowskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, dużo satysfakcji. Było wielu uczestników, którzy wystartowali po raz trzeci, byli tacy, którzy debiutowali. Wszyscy walczyli niezwykle ambitnie, bez kalkulacji, nawet jeśli do końca meczu pozostawały sekundy, a wynik był przesądzony. Takiego podejścia koszykarzy nie ma nawet w zawodowych ligach. **Widząc to zamierzamy kontynuować zabawę, już teraz zapraszając do przyszłorocznej edycji.**

Poniżej publikujemy składy drużyn, którym nie udało się awansować z grup (wczoraj przedstawiliśmy najlepszych).

Rocznik 1986

Wyciąże Wolica: Piotr Michno, Grzegorz Kurak, Artur Kordyl, Marcin Ratajczyk, Dawid Krysiak, Michał Jędras, Rafał Krok, Dariusz Bereta, Daniel Salamon, Emil Koczur. **SP nr 105:** Marcin Gębik, Kamil Kuliś, Mateusz Grabowski, Dominik Policht, Łukasz Misa, Paweł Bies, Jan Adamski,

ba Całka, Konrad Mroczek, Marcin Kropidłowski, Dominik Roman, Maciej Chołda, Stanisław Gryglewski, Marcin Karman, Marcin Wilk. **Kami-kadze Bibice:** Bartłomiej Buddek, Konrad Sidełko, Daniel Gryz, Michał Stopa, Dawid Frański, Jacek Kowal, Paweł Chomik. **SP nr 152:** Piotr Madejski, Piotr Michniewski, Marek Batko, Dawid Kwiatek, Damian Piechota, Marcin Szczygieł, Arkadiusz Wojna, Maciej Stabrawa, Łukasz Krzysztofiński, Krystian Kwiatkowski. **Albertus:** Rafał Bar, Adam Buczek, Arkadiusz Kowalczyk, Jarek Kollar, Jarek Maciąg, Grzegorz Radecki, Łukasz Toruński, Maciej Wójtowicz, Wojciech Abram, Jacek Kabziński. **TSSP nr 5:** Piotr Kotarba, Maciej Klara, Antoni Oczkoś, Michał Bobrowski, Jakub Turbasa, Kamil Biernat, Piotr Kozłowski. **Ogniste Byki Brzesko:** Michał Gargul, Piotr Szczupak, Marcin Brożek, Karol Wójcik, Radosław Duda. **Klasa 83:** Bartłomiej Muszyński, Marcin Weiner, Michał Kowalczyk, Sergiusz Romaszyn, Grzegorz Kawa, Wojciech Frącz, Mirosław Bęben. **Dynamite Łazany:** Rafał Zawadzki, Przemysław Sosin,

Fot. Waclaw Klag

Adrian Nowicki, Artur Antkowiak. **Garbarnia:** Michał Rusoń, Grzegorz Maj, Grzegorz Kotara, Grzegorz Rożek, Maciej Skowroński, Paweł Wąs, Tomasz Wolas, Maciej Pęczek, Marcin Nęcka, Mateusz Siedlarz, Marcin Siedlarz. **SP nr 157:** P. Zgiejszewski, K. Olszówka, M. Gumula, K. Olszówka, K. Wierciak, F. Nowak, J. Jacaszek, B. Zimoląg, K. Haniaczek, A. Kuczak, J. Machlowski, Mikrut, Poczekajko, Rybicki.

Rocznik 1985

Szerszenie: Piotr Jakóbiec, Łukasz Toruński, Dawid Rogosz, Kazimierz Burek, Bartosz Rybski, Grzegorz Kania, Adam Woźniak, Rafał Kasza. **SP nr 4 Wieliczka:** Rafał Janiszewski, Mirosław Satora, Przemysław Durbas, Jakub Niezgoda, Maciej Żuchnicki, Robert Wojtasik, Jakub Stawarczyk, Jarosław Frey, Artur Królikowski. **SP nr 88:** Andrzej Olejarczyk, Sebastian Karaś, Sławomir Chochół, Adam Myśliński, Tomasz Saraba. **SP Wysocice:** Leszek Czop, Marcin Kędziarski, Norbert Michnowski, Jan Wesołowski, Szczepan Wydmański, Przemysław Furgał, Wojciech Czekaj, Piotr Królikowski, Kamil Siudak.

Rocznik 1983/84

Muski Owocowe Bochnia: Rafał Sroka, Kuba Ujejski, Ku-

Szczepan Machna, Waldemar Wilk, Jerzy Kowalik, Michał Wrześniak. **SP nr 3 Wieliczka:** Krzysztof Dzidek, Piotr Kmiecik, Przemysław Pyciński, Arkadiusz Ślęczka, Paweł Kaleta, Paweł Mika, Mariusz Kot, Łukasz Klasa, Tomasz Prus. **SP nr 4 Wieliczka:** Łukasz Janiszewski, Krzysztof Gromek, Hubert Gąsienica, Tomasz Termakowski, Tomasz Szewczyk, Arkadiusz Krupianik, Krzysztof Wąsik, Rafał Janiszewski, Łukasz Heberkiewicz. **Worms SP nr 109:** Zbigniew Broś, Michał Kollbek, Grzegorz Krzemieński, Piotr Trybek, Dominik Lenart, Dominik Piekarcz. **Go-szyckie Sokoly:** Łukasz Kaczmarczyk, Kamil Waclawik, Tomasz Żak, Rafał Przewłocki, Tomasz Jędras, Tomasz Szota, Tomasz Droźniak, Mariusz Wlazło. **Czerwone Smoki:** Marcin Kępa, Zdzisław Wojciechowski, Iwo Gonet, Grzegorz Głód, Marcin Mróz, Michał Pułdowski. **SP nr 84:** Łukasz Michalik, Dariusz Bednarczyk, Łukasz Szmer, Marcin Przybylski, Paweł Guzik, Michał Kwinta, Krzysztof Wójtowicz. **SP nr 157:** P. Goderecki, T. Wójtowicz, P. Abram, D. Iwanowicz, Sz. Zadwórny, D. Smajek, A. Malik, P. Sikora, P. Guja, M. Kazmirek. **(KAW)**

Do wszystkich Europejczyków:

Podróżować business class.
Płacić jak za economy class.
Teraz także paczki mają taką możliwość.

EUROPACK już tu jest. Na czas.

SERVISCO, wspólnie z wiodącymi firmami przesyłkowymi, opracowało zupełnie nową usługę dla firm: EUROPACK. Szybszą od poczty i tańszą od przesyłek jednodobowych. A przede wszystkim: punktualną.

Paczki są odbierane bezpośrednio u Klienta i dostarczane do 18 krajów w Europie. Przesyłki są monitorowane przez elektroniczny system kontroli. I to wszystko bez specjalnego oznakowania – wystarczy jedna naklejka.

Więcej informacji pod numerem 0 800 61 801.

www.servisco.com.pl

servisco

Ogłoszenia ekspresowe

Dokończenie ogłoszeń ekspresowych ze strony 23

Usługi

AUTOTRANSPORT, izoterma, faktury VAT; 1,5 t, 3,5 t. 0601-439-401, 090-37-33-25. 585495

CYKLINOWANIA. /012/413-23-11. 166365

FLIZOWANIA, panele. /012/425-23-88. 586848

FLIZOWANIE. /012/647-83-09. 585775

FLIZOWANIE. /012/657-50-22. 585758

FLIZOWANIE, boazeria. /012/641-13-26. 586831

FLIZOWANIE, hydraulika. Katalogi z wykonanych prac. 0601-527-471. 585762

FLIZOWANIE, hydraulika, remonty. 012/649-76-58. 585874

MALOWANIE, tapetowanie, 012/657-38-02. 584530

MALOWANIE, tapetowanie. /012/655-80-89. 586728

REMONTY, adaptacje. 012/658-54-39. 586012

TRANSPORT, 3,5 t. 0501-43-529. 585561

ZŁOTA rączka. 0501-425-006. 166678

ŻALUZJE. /012/655-86-36. 584846

Usługi budowlane

BRUKARSTWO. 0602-597-415, /012/657-84-65 po 20.00. 586654

FLIZOWANIE, hydraulika, panele. 012/412-31-36. 586757

TYNKI, remonty. /012/282-47-93, po 17.00. 585592

Biznes

BAR gastronomiczny 130 m², odstąpię. 0602-607-993. 586835

DŁUGI odzyska „Dryl”. 012/429-24-87. 586074

DWA stanowiska handlowe ocieplone, dobra lokalizacja, pl.targowy „Efekt” sprzedam. Oferty pisemne nr-D5262, B.O. Józefińska 71/1. 586068

FIRMA „Dryl” zatrudni mężczyzn, wzrost minimum 188 cm, masa minimum 95 kg, nienormowany czas pracy. 012/429-55-96. 586070

ODSTĄPIĘ nowo otwarty sklep ogólnospożywczy. 0601-46-08-19. 586824

Pożyczki

FULLKREDYT, pożyczki bankowe. 012/632-25-60. 585624

Różne

AUTORYZOWANY przedstawiciel Idea Centertel poszukuje partnerów handlowych lub lokali do wynajęcia na terenie Olkusza. 090-332-999, 0501-36-55-55. 586800

NAGRODA za wskazanie miejsca postoju niebieskiego 126p, KWM 8982. /012/655-21-96. 586770

PRODUKTY Herbalife dla zdrowia. 0602-51-17-81. 166642

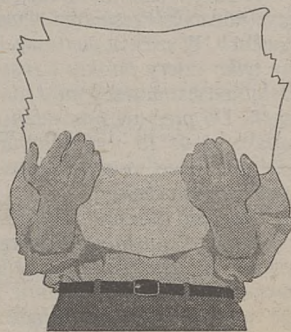
ŚWIADKÓW kolizji na skrzyżowaniu al. 29 Listopada z Opolską, dnia 14.11 1998, ok. 23.00, proszę o kontakt. /012/285-04-19, 0602-239-557. 586729

ŚWIADKÓW wypadku, 21 października, 16.40, Zakopiańska, proszę o kontakt. /012/270-30-55. 586651

ZIOŁA dobre na wszystko. Naturalny i bezpieczny program kontroli wagi. 0604-40-42-36. 585544

Towarzyskie

012/422-19-27. 166674

Komputer

DZIENNIK POLSKI

OPROGRAMOWANIE • AKCESORIA • TELEKOMUNIKACJA • AUDIOVIDEO

Portfel w telefonie

Motorola przedstawiła nową kategorię przenośnego telefonu – pierwszego, który jest w stanie odczytać inteligentne karty innych producentów. To wielka broń w czasach, gdy nadużycia kart płatniczych stają się codziennością. **Szczegóły – str. 34**

Blue Mountain kontra Pacific Blue

Który szybszy?

Ofiarą nieustających zmagania o zaszczytny tytuł najszybszego komputera świata padło ostatnio amerykańskie Ministerstwo Energetyki. W odstępie zaledwie dwóch tygodni najszybszymi komputerami ogłosiło dwie różne maszyny.

Za najszybszy komputer świata Ministerstwo Energetyki uznało przed tygodniem komputer Blue Mountain wyprodukowany przez Silicon Graphics, zdolny wykonać 1,6 biliona operacji na sekundę. Jednak zaledwie dwa tygodnie wcześniej to samo ministerstwo wskazało na komputer Pacific Blue, zbudowany przez IBM i zdolny wykonać 3,9 biliona operacji na sekundę.

Według Ernesta Moniza, podsekretarza stanu w Ministerstwie Energetyki, oba komputery są najszybsze – każdy z nich na swój sposób. Jego zdaniem, przyczyną zamieszania jest odmien-

ność testów, jakim poddano komputery. Pacific Blue został poddany testowi na szczytową prędkość wykonywania operacji, natomiast Blue Mountain zbadano pod kątem jego możliwości w pracy ciągłej.

W teście Linpack, jednym ze standardowych testów przemysłu komputerowego, Blue Mountain osiągnął rewelacyjny wynik. Testu tego nie przechodził jednak jeszcze Pacific Blue, który osiągnął wcześniej doskonały wynik w teście na szczytową prędkość obliczeniową. Z kolei tamtego testu nie przechodził Blue Mountain.

Zdaniem dyrektora wykonawczego Silicon Graphics Richarda Belluzzo, to właśnie komputer jego firmy jest najszybszy, bowiem testy przeprowadzono na typowych aplikacjach. IBM nie skomentował tego oświadczenia. **(PAP)**

Dozwolone od lat 16

Rząd holenderski zapowiedział, że pociągnie do odpowiedzialności karnej właścicieli sklepów, w których sprzedano by dzieciom w wieku poniżej 16 lat szczególnie brutalną grę komputerową Carmageddon II. Minister sprawiedliwości Benk Korthals powiedział, że prawo nie zezwala mu na wprowadzenie całkowitego zakazu sprzedaży tej kontrowersyjnej gry, symulującej szaleńczą jazdę samochodem po ulicach miasta. Punkty zbiera się za rozjeżdżanie przechodniów i zwierzątek. Gra weszła w piątek do sprzedaży w Holandii, z wyraźną adnotacją na opakowaniu, zabraniającą sprzedawania jej dzieciom poniżej 16 lat.

Czas na „Pył”

Optimus proponuje grę stworzoną całkowicie przez Optimus Nexus o nazwie Pył. Jest to historia najemnika „opowiedziana” z perspektywy pierwszej osoby. Akcja gry toczy się w dalekiej przyszłości, w czasach gdy Galaktykę ogarnęła fala wojen, a ludzkie cesarstwo stanęło na krawędzi zagłady. Każdy gracz będzie mógł wcielić się w rolę głównego bohatera już 20 listopada, wydając 149 złotych.

Przed wszystkim poczta

Użytkownicy Internetu w Niemczech korzystają z niego głównie do przesyłania poczty elektronicznej. Tak twierdzi 63 proc. ankietowanych użytkowników Internetu. Instytut Demoskopijny zapytał o sposób wykorzystania Internetu 9500 osób między 14 i 64 rokiem życia. Co drugi ankietowany informował, że Internet służy mu do spędzenia czasu wolnego. Niemieccy użytkownicy odnoszą się niechętnie do dokonywania zakupów w Internecie. Jedyne 10 proc. odpowiedziało, że nabywa towary tą drogą.

Cyfrowa TV w komputerze

Compaq i Panasonic przedstawia po raz pierwszy na targach Comdex sprzęt przeznaczony do oglądania cyfrowej telewizji DTV za pomocą komputera. Na początku przyszłego roku Compaq oferować będzie ów sprzęt jako opcjonalne wyposażenie komputerów Presario. Nowa karta kosztować będzie około 800-900 dolarów. **WWW.CHIP.PL I PAP**

Największy na świecie

Kawał twardego

International Business Machines Corp. (IBM) zaprezentował w Nowym Jorku w minioną środę największy dysk twardy dla komputerów osobistych. Ma on pojemności 25 GB. Jeśli odbiorcy stwierdzą, że Deskstar 25 GP (bo tak się on nazywa) jest zbyt wielki jak na ich potrzeby, to IBM przygotował także jego nieco okrojona wersję – 22 GB. Według zapowiedzi, jego limitowana seria ma trafić do sprzedaży jeszcze przed tegorocznymi świętami Bożego Narodzenia. Na całym świecie

będzie on dostępny już w pierwszym kwartale przyszłego roku.

Najnowszy dysk IBM-a ma 5 tys. razy większą pojemność od pierwszego dysku twardego wyprodukowanego przez tę firmę w 1956 r. (miał ona jak na tamte czasy „oszałamiającą” wielkość, bo 5 MB!). Tym samym IBM przebił swoich rywali, w tym firmę Western Digital, która tydzień temu zaprezentowała dysk twardego o pojemności 18,3 GB. **(TEL)**

Tak wygląda Pedion EM, najlżejszy i najcieńszy na świecie laptop z procesorem 266 MHz Pentium II, zaprezentowany w Tokio przez japoński koncern elektroniczny Mitsubishi Electric. Ma on 12,1-calowy ekran, waży 1,6 kg przy grubości 22,8 mm. **(PAP)**

Dziś:

Komputer
Afisz Dziennika
Podróże

str. 33-37
str. 38
str. 39-42

Konto poczty elektronicznej Onet.pl

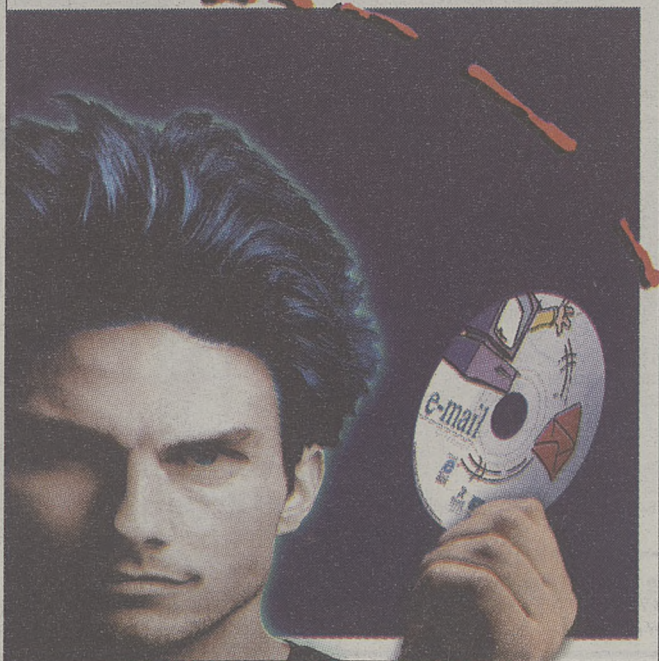
- Jednorazowa opłata
- 12 MB
- gwarancja niezawodności

Do nabycia w sieci sprzedaży Optimus S.A. na terenie całego kraju

onet.pl

www.onet.pl/mailbox

mam czas

Kto się boi Linuxa?

Prawda wyszła na jaw dokładnie na przełomie października i listopada tego roku. Społeczność internetowa ujrziała wtedy zadziwiający dokument. Był nim poufny, wewnętrzny raport Microsoftu, dotyczący zagrożeń dla firmy, płynących ze strony nie tylko Linuxa, ale w ogóle tzw. oprogramowania otwartego

„Strachy Microsoftu” strona 36

B&S GSM

TELEFONY KOMÓRKOWE

Kraków: ul. Mogilska 121, tel. 413 33 76
pl. Wolnica 13, tel. 656 46 96

Myślenice: ul. Rzemieślnicza 24, tel. 274 25 31

Zapraszamy Państwa do udziału w promocji

“TRIO”

W promocji oferujemy:

- Telefon Motorola d520 z aktywacją za **199,-** (bez VAT)
- Telefon NOKIA 5110 z aktywacją za **399,-** (bez VAT)
- Telefon PANASONIC G520 z aktywacją za **399,-** (bez VAT)

Do każdego zakupionego zestawu **UPOMINEK!**

PERMIT
KRAKÓW, ul. G. Zapolskiej 38
wjazd główną bramą KEAP
tel.: 636 16 79, 637 99 30
sokolowski@permit.dnd.com.pl

BUCHALTER II
Księga Przychodów i Rozchodów
Rejestry VAT
Fakturowanie
Fundusz Socjalny
400 zł + VAT

PROGRAMY FIRM

WF-MAG	590 zł + VAT
WF-FaKir	590 zł + VAT
WF-KaPeR	240 zł + VAT
WF-GANG	590 zł + VAT

PAPIER: KOMPUTEROWY KSERO
DOBRE CENY

WWWybrane witryny

Strona imponująca przede wszystkim rozległym zasobem informacji. Znajdziemy tu wiele sprawozdań z koncertów i opisów wydawanych płyt CD. Twórcą strony jest Microsoft Network, nie dziwi więc pełna gama internetowych możliwości. E począwszy od sklepu, a skończywszy na BBS-ach i chatach.

<http://www.musiccentral.msn.com>

Od 1 listopada na serwerze polboxu znajduje się strona poświęcona twórczości zespołu Marilyn Manson. Grupa bardzo znana w USA, także i u nas zdobywa rzesze zwolenników. Strona w ciągłej rozbudowie, będzie często uaktualniana.

<http://www.marilynmanson.w.pl>

Marcin Wieczorek prowadzi stronę Delphi FAQ grupy pl.comp.lang.delphi. Jest to największe FAQ w języku polskim. Wszystkie informacje dotyczące grupy, samego delphi, a także archiwum można znaleźć pod adresem:

<http://delphi.koti.com.pl>

Strona dla posiadaczy akceleratorów graficznych z chipsetami Voodoo. Polski Voodoo Serwis zawiera wszystko, co każdy użytkownik potrzebuje: recenzje gier, sterowniki, patche, trainery, benchmarki itp.

<http://voodoo.strefa.com>

Serwis poświęcony Tarnowskiej Amatorskiej Lidze Koszykówki. Na stronie I, II i III liga - wyniki, tabele, składy, terminarz przyszłych spotkań i galeria zdjęć. Ci, którzy chcieliby zgłosić swój zespół do rozgrywek, mogą zapoznać się tutaj z regulaminem.

<http://www.talk.infofarm.com.pl>

Strona o Dźwięku 3D. Znajdują się tutaj informacje o systemach dźwięku przestrzennego: Dolby Surround, Pro-Logic, Dolby Digital, DTS, SRS, QSOUND. Autor umieścił na stronie także pliki audio, trailery i programy do kodowania dźwięku surround lub uprzestrzenniania dwukanałowego stereo.

<http://www.onet.pl/gd/garski>

Strona ta jest propozycją dla wszystkich tych, którzy chcieliby zaprezentować swoje próby

literackie w Internecie. Jest tu poezja, proza, felietony, a także zbiór linków do stron o podobnej tematyce.

<http://www.kki.net.pl/~almanach>

„Koniarze wszystkich krajów łączcie się w Internecie” - tymi słowami Piotr Jarzyński wita odwiedzających serwis poświęcony jeździectwu sportowemu i rekreacyjnemu. Na stronie wiadomości, wyniki, kalendarz imprez, sprawozdania, wywiady i recenzje.

<http://www.free.polbox.pl/p/piotrij/>

Podziemne Trasy Turystyczne w Polsce to zaproszenie do zwiedzania tajemniczych i osobliwych miejsc on-line. Blisko trzydzieści podziemnych obiektów dostosowanych dla ruchu turystycznego dostarcza zwiedzającym niepowtarzalnych, unikalnych wrażeń, którym towarzyszą legendy, duchy, skrzaty i nietoperze.

<http://www.ptt.pl>

Stary Kalisz to serwis autorstwa Przemysława Woźnego poświęcony najstarszemu polskiemu miastu. Na słowa uznania zasługuje materiał zgromadzony na stronie. Jest on bardzo obszerny i bogato ilustrowany. Autor sięgnął do najlepszych źródeł. Zapoznając się z książką odwiedzin, można się przekonać, że strona ta skłania osoby nie znające miasta do wizyty w Kaliszu.

<http://www.kalisz.dom.pl>

Fotograficzna galeria Macieja Sosnowskiego. Strony podzielone zostały na kilka działów tematycznych: dzieci, podróże, pejzaże (Moskwa, Ukraina), rozmaitości. Warto zaglądnąć pod ten adres nie tylko dla pięknych zdjęć, ale także dla unikatowej, przepięknej szaty graficznej serwisu.

<http://www.msosna.top.pl>

Strona poświęcona komiksom wydawanym w Polsce po 1945 roku. Można tu znaleźć nowinki z polskiego światka komiksowego, informacje o najśłynniejszych rysownikach, a także zapoznać się z najlepszymi seriami komiksowymi.

<http://www.astro.uw.edu.pl/~bonikows/soszynsk/>

(MAX)

Nowa wieża Babel

Większość nowych użytkowników Internetu to ludzie nie znający języka angielskiego. Mimo to, według badań Agencji eMarketer, w sieci nadal dominuje angielski, ale grupa internautów posługujących się językami: hiszpańskim, portugalskim, niemieckim, japońskim, chińskim oraz szwedzkim i norweskim szybko rośnie. Według prognoz eMarketer, do końca br. liczba użytkowników globalnej sieci komputerowej poza Stanami Zjednoczonymi zrówna się z internautami w tym kraju. Co to oznacza w praktyce?

Teraz sieć jest zdominowana przez język angielski, czego głównym powodem jest szybki rozwój Internetu na terenie USA. Jednak reszta świata szybko nadrabia dystans dzielący go od Stanów Zjednoczonych, a co za tym idzie, język angielski powoli traci swoją hegemoniczną pozycję.

Szybka wielojęzyczność?

Na to pytanie można odpowiedzieć: i tak, i nie. Z pewnością nastąpił teraz bardziej dynamiczny rozwój Internetu poza Ameryką Północną, a co za tym idzie, częściej w komunikacji poprzez sieć używa się

nie angielskiego, ale innych języków (w tym także przy tworzeniu serwisów www). Z drugiej jednak strony, to właśnie globalna sieć komputerowa pozwala wszystkim firmom, bez względu na ich wielkość i obroty, dotrzeć do klientów w każdym zakątku kuli ziemskiej, a językiem ogólnie przyjętym w świecie biznesu jest angielski. Dlatego zwiększenie się liczby użytkowników Internetu poza USA nie jest równoznaczne ze zwiększeniem się wpływów innych języków poza angielskim w sieciowym życiu.

Angielski, ale jaki?

Agencja eMarketer postanowiła sprawdzić, jakim angielskim posługuje się społeczność sieciowa. O tym, że istnieją olbrzymie różnice między językiem, jakim posługują się Anglicy, Amerykanie, Kanadyjczycy czy Irlandczycy, każdy wie, ale jakiego języka uczy się np. mieszkańiec Wrocławia, który na co dzień korzysta z Internetu?

Przeprowadzono badania, jaki jest ten sieciowy język angielski, używając jako narzędzia badań przeszukiwarek internetowych. I tak Hotbot-owi (<http://www.hotbot.com>) zadano do znalezienia słowa „or-

ganize” (organizować). Wynikiem poszukiwań było ponad 7 tys. stron zawierających to słowo. Następnie przeszukiwarce tej podano to samo słowo pisane przez „s” i znalazła ona 65 tys. stron, w którym go użyto. W ten sam sposób zbadano pisownię słowa „e-mail” oraz „email” (poczta elektroniczna) i okazało się, że to pierwsze występowało ponad 16,5 mln razy, a druga forma tylko ponad 8,5 mln. Po zbadaniu i przeanalizowaniu setek takich przykładów stwierdzono, że w sieci najpopularniejszy jest „American English”, mimo że - jak podkreślają badacze - „Amerykanie są mozaiką kulturową, a ich język ma tyle mutacji ile narodowości zamieszkuje USA”.

Teraz ten język ma nowy teren rozwoju - jest nim Internet. Sprzyja temu rozwój technologiczny, którego jednym z głównych źródeł są Stany Zjednoczone. Codziennie pojawiają się nowe słowa, z których tylko mały procent rozprzestrzenia się po świecie. Z pewnością na stałe do słowników weszły takie pojęcia jak: „Intranet”, „HTML”, „Spamming” czy „Virtual companies”.

TOMASZ ŁUKASZCZYK

Nasz OS powszedni (6)

Unix lepszy niż... Unix

Free BSD jest kolejnym po Linuksie darmowym systemem operacyjnym wywodzącym się z Uniksa i pod wieloma względami go przewyższającym.

BSD - Berkeley System Distribution

Są wczesne lata 70. Departament Obrony Stanów Zjednoczonych buduje swoją sieć ARPANET - załóżek Internetu. Do obsługi tak ogromnej sieci potrzebny jest stabilny i efektywny system operacyjny. Zwrócono się więc do naukowców Uniwersytetu w Berkeley z pytaniem, czy nie wiedzą czegoś o odpowiednim systemie. W Berkeley już od pewnego czasu badano system pochodzący z laboratoriów AT&T i uznano go za najbardziej odpowiedni. Po pewnych modyfikacjach wprowadzono do użytku pierwszą wersję Uniksa.

W Berkeley ciągle rozwijano ten system, opracowując m.in. protokół TCP/IP (kto używa sieci, ten wie), 32-bitowe adresowanie pamięci wirtualnej, narzędzia obsługi dysków i pamięci. Po wielu latach Berkeley opracowało własną dystrybucję Uniksa - BSD.

Użytkownicy komputerów PC przez długie lata musieli zadowalać się systemem DOS, marząc jedynie o możliwościach Uniksa. Sytuacja zmieniła się na początku lat 90., kiedy pojawia się wreszcie mocny OS/2 oraz klony Uniksa na platformę PC - Linux i 386BSD.

Od 386BSD do Free BSD

Twórcą 386BSD jest Bill Jolitz - pracownik Uniwersytetu w Berkeley. Jolitz nie tylko

przełożył system na kod maszynowy procesorów i386, ale i wzbogacił o wiele funkcji charakterystycznych dla PC. Od momentu udostępnienia 386BSD w 1993 roku trwa nieprzerwana kariera Free BSD. Rozwojem tego systemu nadal zajmuje się uniwersytet wraz z Free Software Foundation. Jednak w przeciwieństwie do Linuksa, który jest rozwijany i dystrybuowany przez wyspecjalizowane firmy - Caldera i Red Hat, główny ciężar zmian jądra BSD ponoszą sami użytkownicy. To oni modyfikują kod oraz dodają nowe, unikalne narzędzia. Użytkownicy czystego Uniksa bledną na widok samej listy obsługiwanych przez BSD sprzętu. Przyzwyczajeni do systemów graficznych mogą uruchomić, podobnie jak w Linuksie, podsystem Xwindow.

System prawie idealny

Free BSD, dostępny z serwerów FTP oraz na płytach CD-ROM, jest doskonałym systemem sieciowym, bez zająknięcia obsługującym wszystkie protokoły, dzięki własnemu systemowi plików bardzo oszczędnie gospodaruje przestrzenią dyskową, całą dostępną pamięć RAM widzi jako pamięć podstawową, dzięki czemu efektywniej ją wykorzystuje oraz pozwala na szybszy dostęp do dysków i peryferiów. BSD potrafi połączyć w jeden obszar wirtualną pamięć na dysku z pamięcią RAM. Wiele wspólnych bibliotek programowych redukuje zajęcie dysku, nie ma również problemów z uruchamianiem programów

skompilowanych dla innych systemów uniksopodobnych. Użytkownik nie ma kłopotu z własnoręcznym skompilowaniem jądra systemu, dzięki wbudowanemu mechanizmowi może to zrobić, wykorzystując jądro już posiadane - ogranicza to konieczność ściągania nieskompilowanego jądra z sieci. Dostępne emulatory popularnych systemów (DOS, Windows...) rozszerzają możliwości BSD. W porównaniu z Linuksem, BSD sprawia mniej kłopotów z instalacją - jest mniej wybredny w stosunku do sprzętu.

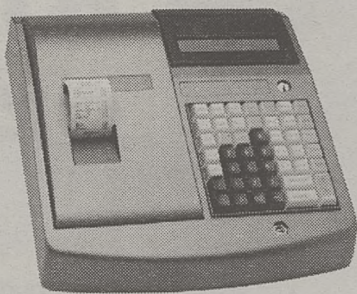
Wszystko to czyni Free BSD systemem idealnym, jednak istnieje również druga strona medalu. Jak każdy system uniksowy, wymaga on sporej wiedzy niemalże programistycznej, a możliwość pracy w trybie graficznym nie zwalnia z konieczności znajomości wielu komend trybu tekstowego. BSD nie ma tak mocnego wsparcia jak Linux, przez co nadal jest systemem mało znanym. Jego użytkownicy rekrutują się z hermetycznych środowisk maniaków sieci oraz ciekawskich. Jako system uniksowy, BSD ma możliwość „dogadania się” z NT, potrafi również odczytać FAT - i nic ponadto. Świat najpopularniejszego systemu - Windows, jest dla BSD zamknięty. Nie przeszkadza to jednak tysiącom „wyznawców” w użytkowaniu i ciągłym poprawianiu BSD z oddaniem, jakiego nigdy nie doświadczył żaden z produktów Microsoftu.

ARTUR BEDNARZ

DSA 40

proponowana dla kiosków, straganów, hurtowni prowadzących sprzedaż detaliczną

DSA 100

polecana dla średnich i małych sklepów, kawiarni, restauracji, barów oraz kiosków

DSA 4000S

przeznaczona dla każdego rodzaju sprzedaży, uniwersalna i nowoczesna kasa systemowa

DSA

PINNEX - INFO

30-117 KRAKÓW, ul. Prusa 33 tel./fax (12) 421-01-36, 422-55-71

„Dokument Halloween”

Strachy Microsoftu

Lepsze, bo otwarte

Kiedy nie tak dawno pisałem („Dziennik” nr 234), że na miejscu Billa Gatesa bałbym się Linuxa, nawet nie mogłem przypuszczać, jak blisko jestem prawdy. Prawda ta wyszła na jaw dokładnie na przełomie października i listopada tego roku. Społeczność Internetowa ujrzała wtedy zadziwiający dokument. Był nim poufny, wewnętrzny raport Microsoftu, dotyczący zagrożeń dla firmy płynących ze strony nie tylko Linuxa, ale w ogóle tzw. oprogramowania otwartego (Open Source Software) – czyli takiego, które jest publicznie dostępne w wersji źródłowej i tworzone – najczęściej całkowicie niekomercyjnie – w drodze współpracy wielu osób za pośrednictwem Internetu.

Człowiekiem, za którego sprawą ów raport pojawił się w Internecie i trafił do publicznej wiadomości, jest Eric S. Raymond, postać szeroko znana w środowisku twórców oprogramowania otwartego, koordynator prac nad programem *fetchmail*. Raport został mu przekazany przez anonimowego pracownika Microsoftu w ostatnim tygodniu października. Raymond opatrzył go własnymi komentarzami i udostępnił na stronie WWW. Biorąc pod uwagę tak datę udostępnienia dokumentu, jak i jego treść, Raymond nazwał go „Halloween Document”. W kilka dni później w ręce Raymonda trafił drugi dokument Microsoftu, który koncentruje się specyficznie na Linuxie, choć nie robi już tak szokującego wrażenia, jak pierwszy. Obecnie z obydwoimi dokumentami można zapoznać się pod adresem: <http://www.opensource.org/halloween.html>.

To nie mistyfikacja

Po opublikowaniu raportu przez kilka dni trwały spekulacje, czy nie jest on aby mistyfikacją. W końcu jednak Microsoft oficjalnie potwierdził jego autentyczność, podkreślając przy tym wszakże, że nie jest to w żadnym wypadku oficjalne stanowisko firmy, a jedynie roboczy raport przeznaczony do wewnętrznej dyskusji. Jak zauważa jednak Raymond, wśród osób wymienionych jako biorące udział w tworzeniu tego raportu znajduje się kilku wysoko postawionych pracowników Microsoftu, w tym dwóch członków ścisłej dykcji (liczącej 8 osób), i można przypuścić, że raport miał być – czy też może nawet został – przedstawiony Billowi Gatesowi jako propozycja co do kierunków strategii firmy.

„Halloween Document” zaskakująca dobitnością – zwłaszcza gdy zestawia ją z tonem oficjalnych wypowiedzi Microsoftu – podkreśla zalety otwartego oprogramowania. Przyznaje, że Internet „w sposób bardzo dramatyczny” udowodnił, że programy rozwijane w sposób otwarty mogą osiągnąć wysoki stopień złożoności, który dotychczas przypisywano tylko produktom dużych komercyjnych firm, a przy tym mogą dorównać, a nawet przewyższyć „jakość komercyjną”. Jako przykłady – oprócz oczywiście najbardziej spektakularnego Linuxa – wymieniane są takie produkty jak Apache – niekwestionowany numer 1 na rynku serwerów WWW, sendmail – lider wśród serwerów pocztowych, BIND – podstawowy i de facto jedynoliczący się program do obsługi serwerów nazw domenowych (DNS) w Internecie, jak również kilka innych znanych programów, takich jak GNU Emacs, GCC czy perl. Autor dokumentu stwierdza, że proces tworzenia oprogramowania otwartego ma **unikalne, niemożliwe do naśladowania** zalety. W tworzenie oprogramowania otwartego może być zaangażowana znacznie większa liczba programistów, niż w jakiegokolwiek przedsięwzięciu komercyjnym, i liczba ta rośnie wraz z rozwojem Internetu. Ponieważ dostępny jest kod źródłowy, potencjalnie każdy użytkownik ma możliwość poprawienia znalezionej błędnie w programie. Stąd też szybkość wprowadzania poprawek jest o rząd wielkości wyższa niż w oprogramowaniu komercyjnym – mogą one być dostępne nawet już w 24 godziny po wykryciu błędów! Wreszcie oprogramowanie otwarte jest **długoterminowo wiarygodne**: z uwagi na dostępność kodu źródłowego, „prawdopodobieństwo tego, że Apache przestanie istnieć, jest o rzędy wielkości mniejsze niż tego, że zniknie np. WordPerfect”. Autor dokumentu cytuje wypowiedź jednej z firm, prowadzącej sklep Internetowy w oparciu o serwer Apache: „ponieważ jest to oprogramowanie otwarte, możemy zatrudnić do niego jednego lub dwóch programistów i uaktualnić je we własnym za-

kresie w nieskończoność”. Ten sposób tworzenia oprogramowania, poprzez swobodną wymianę informacji, może stanowić w długiej perspektywie znaczne zagrożenie dla Microsoftu w mentalności użytkowników, jako przeciwieństwo zamkniętego, centralnie sterowanego stylu pracy stosowanego przez firmy komercyjne.

Microsoft niekonkurencyjny

Jak zauważa autor dokumentu, nawet wewnątrz samego Microsoftu nie ma mechanizmów, które pozwoliłyby programistom firmy równie skutecznie współpracować ze sobą, jak dzieje się to w środowisku oprogramowania otwartego. Brak jest centralnych serwerów, na których przechowywana byłaby aktualna wersja całości kodu, do której każdy programista miałby dostęp, i otwartych list dyskusyjnych, gdzie można by wymieniać pomysły, uwagi i poprawki; do tworzenia różnych produktów używane są różne narzędzia programistyczne (w przeciwieństwie do wspólnego dla całego środowiska oprogramowania otwartego podstawowego zestawu narzędzi GNU), co utrudnia wymianę kodu w obrębie firmy; zadania wykonywane przez programistów są odgórnie przydzielane, a proces wyszukiwania i zgłaszania błędów w testowanych programach sformalizowany i długotrwały.

Najgroźniejszy Linux...

Przechodząc konkretnie do Linuxa, autor dokumentu stwierdza, że Linux stanowi **bezoszczędnie zagrożenie** dla serwera Windows NT Microsoftu. W porównaniu z tym ostatnim ma on większą wydajność, niższe wymagania sprzętowe i nieporównanie wyższą stabilność. Ze względu na modułarną budowę Linuxa może on w stopniu nieosiągalnym dla Windows NT być skalowany i dostosowywany do potrzeb użytkownika, począwszy od potężnych superkomputerów z jednej strony, po dedykowany serwer DNS, pracujący na starym komputerze 486 bez monitora i klawiatury z drugiej strony. Linux obsługuje wszystkie otwarte protokoły sieciowe (jak również szereg firmowych), jest też dostępny w wersjach na więcej rodzajów sprzętu niż Windows NT. Nie

bez znaczenia dla popularności Linuxa jest również fakt przyzwyczajenia wielu firm do serwerów pracujących pod kontrolą innych odmian Unixa (które Linux obecnie stopniowo wypiera z rynku), przede wszystkim zaś to, że w przeciwieństwie do Windows, Linux jest lubiany przez użytkowników. Autor dokumentu powołuje się tu na badania ankietowe dotyczące stopnia zadowolenia użytkowników z wykorzystywanego przez nich systemu operacyjnego; Linux uplasował się tu bezapelacyjnie na pierwszym miejscu. Linux może stać się, o ile już nie jest, systemem dominującym wśród *providerów* Internetu, a także na rodzajem się dopiero rynku **mikroserwerów** – komputerów o niezbyt zaawansowanych parametrach sprzętowych, przeznaczonych do świadczenia w sieci tylko jednej, wyspecjalizowanej usługi – np. obsługi drukowania sieciowego, serwera poczty czy WWW-proxy.

...za trudny dla klientów

Z drugiej strony, dokument nie uznaje za prawdopodobne, aby Linux mógł stanowić realną konkurencję dla Windows na platformie komputerów klienckich, ze względu na jego zbyt słabe zorientowanie na ułatwienie pracy niedoświadczonemu użytkownikowi komputera. Aczkolwiek Eric S. Raymond po części polemizuje z tym stwierdzeniem – twierdząc, że produkty Microsoftu jedynie *wyglądają* na przyjazne dla użytkownika, ale tak naprawdę z powodu swojej powolnej pracy i znacznej liczby błędów marnują jego czas i wcale nie zwiększają produktywności – to zarazem przyznaje, że zarzutowi temu nie sposób odmówić słuszności. Choć istnieją przykłady na to, że i „zielony” użytkownik może być niezwykle zadowolony z pracy w Linuxie (można je znaleźć np. na polskiej grupie dyskusyjnej pl.comp.os.advocacy), to generalnie oprogramowanie otwarte w niewielkim stopniu uwzględnia potrzeby mało zaawansowanych użytkowników, co w sposób naturalny wynika z faktu, że użytkownicy tacy po prostu nie biorą udziału w procesie tworzenia tego oprogramowania. Nie znaczy to, że w procesie otwartym nie da się stworzyć oprogramowa-

nia łatwego w obsłudze przez przeciętnego użytkownika (Raymond wymienia tu jako przykład KDE), ale może to trwać stosunkowo długo, i przynajmniej w najbliższym czasie możliwość „wygrania” Linuxa z Windows na tym polu jest istotnie niezbyt realna.

Strach, niepewność, wątpliwości

Z przedstawionych w dokumencie stwierdzeń można zatem wysnuć wniosek, że zarysowuje się perspektywa ewentualnego podziału rynku: Linux mógłby zdominować rynek serwerów, podczas gdy w sektorze oprogramowania klienckiego pozycja Windows byłaby raczej niezagrożona. Dla Microsoftu jest to jednakże sytuacja nie do przyjęcia, stąd też ostatnia część dokumentu koncentruje się na sposobach walki z Linuxem i ogólnie, oprogramowaniem otwartym. Podstawowym sprostowaniem, które zdaniem autora dokumentu trzeba poczynić, jest to, że czynnikiem decydującym o sile oprogramowania otwartego jest **proces** jego tworzenia, a nie konkretna firma ani konkretny produkt. Dokument z jednej strony uważa za wskazane podjęcie próby „przeszczerzenia” najlepszych cech procesu tworzenia oprogramowania otwartego na grunt Microsoftu, z drugiej zaś podaje sposób walki z tym procesem na zewnątrz firmy.

Ze względu na wspomnianą wcześniej „długoterminową wiarygodność” oprogramowania otwartego, nieskuteczne jest wobec niego stosowanie taktyki FUD (Fear, Uncertainty, Doubt – strach, niepewność, wątpliwość). To zdanie wywołało ogromne wzburzenie zarówno Raymonda, jak i czytelników dokumentu, jako że stanowi jawny – choć pośredni – wyraz przyznania się do stosowania przez Microsoft tej niezbyt uczciwej taktyki marketingowej i jej akceptacji. FUD polega – najprościej mówiąc – na swoistej „wojnie psychologicznej”; rozstawianiu negatywnych opinii o konkurencyjnym produkcie, wzbudzaniu wątpliwości odnośnie jego jakości i sugerowaniu braku perspektyw jego przyszłego rozwoju. Taktyka, którą autor dokumentu proponuje w miejsce FUD, jest jednak

dla internautów jeszcze bardziej oburzająca.

Taktyka Microsoftu: odpowszechnić protokoły

Autor zwraca uwagę na istotną cechę oprogramowania otwartego, która stanowi zarazem jego siłę i słabość: kluczowym punktem dla sukcesu oprogramowania otwartego jest jego powiązanie z publicznymi, powszechnie stosowanymi protokołami współpracy programów między sobą. Należy zatem „odpowszechnić” te protokoły. „*Poprzez rozszerzenie tych protokołów i opracowywanie nowych protokołów możemy unieemożliwić produktom otwartym wejście na rynek*” – brzmi jedna z końcowych tez dokumentu. W istocie chodzi zatem o „przywiazanie” użytkowników do oprogramowania Microsoftu poprzez stworzenie takich protokołów – lub takich rozszerzeń do istniejących protokołów – które tylko oprogramowanie Microsoftu będzie obsługiwać. Potem wystarczy tylko dobra reklama, aby cała prasa komputerowa, a za nią użytkownicy, uznali obsługę tych właśnie protokołów przez oprogramowanie za niezbędną. Rezultat jest oczywisty...

Eric S. Raymond komentując ten fragment dokumentu zwraca uwagę na fakt, że rynek opierający się na standardowych, powszechnych protokołach jest korzystny dla klienta, natomiast opierający się na zamkniętych protokołach firmowych – niekorzystny. Otwarte protokoły są tańsze, pobudzają konkurencję i dają możliwość dokonania przez użytkowników najlepszego wyboru. Proponowane w dokumencie Microsoftu „odpowszechnienie” protokołów oznacza ograniczenie możliwości wyboru, wzrost cen i zredukowanie konkurencji – w efekcie klient na tym traci.

W modelu proponowanym przez „Halloween Document”, **aby Microsoft mógł wygrać, klient musi przegrać**. Cały „Halloween Document”, wraz z dostępnymi w sieci tekstami, na które się powołuje, stanowi doprawdy pasjonującą lekturę rzucającą wiele światła na obecną sytuację na rynku oprogramowania i walkę, jaka od pewnego czasu toczy się między dwoma filozofiami jego tworzenia: „katedrą i targowiskiem”, żeby zacytować tu tytuł poświęconej właśnie temu zagadnieniu pracy Erica S. Raymonda (zresztą wielokrotnie cytowanej w dokumencie Microsoftu). Być może do niektórych aspektów tego konfliktu jeszcze na łamach „Dziennika” wrócimy.

JAROSŁAW RAFA

PROMOCJA!

tylko dla osób prywatnych

W każdy wtorek w Dzienniku Komputerowym drukujemy kupon na ogłoszenie drobne do 10 słów za 2 zł z VAT.

Naszą intencją jest ułatwienie Czytelnikom zamieszczania tanich anonsów o zamianie, kupnie, sprzedaży, bez konieczności fatygowania się do naszych biur ogłoszeń. Będą to ogłoszenia drobne, dotyczące transakcji wyłącznie między osobami prywatnymi.

Ogłoszenia dotyczyć mogą wyłącznie branży komputerowej. Wystarczy przeczytać dokładne wskazówki zamieszczone na blankiecie wydrukowanego poniżej kuponu, wypełnić go prawidłowo i przesłać wraz z dowodem wpłaty dokonanej na nasz rachunek bankowy na najbliższej poczcie.

Szczegółowych informacji udzielamy w Biurze Reklam i Ogłoszeń, tel. 422-08-87, 421-45-72.

Twoi Klienci czekają

Ponad 39% planujących kupno komputera w ciągu roku - to nasi Czytelnicy.

DZIENNIK POLSKI

Najczęściej czytana gazeta w Małopolsce

Z sieci na giełdę

Transakcje w Internecie

5.3 mln kart o wartości 233 mld USD

Liczba transakcji giełdowych w USA zawieranych przez Internet gwałtownie rośnie - wynika ze statystyk opublikowanych na dorocznym zgrupowaniu stowarzyszenia amerykańskiego przemysłu finansowego (SIA) w Boca Raton na Florydzie.

W 1996 r. w USA istniało tylko 18 stron umożliwiających sprzedawanie lub nabywanie papierów wartościowych. Utworzono na nich 1,5 mln kont, których wartość wynosiła 111 mld dolarów. Pod koniec 1998 r. liczba internetowych firm inwestycyjnych wzrosła już do 80. Istniało na nich 5,3 mln kont o łącznej wartości 233 miliardów dolarów.

Szacuje się, że w 2000 r. liczba osób przeprowadzających transakcje giełdowe w Internecie może wzrosnąć do 14,4 mln. Dzięki Internetowi prywatny inwestor ma obecnie „za naciśnięciem klawisza” większe możliwości dostępu do licznych informacji niż kiedykolwiek wcześniej. Jeszcze kilka lat temu informacje te były dostępne tylko dla specjalistów - podkreśla prezes Komisji Operacji Giełdowych (SEC) Arthur Levitt.

Wielkie rekin amerykańskich finansów prześcigają się w inicjatywach, by umocnić swą pozycję na rynku elektronicznych transakcji giełdowych. Merrill Lynch zamierza przez 4 miesiące oferować za darmo analizy spółek w nadziei, że przyciągnie nowych klientów, którzy za prowizję będą przeprowadzać transakcje na stronie tej firmy. Inne internetowe firmy inwestycyjne nęcą wygraną samochodu, a nawet sumy wystarczające do kupna prywatnej wyspy.

(PAP)

Przyszłość fotografii cyfrowej

Drukarka bez komputera

Oficjalne prognozy dotyczące przyszłości rynku fotografii cyfrowej są optymistyczne. Szacuje się, że w roku 2002, na samym tylko obszarze USA, jego wartość wyniesie ok. 6 mld USD. Tyle właśnie pieniędzy amerykańscy fotograficy amatorzy wydadzą wówczas na aparaty cyfrowe, urządzenia do archiwizacji danych komputerowych, drukarki oraz różnego typu akcesoria i materiały eksploatacyjne.

Miarą postępu będzie zaś malejący koszt produkcji jednego miliona pixeli wkomponowanych w mechanizmy aparatów cyfrowych. W 1996 wynosił on 1000 USD. Dziś jest już niższy, w ciągu kilku następnych lat będzie zaś systematycznie malał, aż w 2001 wyniesie zaledwie 200 USD.

Producenci już dziś myślą o przyszłości. Lexmark zaprezentował swoją wizję fotografii cyfrowej przyszłego wieku. Wbrew pozorom rozważania o przyszłości nie zostały zdominowane przez technologów. Przeciwnie: głos oddano ludziom sztuki. Tym przede wszystkim, którzy zajmują się wzornictwem przemysłowym. Pomysł są intrygujące i śmiałe. Tak jak szybka drukarka sieciowa z roku 2020, która fascynuje nie tylko funkcjonalnością, ale i pięknem. Nieco bardziej

oszczędna w formie okazała się drukarka sklasyfikowana jako „minitower printer”. Niebanalne kształty nadano też prototypowi stosunkowo prostej drukarki przenośnej.

Nie znaczy to jednak, że technologów wysłano na długi urlop. Podczas spotkania zaprezentowano bowiem też... bezprzewodową drukarkę naścienną zasilaną z własnego panelu foto-ogniw wytwarzających energię elektryczną z energii światła!

Osobom z natury niecierpliwym albo też chcącym niezwłocznie odarzyć pamiątkową fotografią współtowarzyszy letniej eskapady Lexmark proponuje niewielki aparat cyfrowy (zmieści się na dłoni), który będzie zintegrowany z kolorową „mikrodrukarką”. W wybranych punktach miejskich aglomeracji pojawią się zaś urządzenia o nazwie „kiosk printer”. Koszt usługi użytkownik opłaci przy pomocy karty kredytowej.

Przedsmak tego, co nas czeka, daje nowy model drukarki atramentowej Lexmarka „Photo JetPrinter 5770”, skonstruowanej pod potrzeby osób wykorzystujących aparaty cyfrowe. Oferuje ona możliwość druku kolorowego (fotorealistycznego) w maksymalnej rozdzielczości 1200 x 1200 DPI. Prostą konsekwencją tej właściwości jest

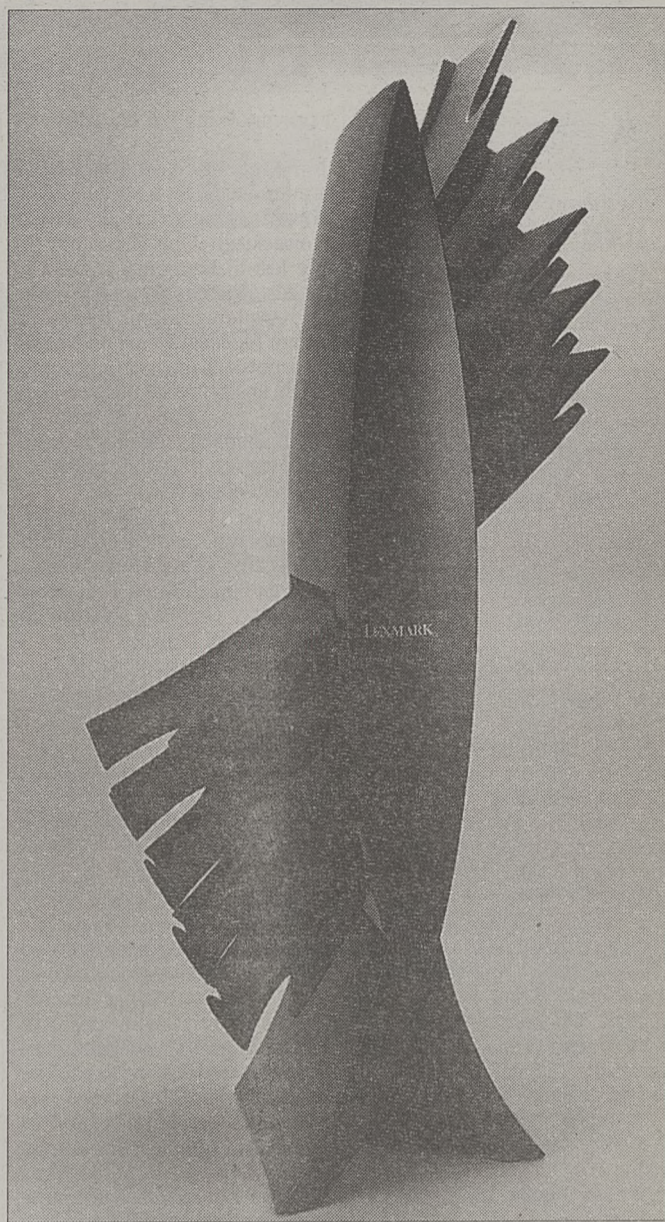
możliwość umieszczenia na powierzchni o wymiarach cal na cal aż 1440000 pixeli. Efekty pracy tego urządzenia są niezwykle interesujące. Złazszcza wówczas, gdy użytkownik zastosuje pojemnik z specjalnym tuszem i specjalny papier.

JetPrinter 5770 jest szybki. Niemal tak szybki jak nowoczesne drukarki laserowe. Producent podpowiada, że w ciągu minuty potrafi on przetworzyć 8 stron czarno-białych lub 4 kolorowe. Oczywiście końcowa sprawność urządzenia w pewnym stopniu zależy też od możliwości systemu komputerowego, pod kontrolą którego będzie pracować.

Drukarka ta w dużym stopniu potrafi się obejść bez komputera. Kartę pamięci typu CompactFlash lub SmartMedia, na której aparat zapisuje fotografie w postaci skompresowanych plików JPEG, można włożyć do specjalnego czytnika usytuowanego w panelu JetPrinter 5770. Od użytkownika wymaga się wówczas jedynie naciśnięcia przycisku. Po chwili cyfrowe zdjęcie zostają wydrukowane. Atutem tego urządzenia jest pełna kompatybilność z szeroką gamą aparatów cyfrowych dostępnych obecnie na rynku: od Kodaka DC 200, poprzez Agfa ePhoto 1280, Minoltę Dimage V po Nikona CoolPix900.

Niebawem lepsze modele tej serii drukarek zostaną też dodatkowo wyposażone we wbudowany weń na stałe napęd Iomega ZIP Drive, umożliwiający archiwizację zdjęć zarejestrowanych na kartach pamięci aparatów fotograficznych. Sam zaś proces „zgrzywania” zdjęć będzie możliwy również bez konieczności uruchomienia domowego PC-ta.

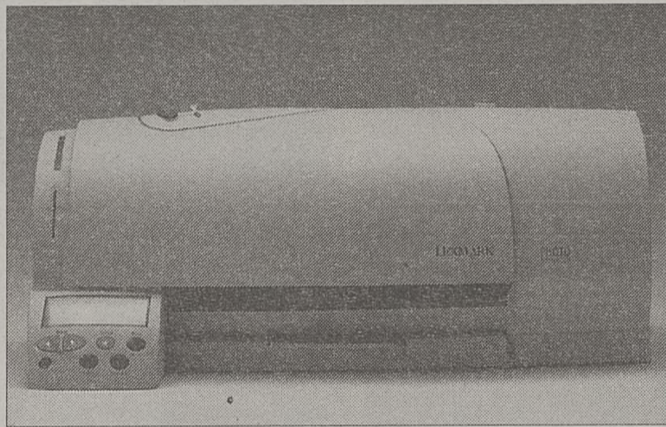
Pozostaje jeszcze pytanie o koszty zabawy w elektronicznego fotoreportera. Sama drukarka będzie w USA kosztować ok. 349 USD. Trudno natomiast jest prognozować „europejskie” jej koszty, jak i wydatki związane

z eksploatacją. Wydruki „fotorealistyczne” wymagają specjalnego papieru. Do kosztów doliczyć trzeba będzie jeszcze wydatki związane z zakupem tuszu. O ile drukując tekst drukarka taka z tuszem obchodzi się oszczędnie, to w przypadku grafiki jej apetyt

gwałtownie wzrasta. Chyba jednak informacja, że koszty wydruków cyfrowych zdjęć będą wysokie, nikogo nie zdziwi ani też nie odstraszy od „cyfraków”. Do nich to właśnie należy przyszłość i koszty te będą z pewnością spadać.

TOMASZ DZIKI

WEJDŹ W XXI WIEK

Zgodnie z przepisami (Dz. U. nr 16/95 pozycja. 77, art. 2, pkt 3)

WPROWADŹ SYSTEMY kontroli dostępu rejestracji czasu pracy rozliczanie kopii w kserokopiarkach rozliczania pracy mechaników na stacjach serwisowych

I MIEJ PROBLEM Z GŁOWY

AKCES-GARD

31-029 Kraków ul. Zyblikiewicza 2/6 tel. (012) 422-00-16 fax (012) 423-06-08 Warszawa (022) 619-22-04 Poznań (061) 878-32-18 e-mail: biuro@unicard.com.pl http://www.unicard.com.pl

GIGA
HURTOWNIA GIER
Kraków, ul. Wiślicko 10, 21 39 78
PROWADZIMY RÓWNIEŻ SPRZEDAŻ DETALICZNA

HITY TYGODNIA:
1. Commandos: Behind the Enemy Lines
2. Final Fantasy VII
3. Unreal
4. Reflex
5. Legacy of time
Prowadzimy również sprzedaż kasol Sony PlayStation

Koncert Natalie Imbruglia on line

ARTON
MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE DO KSEROKOPIAREK I DRUKAREK
HURT - DETAL

mita MINOLTA
TOSHIBA
AGFA
TRIUMPH-ADLER
SHARP
RANKXEROX
hp HEWLETT PACKARD
Panasonic
RICOH
Canon
Konica
EPSON i inne

• PROFESJONALNA REGENERACJA KASET DO DRUKAREK LASEROWYCH
• KSEROKOPIARKI NOWE I UŻYwane

31-426 KRAKÓW, ul. Prądyńskiego 8
tel./fax (012) 412-84-81

KAREN
NOTEBOOK
PROMOCJA

CALIFORNIA ACCESS

KUPON
upoważniający do zakupu notebooka California Access z rabatem 3% w terminie do 31.12.1998

Kraków, ul. Dietla 77
tel./fax (012) 421 90 38
e-mail: krakow@karen.com.pl

Koncert Natalie Imbruglia

Koncert australijskiej piosenkarki Natalie Imbruglia, który odbędzie się 19 listopada w londyńskim Forum Kentish Town, będzie można obejrzeć w Internecie.

Koncert w Forum zakończy trasę piosenkarki, podczas której promowała ona swój debiutancki album „Left of The Middle”. Pierwszą płytę Natalie, wydaną blisko rok temu, do tej pory sprzedano na świecie w ponad 5 mln egzemplarzy. Transmisja koncertu w Internecie umożliwi oglądanie go ponad stu tysiącom osób. Wydarzenie będzie transmitowane równoległe na kilku stronach www, w tym także na oficjalnej stronie Natalie: www.natalie-imbruglia.co.uk/concert. (PAP)

ProOffice
PAPIER komputerowy kserograficzny
*ARTYKUŁY BIUROWE
ZAMÓWIENIA NA TELEFON BEZPŁATNA DOSTAWA KOLOROWY KATALOG
30-415 Kraków, ul. Wadowicka 8
tel./fax 269-25-21

Piękno zaklęte w kamień

Turysta, który odważy się zbroczyć z utartych szlaków może odnaleźć opuszczone wioski, zagrody pasterskie, rybackie chaty, pustelnie i klasztory

Podczas pięciodobnego pobytu w Chile zamierzamy zdobyć najwyższy szczyt obu Ameryk - Aconcagua (6959 m n.p.m.), odwiedzić tereny Jamboree oraz spotkać się z Polonią w Mendozie oraz chilijskimi skautami w Santiago - powiedzieli nam członkowie Harcerskiej Wyprawy

**Pod patronatem „Dziennika”
Harcerska
wyprawa
na Aconcagua**

w Andyjskiej. W ten sposób spełniają się ich marzenia o egzotycznej i do tego wysokogórskiej przygodzie.

Pomysł wyprawy na XIX Światowe Jamboree Skautowe zrodził się dwa lata temu. W ciągu kilkunastu miesięcy udało się skompletować sprzęt oraz zdobyć pieniądze potrzebne na pokrycie kosztów przelotu i utrzymania - przez 5 tygodni - 15 osób. Koordynatorem wyprawy jest Harcerski Klub Górski „Yeti”, działający

przy Szczepie ZHP „Orogen” im. Mieczysława Karłowicza (Hufiec ZHP Kraków-Nowa Huta). Do Chile pojadą także instruktorzy z Olsztyna, Piotrkowa Trybunalskiego i Rudy Śląskiej oraz zaprzyjaźnieni przewodnicy tatrzańscy z Koła Przewodników Tatrzańskich im. Macieja Sieczki w Krakowie. Kierownikiem wyprawy został harcmistrz Jarosław Balon.

Najpierw krakowscy harcerze zajmowali się wspinaczką skałkową. Potem przyszła kolej na sprawdzenie swoich umiejętności w Tatrach, Alpach i Pirenejach. Trzeba tu wspomnieć również o dwóch wyprawach na Elbrus...

Do Chile harcerze wyruszą 29 grudnia 1998 roku. O szczegółach wyprawy będziemy informować na bieżąco.

(M)

I Ciebie śląc na pobyt w sanatorium
Sanatorium Uzdrawiskowe „Budowlani”
38-440 Iwonicz Zdrój, ul. ks. J. Rąba 1,
tel. (013) 435-04-11, fax (013) 435-04-93

Gęsto zabudowany północny pas nadmorski z tętniącymi życiem miastami i wioskami turystycznymi, luksusowe hotele z basenami, pulsująca muzyka dyskoteki, tonące w kwiatach pensjonaty - to jedno z oblicz Krety. Jednak i ci, którzy szukają spokoju i autentyczności znajdują tu wiejskie gospody z tradycyjną kuchnią kreteńską, pozbawione dróg pustkowiec, czy trudno dostępne górskie wioski.

W blasku księżycy...

Niezależnie od miejsca jakie wybierzemy, wszędzie będziemy mieli cudowne słońce i kryształowo czystą wodę. Siedząc na przybrzeżnych skałach można np. obserwować ryby, roślinność morską, a nawet „szukać” muszelek i jeżowców. A kąpiel w blasku księżycy, to przeżycie, które na długo pozostanie w pamięci...

Kreta, oprócz gęsto zaludnionych, starannie utrzymanych plaż z leżakami, parasolami, prysznicami, wypożyczalniami sprzętu wodnego oraz restauracjami i barami, oferuje mnóstwo dzikich i odludnych miejsc, dokąd można dopłynąć jedynie rowerem wodnym lub na materacu. Wszędzie woda jest niesamowicie ciepła, a dzięki dużemu zasoleniu możemy swobodnie utrzymywać się na jej powierzchni.

Na pasterskich ścieżkach

Kiedy zgłębimy turystycznych miejscowości i radosna wrzawa plaż da nam się we znaki warto wybrać się na spacer w góry. Nie musimy przy tym zbytnio oddalać się od hotelu, bowiem stare pasterskie ścieżki są tuż obok. Jednak planując spotkanie z kreteńską przyrodą, warto pomyśleć o nakryciu głowy, butelce wody i

kiju... pasterskim. W razie zgubienia ścieżki ułatwi on przedzieranie się przez makię - cierniste, wysuszone słońcem zarośla.

W zależności od pory roku na naszej trasie znajdziemy, albo przepiękne kolorowe górskie kwiaty, bądź oszałamiająco pachnące niskie kępy ziół. Z pewnością zauroczy nas dzikie kamienne piękno wyspy, być może natrafimy na ukryte przed światem i opuszczone domostwa, tajemnicze jaskinie.

Z góry na dół

Spacer taki może być doskonałym treningiem np. przed całodzienną wyprawą do wąwozu Samaria. To najdłuższy wąwóz Europy, położony w Górach Białych (kreteńska nazwa Levka Ori). Ciągnie się przez 16 km od płaskowyżu Omalos (1000 m n.p.m.) nad samo morze, do małej wioski Ayia Roumeli. Zazwyczaj jego zwiedzanie odbywa się właśnie w tym kierunku, bo większość turystów woli scho-

dzić w dół niż podchodzić do góry.

Nim jednak dotrzemy na płaskowyż Omalos mocnych i niezapomnianych wrażeń dostarczy nam... jazda autokarem. Podróż górkami drogami Krety, z potwornie ostrymi zakrętami, często skrajem urwiska, zapiera dech w piersiach, zwłaszcza gdy w drogę wybierzemy się piętrowym autokarem, zajmując miejsce na górze (fotele przy przedniej szybie wyłącznie dla osób ze stalowymi nerwami), a za kierownicą siadzie kreteński kierowca...

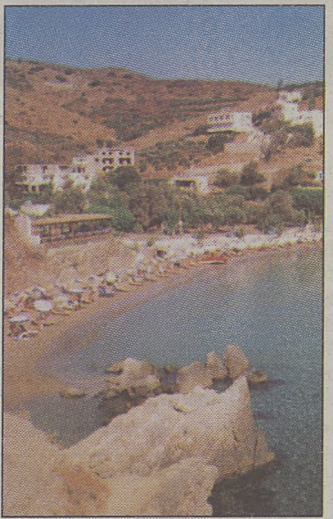
W wąwozie Samaria

Levka Ori to najbardziej urwiste i niedostępne pasmo górskie Krety. Swoją nazwę zawdzięcza kolorowi nagich wapiennych szczytów, odcinających się wyraźnie od błękitu nieba, zimną bielą jeszcze z racji pokrywanego je śniegu. Sam wąwóz jest jedną z największych atrakcji wyspy. Aby uniknąć tłoku wędrowkę najlepiej rozpocząć jak najwcześniej rano (otwarty jest już od 6). Pierwszy etap trasy, to wijąca się zakolami i schodząca stromo w dół ścieżka.

Ostre górskie powietrze, intensywny zapach sosn i cyprysów, potężne, kamienne zbocza gór, niedostępne nagie szczyty - sycimy się tymi zapierającymi dech w piersiach widokami, przystając przy licznych źródełkach i punktach widokowych.

Wreszcie docieramy na dno wąwozu - przy opuszczonej wiosce zadbane o dogodne miejsce na piknik. Po drugiej stronie stoi maleńki kościółek Ossia Maria z XIV wieku, od którego wywodzi się nazwa i wioski, i wąwozu.

Następny odcinek to spacer kamiennym dnem wąwozu, gdzie zimą płynie rwąca rzeka, a latem ledwie widoczny stru-

mień. Ściany wąwozu wznoszą się coraz wyżej i są bardziej strome, a przejście pomiędzy nimi staje się coraz węższe. Malowniczość trasy sprawia, że wspomnienia o tym miejscu, nawet nie uwiecznione na fotografii, pozostaną żywe na długie lata.

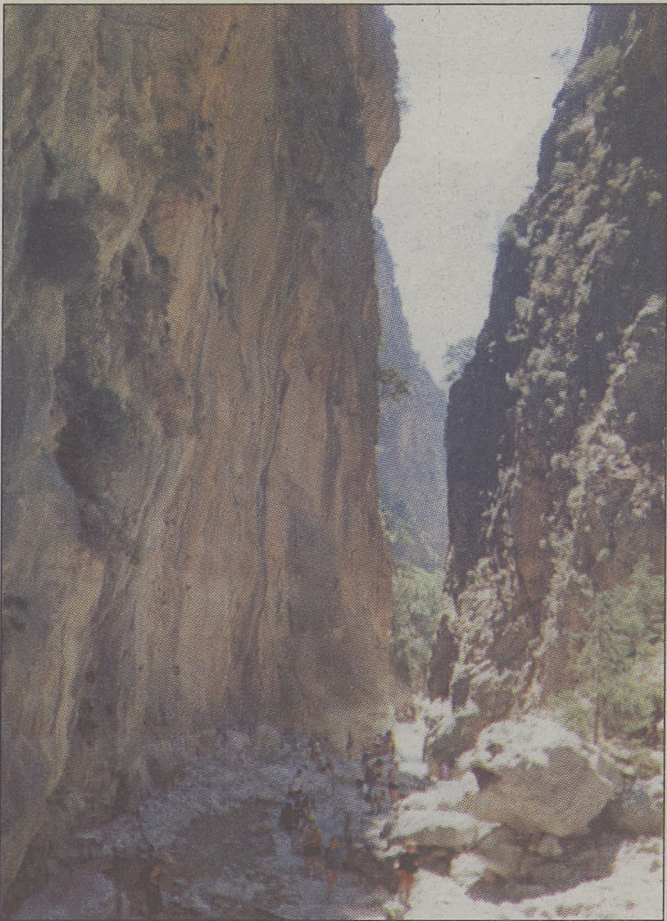
Wreszcie dochodzimy do „Żelaznej Bramy”. Każdy zatrzymuje się tu choć na chwilę, wyciąga ramiona i próbuje dotknąć przeciwległych skał, bowiem przesmyk ma w tym miejscu zaledwie 3 metry szerokości (ściany skalne wznoszą się pionowo na ponad 300 metrów).

Końcowy etap wędrowki jest bardzo męczący - brak spektakularnych widoków, szeroki na kilkadziesiąt metrów wąwóz nie zapewnia też upragnionego cienia.

Błękitna nagroda

Nagrodą za trud ostatnich kilometrów będzie dopiero kąpiel w Morzu Libijskim i smaczny posiłek w jednej z restauracji Ayia Roumeli. Wycieczkę do wąwozu Samaria kończyć musi podróż promem, ponieważ do Ayia Roumeli nie dochodzą żadne drogi. Szum morskich fal, bezkresny błękit wody i nieba oraz orzeźwiający wiatr, stanowią przyjemną odmianę po wyczerpującej pieszej wędrowce.

**BOŻENA KLIMOWSKA
FOT. RYSZARD KLIMOWSKI**

„Żelazna Brama” - najwęższy przesmyk wąwozu Samaria

JAN-POL S.A. KRAKÓW, ul. Wielopole 18 B
tel. (012) 429-60-14, 422-30-72 www.janpol.com.pl
NOWY SĄCZ, ul. Piotra Skargi 2, tel. 443-55-97
TARNÓW, ul. Krakowska 14, tel. 264-396

NARCIARSKA KARUZELA KRĘCI SIĘ
ŚWIĘTA • SYLWESTER • FERIE • ZIMA

**Austria • Włochy • Francja
Szwajcaria • Słowacja**
129 miejscowości, 265 obiektów
samochoodem - autokarem - samolotem
hotele, apartamenty, zajazdy, pensjonaty

Polska - 18 miejscowości, 31 obiektów

DO SŁOŃCE (także w SYLWESTRA)
*Wyspy Kanaryjskie *Tunezja *Cypr *Maroko *Tajlandia

SYLWESTER w Amsterdamie, Budapeszcie,
Londynie, Paryżu, Pradze lub Wiedniu

BIURO TURYSTYKI „DEMEL” OFERTA ZIMOWA
Kraków, ul. Głowackiego 22
tel.: 636-21-11, 636-16-00
fax 636-45-43
czynne pon.-pt. 8-16
sobota 8-14

**KATALOGI NIEMIECKICH
BIUR PODRÓŻY:**
TUI - ITS - INTER CHALET

**AUSTRIA ★ WŁOCHY ★ FRANCJA ★ NIEMCY
SZWAJCARIA ORAZ RESZTA ŚWIATA**
Oferta specjalna
SYLWESTER NA SŁOWACJI

Charter jachtów motorowych (MOTOR BOATS) ADRIATYK i inne morza
ATRAKCYJNE CENY - ZAPRASZAMY

BIURO PODRÓŻY
31-008 Kraków,
ul. św. Anny 4,
tel./fax (012) 429-11-64

**U NAS JUŻ ZIMA - 98/99
SYLWESTER, FERIE I NIE TYLKO
APARTAMENTY - HOTELE - CHA-
TY
ALPY - TATRY - BESKIDY**

**Twoi
Klienci
czekają**

57% naszych Czytelników
zainteresowanych jest
**podróżami
i wypoczynkiem**

DZIENNIK POLSKI

Najczęściej czytana gazeta w Małopolsce

dane: Taylor Nelson AGB, sierpień 1998 r.

Jan Odin (z lewej) i Olav Olavsonowie

Norwescy wielorybnicy, którzy wrócili ostatnio z polowania na wieloryby byli bardzo niezadowoleni. W tym sezonie udało się im bowiem upolować „zaledwie” 580, z przydzielonych im 671 wielorybów. Winili za to przede wszystkim złą pogodę i... wieloryby, które „uciekły” aż na Morze Barentsa.

Mimo tych narzekania w norweskich sklepach i restauracjach znowu pojawiły się befsztyki z wieloryba.

Polowania i protesty

Choć cały świat grozi Norwegii sankcjami, jeżeli nie zabroni polowań na wieloryby, to jednak rząd Norwegii – wychodząc z założe-

Kochamy je, ale musimy je zabijać

Befsztok z wieloryba

nia, że „mały kraj nie będzie słuchał gróźb większych” – co roku stopniowo i konsekwentnie zwiększa limity polowań. Zdaniem rządu nadal nie są to polowania komercyjne, a regulacja gatunku dla utrzymania równowagi w przyrodzie morskiej.

Wielorybnicy z Reine na Lofotach wyjaśnili mi swój punkt widzenia w ten sposób. – Przeciętny obywatel Europy wie o wielorybach tyle ile pamięta ze wzruszającego filmu „Moby Dick”. Myśli też, że na świecie pozostało jeszcze tylko kilka wielorybów z tryskającymi fontannami. Natomiast niewielu ludzi zdaje sobie sprawę z tego, że w głębinach morskich żyje aż 76 gatunków tego ssaka. Zabijany jest przede wszystkim najmniejszy z nich, czyli faldowiec mały. Naukowcy obliczyli ich ilość na

120.000. Każdy z nich zjada w ciągu jednego sezonu 35 ton dorsza, co w sumie przekracza całą norweską wielkość odtowu tych ryb.

Jan Odin Olavsen, weteran wśród wielorybników, wieloryba opisuje jako „piękną, smukłą kobietę, która ma w tali 80 centymetrów”. Opowiadając o metodach połowu podkreślił, że „zabijamy humanitarnie. Wolno strzelać tylko z bliskiej odległości i z boku. Harpun wbija się w ciało, a granat eksploduje dopiero w środku zwierzęcia. Jest to bardzo ciężka praca, ale sezon trwa tylko 3 miesiące”.

Kochamy je, ale...

Jego brat 54-letni Olav, z którym prowadzi „firmę rodzinną” na zatopionej już raz przez przeciwników polowań łodzi „Nybra-

ena”, jest najbardziej doświadczonym wielorybnikiem. – Uprawiam ten zawód od 14 roku życia. Zabiłem ponad tysiąc wielorybów. Kochamy je, ale musimy je zabijać, ponieważ zjadają nam ryby – mówi Olav.

Z polowań cieszą się Norwegowie i liczni turyści, dla których każdej jesieni rarytatem są krwiste befsztyki z wieloryba. W restauracjach są najdroższym daniem, a w sklepach ich cena równa się cenie dobrej wołowiny tj. około 25 dolarów za kilogram.

Wielorybnicy otrzymywali w tym sezonie po 4 dolary za kilogram. – Przeciętny faldowiec waży około 7 ton lecz mięsa jest tylko 1,5 tony. Reszta to kości i tłuszcz – opowiadają Olavsenowie.

Ginący gatunek?

Mieszkańcy Lofotów domagają się wprowadzenia polowań bez limitów i zniesienia embargo na eksport produktów z wielorybów, jak choćby tłuszczu (poszukiwany np. w Japonii). Nie mogą zrozumieć dlaczego odbiera im się chleb, tradycję i dziedzictwo kulturowe. – Nie można żyć na wybrzeżu nie korzystając z morza – apelują do rządu Norwegii i świata. Podkreślają, że: – Nikt nie jest bardziej zależny od ochrony środowiska naturalnego niż my, którzy z niego żyjemy. Jeżeli mowa o ginącym gatunku – to jesteśmy nim właśnie my.

ZBIGNIEW KUCZYŃSKI
(REINE, WYSPIY LOFOCKIE)

VOLVO

DRZWI OTWARTE

21 - 22.11

VOLVO S70 VOLVO V70

Metropolitan

zestaw wyposażenia Metropolitan

elektryczna klimatyzacja

zestaw audio SC-802 RDS

skórzane obicie kierownicy

felgi aluminiowe

GRATIS

HYDROTREST S.A.
30-134 Kraków, Kunickiego 5
tel. (12) 636 68 07, 637 55 53
fax (12) 637 98 32
e-mail: volvosal@hydrotrest.com.pl

Oferta ważna do 30 listopada 1998

Stroma skała, prawie czarna. Na dole wylom. Nie opodal rzeka Gave i spadający do niej kanał młynski. 11 lutego 1858 roku. W tamten zimowy poranek mgła osiadła na szczytach Pirenejów i spływała na Lourdes, nikomu wówczas nie znaną miejscinę. Akurat był tłusty czwartek, dzień zabawy i smażenia crepes (naleśników).

Umiiała paść owce

Z mgły i z tajemnicy wyłania się i, nieświadoma znaczenia owej chwili, wchodzi na scenę wielkich wydarzeń Bernadetta, najstarsza córka Fran-

dalita nieco od siebie wyciągnięte ramiona otwierając dłonie. (...) Z jej prawego ramienia zwiśla różaniec. Ogarnął mnie strach. Cofnęłam się! (...) Przetartam kilka razy oczy: sądziłam, że się mylę. Podniosłszy oczy zobaczyłam, że „Dziewczyna” z wielkim wdziękiem uśmiecha się do mnie i zdaje się mnie zachęcać, bym się do niej zbliżyła, lecz jeszcze się bałam. (...) Wtedy przyszło mi na myśl, by się modlić. Włożyłam rękę do kieszeni. Wzięłam różaniec, który noszę zazwyczaj przy sobie. (...) „Dziewczyna” tymczasem stanęła obok i zwróciła się do mnie. Teraz wielki różaniec trzymała w dłoni.

Czym jest Lourdes? (2)

Osiemnaście

ciszka i Ludwiki Soubirous. Miała 14 lat, umiała paść owce i odmawiać różaniec. Czytała nie umiała, nie potrafiła też posługiwać się językiem francuskim, mówiła jedynie irenejskim dialektem. Mała inteligentna, bezbarwna, nijaka i do tego chorowita.

Mieszkała z rodzicami i liczny rodzeństwem w więziennym „lochu” (le cachot), danym przez władze miejskie z miłosierdzia ojcu, zrujnowanemu młynarzowi, dotkniętemu po pożarze domu i młyna skrajną biedą.

Skądże się wzięła Bernadetta tamtego dnia w pobliżu Groty? Posłuszna rodzicom wybrała się w towarzystwie młodszej siostry Toinette i przyjaciółki Jeanne Abadie do lasu nazbierać drewna, potrzebnego na opał i smażenie naleśników. Te dwie dziewczynki oddaliły się, a Bernadetta pozostała sama między Gave a Grota.

Usłyszała szum wiatru...

Schylając się po zeschnięte patyki, usłyszała nagle szum wiatru jak podczas burzy, ale gałęzie drzew nie poruszały się. Zjawisko to powtórzyło się od strony Groty, dokładnie z tego miejsca, gdzie jest mały uskock skalny.

To tu właśnie... stoi teraz figura z białego marmuru, wyrzeźbiona przez artystę Fabiche'a, Polaka z pochodzenia, według dokładnego opisu Bernadetty. Lecz wtedy, ponad gałkami jeżyn i dzikich róż... „Ujrzałam białą „Dziewczynę” nie większą ode mnie, która mnie pozdrowiła lekkim pochyleciem głowy, równocześnie od-

Przeżegnała się jak do modlitwy. (...) „To” miało białą suknię sięgającą aż do stóp, których tylko końce było widać. (...) Białe welon okrywający głowę spływał po plecach i ramionach prawie aż do dołu sukni. Na każdej stopie widziałam żółtą różę. Pas sukni był niebieski i zwiślał poza kolana. Łańcuszek koronki był złoty, paciorki białe. (...) „Dziewczyna” była żyjąca, bardzo młoda i otoczona światłem. Gdy skończyłam różaniec, pozdrowiła mnie, uśmiechając się. (...) Twarz jest owalna i niezrównanego wdzięku, oczy niebieskie, głos delikatny. (...) Jest tak piękna, że skoro się raz ją widziało, chciałoby się umrzeć, żeby ponownie zobaczyć”.

Trzy sekrety

Tak Bernadetta opisywała swoje przeżycie pierwszego widzenia, używając prostego języka i swojskich wyrazów („Dziewczyna”, „Panienska”, „To”). Z pewnością nie zdawała sobie sprawy, na kogo parzyła.

Tych widzeń było osiemnaście. Co się działo podczas tych spotkań, na ogół się wie, choć chyba powierzchownie i z nalożeniem pobożnej legendy. To już weszło do dewocyjnej literatury, utrwaliło się w znakach, w tradycji, w rytuale.

Podczas drugiego objawienia Pani poprosiła Bernadette, aby przychodziła na to miejsce przez 15 dni, a następnie dodała: „obiecuję uczynić cię szczęśliwą nie na tym świecie, lecz na tamym”. W trakcie następnym objawieniu piękna Pani powierzyła jej trzy sekrety dotyczące swej powiernicy. Po

Coraz mniej Niemców ma ochotę na uprawianie sportu

Berlin się bawi

O tym, że Berlin jest eksperymentalnym miastem, chyba niewielu trzeba przekonywać. By jednak móc go dokładnie poznać trzeba mieć „tubylców” za przewodników. Mnie na szczęście do Berlina zaprosili przyjaciele. Zawsze dbali o to, aby pokazać mi to co jest tu naprawdę „naj”, a więc świat alternatywnych knajp, piwnic techno, czy tzw. sceny.

Ekscytywne kręgle

W sobotni wieczór gwózdziem programu miał być bowling! Trochę zdziwił mnie ten wybór, bo do tej pory moich znajomych uważałam raczej za asportowych. Ale przecież ludzie się zmieniają...

W umówiony wieczór ubrałam się więc wygodnie i pobiegłam na miejsce spotkania. Niemalże było moje zdziwienie, gdy zamiast czegoś w rodzaju sali gimnastycznej, jak to pamiętałam z czasów NRD, oczom moim ukazał się ekskluzywny nocny lokal i bramkarze w... smokingach. Gdyby nie fakt, że mieliśmy

rezerwacje, chyba by mnie tu nie wpuszczono.

Po wejściu do środka nie było lepiej. Okazało się, że „obowiązkowym” strojem są tu kreacje wieczorowe... - *Miały być przecież kręgle?* - stwierdziłam zaskoczona. - *Nic się nie martw, to właściwy adres* - uspokajali mnie znajomi. Rzeczywiście, po chwili - za dwoma barami i parkietem tanecznym - dostrzegłam kilkanaście torów do kręgli. Ale to co naprawdę warto było zobaczyć, to widok tych wszystkich superelegancko ubranych i wymalowanych kobiet i mężczyzn, najpierw zmieniających swe wieczorowe obuwie na zwykłe tenisówki, a potem - w wydekoltowanych

sukniach i garniturach - miotających kule.

W tej chwili w Berlinie sale bowlingowe wyrastają jak grzyby po deszczu. Te pierwsze były niewielkie, kameralne, na kilka torów. W międzyczasie wybudowano sale ekskluzywne - na kilkanaście torów z laserami - połączone z nocną dyskoteką. Można tu zjeść dobrą kolację, wypić parę drinków i bawić się do białego rana - przy kręglach lub na parkiecie.

Moda na sport

Bowling to, jak się okazuje, część trwającego tu już od kilku dobrych lat trendu. Jak wykazały badania hamburskiego B.A.T. (Instytut ds. Sportu i Rekreacji przy

Uniwersytecie w Hamburgu), coraz mniej Niemców ma ochotę na uprawianie sportu, za to coraz więcej chce się bawić. Stąd ogromna popularność tzw. *Trend-sportarten* łączących te dwa elementy w jednym. Free Climbing, Volleball, czy Squash - to formy rekreacji, najczęściej amerykańskiego pochodzenia, wypierające powoli tradycyjne dyscypliny sportu.

Mało kto np. w tej chwili jeździ na rowerze wyłącznie dla samego utrzymania kondycji. Ludzie chcą czerpać z tego radość, dlatego tak dużą popularnością cieszą się wszelkiego rodzaju wycieczki rowerowe, jak i tereny - o

wyglądzie zwykłych wertepów - przygotowywane specjalnie do mountainbikingu.

Ten dziecięcy pęd do zabawy odzwierciedlają także statystyki. Z roku na rok spada choćby liczba tradycyjnych pływalni, podczas gdy jeden za drugim otwierane są nowe tzw. Spassbady z całą masą atrakcji np. ślizgawkami, rynnami, fontannami, falami... Przybyszą też nowe parki rozrywki.

Walka o prestiż?

Olbrzymim zainteresowaniem wśród berlińczyków cieszą się też tzw. sporty ekstremalne. Choć ich uprawianie jest bardzo modne, to

tak naprawdę tylko niewielu na nie stać, bo to bardzo droga rozrywka. Lansują je przede wszystkim media młodzieżowe.

Nie ma się więc co dziwić, że uprawiają je przede wszystkim młodzi biznesmeni i dobrze opłacani pracownicy, np. bankierzy, prawnicy. Według badaczy, dzieje się tak z dwóch przyczyn: po pierwsze dlatego, że pracujący wiele godzin w dużym obciążeniu nerwowym i psychicznym młodzi ludzie potrzebują równie intensywnego „wyżycia się” fizycznego; po drugie - taka jest moda. Ich hasło głosi: „Precz z pasywnością!”, „Walcz! Zmierz się z niebezpieczeństwem!”.

W grę wchodzi tu także walka o prestiż. Pracoholicy, nawet gdy odpoczywają, pracują. Konkurencja z pracy przenosi się na czas wolny. Kto chce robić karierę musi przecież cały czas udowodniać, że jest najlepszy.

ANETA PRZYBYŁA

pierwsze, że zostanie kiedyś zakonnicą, po drugie, że umrze młodo i po trzecie, że zostanie świętą. Bernadetta nie powiedziała o nich nigdy wprost...

Następnie wskazała jej miejsce w Grocie, skąd wytrysnęło źródło o leczniczych właściwościach nie do wyjaśnienia z punktu widzenia medycyny. Wyraziła też życzenie, aby wybudowano na tym miejscu kaplicę i odprawiono nabożeństwa i procesje ku jej czci. Obiecała rozdawać wiele łask nadzwyczajnych tym wszystkim, którzy przychodzą tu się modlić. Wezwała trzykrotnie do pokuty i nawrócenia oraz do modlitwy za

widzeń

grzeszników, zwłaszcza modlitwy różańcowej.

Kim jest Pani?

Dopiero w czasie szesnastego spotkania Bernadetta na wyraźne polecenie proboszcza, księdza Peyramale zapytała, kim jest Pani. Tak to potem opisze jako zakonnicę, siostra Maria Bernarda ze Zgromadzenia Sióstr Miłości i Wychowania Chrześcijańskiego w Nevers: „Kiedy przyszedłam do Groty, była już tam, tagodna, uśmiechnięta i patrząca na tłum, jak patrzy kochająca matka na swe dzieci. Gdy uklękłam przed Nią, przepraszałam Ją, że przychodzę tak późno. Ona zaś, zawsze dobra dla mnie, skinieniem głowy dała mi znać, że nie potrzebuję się usprawiedliwiać. Wówczas wyraziłam Jej wszystkie swoje uczucia miłości, szacunku oraz całą niezmierną radość z tego, że Ją znów mogę widzieć”.

Wreszcie Bernadetta ośmieliła się zapytać: „O Pani, czy nie byłabyś tak łaskawa odpowiedzieć mi, kim jesteś?” Pani odpowiedziała: „Ja jestem Niepokalane Poczucie”. Rozmowa toczyła się w narzeczu pirenejskim - i zdanie to brzmiało: „Que soy era Immaculada Conception”. Bernadetta usłyszała słowa, których ani przedtem nie słyszała, ani teraz nie rozumiała. Biegła szybko do księdza powtarzając sobie te dziwne, trudne słowa. Jakżeby miała rozumieć, co to znaczy? Cecha podniesiona do godności istoty. Takie zdanie to zawiły problem nawet dla ludzi zaprawionych w filozofii i teologii.

KAZIMIERZ KANIA

1 MIESIĄC
JAKIEGO NIE BYŁO
W POLSCE!

Dziś

przez 12 godzin, Carrefour sprzedaje
1500 opakowań proszku do prania Dosia
i ani jednego więcej.

Dosia 6,8 kg.
cena za opak.

35
LAT
NA ŚWIECIE

Carrefour
HIPERMARKET

KRAKÓW, UL. ZAKOPIAŃSKA 62

a jutro?

Kraina rozbójników i dumnych górali (3)

Spojrzenie przez kołacz

W Kowaliwce – wiosce oddalonej o kilkanaście kilometrów od Kołomyi – choć cerkiew jest własnością kościoła greckokatolickiego, to jednak wierni zgodzili się, aby również prawosławni mogli w niej sprawować swoje obrzędy. Jest to pierwsza wioska na Huculszczyźnie – na naszej drodze – w której katolicy obrządku greckiego są większością.

Wokół cerkwi

Przed cerkwią przez cały dzień zbierają się ludzie – od najmłodszych do najstarszych – aby wspólnie bawić się i śpiewać. Tego dnia chłopcy mogą dzwonić dzwonami od rana do wieczora.

Kobiety – mężatki – tworzą szpaler, trzymając w rękach chusteczki i śpiewając obchodzą cerkiew. W tym samym czasie ich mężowie ustawiają się w „piramidę”, nazywaną tutaj dzwonnica. Powoli obracając się, oni także obchodzą dokoła cerkwi, śpiewając pieśń o smartwychwstaniu. Punktem honoru jest, aby dzwonnica okrążyła kościół i nie rozpadła się.

Ślub i wesele

Koła zaprasza nas na ślub i wesele. Jesteśmy więc gośćmi pana młodego. Poznaliśmy się podczas

świętecznego śniadania, kiedy przyszedł zaprosić swoich krewnych na tę uroczystość.

W dzień ślubu, wraz z innymi gośćmi, wyruszamy z Krasnoili do – jeszcze wyżej położonej w górach wioski – Hołowy. Autobus zepsuł się, więc podstawiono ciężarówkę. Samochód co chwila zatrzymuje się, bowiem goście jest wielu. Większość ludzi ubrana jest w huculskie stroje.

Podczas podróży dowiadujemy się, że prawdziwe huculskie wesele trwa trzy dni. W pierwszy dzień, po nabożeństwie w cerkwi, goście

zaproszeni są do domu panny młodej, tam bawią się całą noc. Następnego dnia, po obrzędzie wykupu młodej żony przez pana młodego i po uroczystym pożegnaniu się z domem rodzinnym, wszyscy udają się do urzędu gminy, aby zawrzeć ślub cywilny. Tego dnia wesele odbywa się w domu pana młodego. Do ślubu cywilnego młoda para nie jest już ubrana w stroje huculskie. Kobieta ma na sobie białą sukienkę, a mężczyzna garnitur. Dzień ślubu cywilnego nazywany jest tutaj „pańskim weselem”. Na trzeci dzień uroczysto-

ści weselnych zapraszana jest najbliższa rodzina i przyjaciele.

Spotkanie przed cerkwią

Po wyjściu z ciężarówki okazuje się, że musimy jeszcze pokonać strome podejście. Orszak weselny, z panem młodym i drużbą niosącym przystrojone drzewko weselne, wspina się powoli na szczyt. Mężczyźni wyciągają butelki z horylką i częstują wszystkich. Kobiety śpiewają weselne przyśpiewki. Wreszcie dochodzimy na szczyt. Ukazuje nam się nieduża cerkiew.

Dom panny młodej położony jest poniżej cerkwi, więc stamtąd wyrusza orszak weselny i kapela huculska. Młodzi spotykają się przed cerkwią.

Naręczona ubrana jest w piękny strój. Na głowie nosi kolorowy i podobno bardzo ciężki wieniec – diadem. Dwa orszaki weselne łączą się w jeden, rodziny witają się i wszyscy razem wchodzi do cerkwi.

Po zaślubinach państwo młodzi wychodzą przed świątynię i zgodnie z huculską tradycją wróżą, jaka będzie ich wspólna przyszłość. Czynią to za pomocą kołacza, przez który spoglądają razem. Potem panna i pan młody rwą wspólnie ów kołacz – komu udało

się zatrzymać większy kawałek, ten będzie miał przewagę nad małżonką. Tym razem los zechciał, aby mąż i żona mieli równe prawa i obowiązki...

łomyjek i huculek, nie tracąc przy tym równowagi. Zabawa trwa całą noc...

Na dworcu w Kołomyi

A więc znów jesteśmy w Kołomyi. Nasz pociąg odjedzie za godzinę. Trudno jest się rozstać z Huculszczyzną, z ludźmi, których poznaliśmy podczas naszego wędrowania, z miejscami, które stały się nam bliskie. Jedno tylko nas pociesza – odległość dzieląca Przemyśl od Kołomyi to zaledwie 500 km, tylko 10 godzin jazdy pociągiem! Być może zawitamy tu latem, podczas wakacji. Przecież nasza znajoma gospodyni z Krzywiorówni zaczęła już robić dla nas na drutach skarpetki z prawdziwej owczej wełny...

MAGDALENA BILSKA
WSPÓLPRACA JACEK PAWŁOWICZ
KONKURS WEEKENDU

W Krakowie przy Rakowickiej

ITEMAC i HORECA

„Targi HORECA i ITEMAC zaliczane są do najważniejszych i największych imprez specjalistycznych w Polsce. Z roku na rok do Krakowa przyjeżdża coraz większe grono, zarówno wystawców, jak i ludzi kształtujących rynek hotelarsko-gastronomiczny w naszym kraju” – twierdzą szefowie firmy Targi w Krakowie SA.

W tym roku organizatorzy spodziewają się prawie 200 wystawców. Oprócz przedsiębiorstw polskich w Krakowie pojawią się firmy z Austrii, Francji, Niemiec, Słowacji, Węgier i Włoch. Z tego ostatniego kraju będzie pochodził też „specjalny gość targów” – region Marchia.

Prezentowane na targach HORECA produkty – po raz pierwszy – wezmą udział w Konkursie na Najlepszy Produkt dla Hotelarstwa i Gastronomii. W skład jury weszli przedstawiciele największych krakowskich hoteli, Kongregacji Kupaieckiej, Krakowskiej Izby Turystycznej, Krakowskiej Agencji Rozwoju Turystyki, Stowarzyszenia Kucharzy i Cukierników oraz Przeglądu Gastronomicznego. Zwycięzcy otrzymają „Medale Targów HORECA '98”.

Targi rozpoczyna się 26 listopada. W ostatnim dniu (28 listopada) halą przy ul. Rakowickiej 26-29 zostanie otwarta (od godz. 10 do 16) dla mieszkańców Krakowa i turystów. (M)

Rośnie sieć Lufthansy

Po otwarciu połączeń z Muscatem, Auckland i Christchurch samoloty Lufthansy lądują już na 301 lotniskach w 89 krajach świata. W Muscatie (przez Dubaj) niemieckie samoloty pojawiają się trzy razy w tygodniu. Natomiast loty do Auckland (dwa razy w tygodniu przez Los Angeles) i Christchurch (codziennie przez Singapur) są efektem współpracy Lufthansy i Air New Zealand.

Lufthansa zwiększa również liczbę lotów na Florydę. Do Miami można teraz dostać się także we wtorek, środę, czwartek i sobotę. O piąte połączenie cotygodniowe wzbogaca się też Vancouver (Boeingami 747). Z Monachium otwarto nowe połączenia do Oslo (codziennie) i Helsinek (w niedzielę), a z Frankfurtu (pięć lotów więcej) do Gothenburga i Pragi (dodatkowe codzienne połączenie). (M)

Stać cena detaliczna! ❄️ Stała cena detaliczna. ❄️

Gwiazdkowa promocja chłodziarko-zamrażarek Amica

Superoferta - aktualna od połowy listopada tylko do końca 1998 roku!

Tylko do końca grudnia chłodziarko-zamrażarki Amica w promocji po stałej cenie detalicznej - we wszystkich sklepach AGD na terenie całego kraju. Warto się pośpieszyć i już teraz pomyśleć o dobrym miejscu na świąteczne zakupy.

Amica

Jasna strona życia.

infolinia marketing: 0-800-160-719, infolinia serwis: 0-800-160-708, http://www.amica.com.pl

Chrzanów: PHH ELEKTRON, ul. Krocymiech 40, tel. (035) 623-29-55, tel. (035) 623-11-11, tel./fax (035) 623-24-02; Kraków: FH DOMAX S.C., ul. Sołtysowska 14a, tel./fax (012) 643-13-88, tel. (012) 643-14-42, tel. (012) 644-80-22; Tarnów: FH Wencel & Kubiczek, ul. Hodowlana 6, tel./fax (014) 22-41-11, tel. (014) 26-10-11

BIURO PODRÓŻY WITEK'S

M AURITIUS
ADAGASKAR
ALEZJA
AROKO
EKSYK

TAJLANDIA, BALI, SESZELE
FILIPINY, WENEZUELA,
AUSTRALIA, WYSPIY KANARYJSKIE,
TUNEZJA, EGIPCI

SYLWESTER, NARTY, FERIE

Last Minute: Egipt, Tunezja

Rynek Gł. 9, Stolarska 5 (Pasaż Bielański), tel. 429-16-62, 429-15-91.
Pn. - pt. 9.00 - 17.00, sob. 10.00 - 14.00.

4840Ka

Biuro Turystyki "UNIKAT" Sp. z o.o.
Członek Krakowskiej i Polskiej Izby Turystyki
Kraków, ul. Radziwiłłowska 33, tel: 421-73-41, fax: 423-11-97
Bez ryzyka to Unikat!

Święta Bożego Narodzenia • Sylwester • Ferie
W POLSCE (m. innymi):

• Ariamów • Zatwarnica (Bieszczady) • Krynica • Muszyna-Złockie
• Szczawnica • Bukowina Tatrzańska • Zakopane • Ustroń-Zawodzie

NA SŁOWACJI: • Chopok • Vratna Dolina • Wysokie Tatry

(Szczyrbskie Pleso, Tatrzańska Łomnica, Stara Lesna) • Tatry Bielskie (Zdiar)

Na telefonizację zamówienie
wysyłamy katalog.

D-1704

